

LATVIJAS REPUBLIKAS ZEMKOPĪBAS MINISTRIJA

2006.GADA
PUBLISKAIS PĀRSKATS





Godātais lasītāj!

2006. gads lauksaimniecībā ir bijis bagāts ar dažādiem izaicinājumiem un notikumiem gan pozitīvā, gan ne tik patīkamā nozīmē. Tomēr kopumā joprojām ar gandarījumu varam uzsvērt, ka lauksaimniecības nozaru konkurētspēja un mūsu pārtikas produktu patēriņš un eksports turpina pieaugt. Latvijas lauki attīstās, un mūsu uzņēmēji un saimnieki ir pierādījuši, ka arī ārpus pilsētām rit dzīve, ir darbs un iespējas. Savukārt Zemkopības ministrija ir turpinājusi īstenot mērķus, kas noteikti Latvijas lauksaimniecības attīstības sasniegšanai, un sekojusi tam, lai nodrošinātu lauksaimniekiem, ražotājiem un lauku iedzīvotājiem izdevīgu valsts politiku. Zemkopības ministrijas virsuzdevums vienmēr ir bijis nodrošināt ilgtspējīgu un stabilu lauksaimniecības nozares virzību, un tieši stabilitāte, ilgtspējīga attīstība un sociāli atbildīga darbība būs Zemkopības ministrijas pamatprincipi arī turpmāk.

Jau kopš 2004. gada daudz runājam par Eiropas Savienības piedāvātajām iespējām, kuras mums pieejamas līdz ar Latvijas pievienošanu tai, kā arī diskutējam par ieguvumiem, ko šis atbalsts devis mūsu lauksaimniecības attīstībai. Arī 2006. gads nav izņēmums. Eiropas Savienības un valsts finansējums lauksaimniekiem gan lauksaimnieciskās produkcijas ražošanai, gan lauku vides saimniecisko aktivitāšu dažādošanai, gan bioloģiskās lauksaimniecības attīstībai un vēl daudziem citiem sektoriem atkal palielinājies, sniedzot nozīmīgu atbalstu ieceru un ideju realizēšanā. Valsts budžeta finansējums 2006. gadā sasniedza 100,6 miljonus latu, Eiropas Savienības – 138,5 miljonus latu, kopā dažādu atbalsta programmu realizēšanā ieguldot 239,1 miljonu latu (2005. gadā kopā tie bija 228,7 miljoni latu).

Plānojot lauksaimniecības sektora virzību, ir svarīgi rīkoties tā, lai lauksaimniekiem būtu iespēja plānot savu darbību ilgtermiņā. Turklāt vienmēr jāatceras, ka lauksaimniecība un lauku attīstība ir sociāli jutīga sfēra. Tādēļ nedrīkst pieņemt pārsteidzīgus lēmumus, un Zemkopības ministrija vienmēr ir bijusi atvērta sadarbībai ar sabiedriskām organizācijām, īpaši – organizācijām, kas pārstāv lauksaimnieku intereses. Šī sadarbība mums ir ļoti nozīmīga, jo tikai paši lauksaimnieki vislabāk pārzina ikvienu jautājumu, kas saistīts ar viņu dzīvi un darbu. Savukārt, lai nodrošinātu informācijas un konsultāciju pieejamību katram lauksaimniekam tuvāk viņa dzīves vietai, jau 2005. gadā tika izveidota Lauku konsultatīvā un informācijas apmaiņas sistēma. Tās ietvaros 510 pašvaldībās ar lauku teritoriju un novados tika pieņemti darbā pašvaldību speciālisti lauku attīstības veicināšanai. 2006. gadā šim mērķim tika atvēlēti jau 1,4 miljoni latu.

2007. gadā sākam īstenot Latvijas lauku attīstības stratēģiju 2007. – 2013. gadam. Tas ir ļoti nozīmīgs un atbildīgs notikums. Stratēģijā ir definēti mērķi šādos virzienos: lauku cilvēka spēju attīstība, no darba gūto ienākumu vairošana laukos, lauku dabas resursu ilgtspējīga apsaimniekošana un lauku dzīves telpas attīstība. Šis dokuments ir pamats turpmākai Latvijas lauksaimniecības, lauksaimnieciskās ražošanas un kopumā lauku attīstībai.

Esmu pārliecināts, ka arī 2007. gads gan lauksaimniekiem, gan Zemkopības ministrijai sniegs arvien jaunas iespējas un ieguvumus. Lai mums visiem izdodas sasniegt iecerēto un lai veiksmē pavada mūs darbā un saimniecībā!

Mārtiņš Roze
zemkopības ministrs



SATURS

1. Zemkopības ministrijas darbības vispārīgs raksturojums	3
1.1. Statuss un funkcijas	3
1.2. Politikas jomas un darbības virzieni	11
1.3. Izmaiņas iestādes darbībā	11
1.4. Padotībā esošās iestādes	12
2. Zemkopības ministrijas darbības galvenie virzieni un rezultāti	14
2.1. Darbības prioritātes un rezultatīvo rādītāju izpildes analīze	14
2.1.1. Droša, nekaitīga un kvalitatīva pārtika	14
2.1.2. Lauku ekonomikas attīstība	15
2.1.3. Dabas resursu ilgtspējīga apsaimniekošana	26
2.1.4. Politikas plānošana	34
2.2. Ministrijas sniegtie pakalpojumi	35
2.3. Īstenotās jaunās politikas iniciatīvas	36
2.4. Iestādes vadības un darbības uzlabošanas sistēmas	38
3. Zemkopības ministrijas budžets un tā izlietojums	41
3.1. Valsts budžeta līdzekļu izlietojums	41
3.2. Valsts budžeta līdzekļu izlietojums valsts investīciju projektu īstenošanai, PHARE programmas projektiem un valsts atbalsts pētījumiem	41
4. Zemkopības ministrijas personāls	50
5. Komunikācija ar sabiedrību	52
5.1. Sabiedrības informēšanas un izglītošanas pasākumi	52
5.2. Sadarbība ar nevalstisko sektoru	55
5.3. Konsultatīvo padomju darbība	56
6. Zemkopības ministrijas plāns 2007.gadam	60
6.1. Budžeta prioritātes 2007.gadam	60
6.2. Ilgtermiņa finanšu saistības	62
6.3. Plānotie pētījumi	66
Saīsinājumi	68
Kontaktinformācija	69



1. ZEMKOPĪBAS MINISTRIJAS DARBĪBAS VISPĀRĪGS RAKSTUROJUMS

1.1. STATUSS UN FUNKCIJAS

Zemkopības ministrija (ZM) ir vadošā valsts pārvaldes iestāde lauksaimniecības, mežsaimniecības un zivsaimniecības nozarēs.

Zemkopības ministrija izveidota 1993.gada 1.septembrī.

Ministrijas funkcijas ir:

- izstrādāt un īstenot lauksaimniecības, mežsaimniecības un zivsaimniecības politiku;
- organizēt un koordinēt lauksaimniecības, mežsaimniecības un zivsaimniecības politikas īstenošanu;
- veikt citas ārējos normatīvos aktos noteiktās funkcijas.

Ministrijas darbību reglamentē Valsts pārvaldes iekārtas likums un nosaka Ministru kabinetā apstiprināts Zemkopības ministrijas nolikums.

Lai nodrošinātu funkciju izpildi, Zemkopības ministrija:

- izstrādā nozaru politikas dokumentu un normatīvo aktu projektus;
- īsteno Zemkopības ministrijas darbības stratēģiju;
- koordinē Zemkopības ministrijas struktūrvienību darbu;
- nodrošina budžeta izstrādi un tā izpildes kontroli;
- savas kompetences ietvaros pārstāv valsts intereses citās institūcijās;
- pārzina Zemkopības ministrijas un tās padotībā esošo valsts pārvaldes iestāžu un valsts uzņēmēj sabiedrību (kapitālsabiedrību) darbu;
- nodrošina starptautisko sadarbību ministrijas kompetences ietvaros.

Zemkopības ministrs ir augstākā amatpersona ministrijā. Ministrs vada ministrijas darbu. Ministram konsultatīvu palīdzību sniedz ministra palīgs, ministra biroja vadītājs un ministra padomnieki, kuri ir tieši pakļauti ministram. Ministram tieši pakļauts ir parlamentārais sekretārs, kurš nodrošina saikni starp ministru un Saeimu.

Valsts sekretārs ir ministrijas administratīvais vadītājs. Valsts sekretārei Laimdotai Straujumai 2006.gadā bija pakļauti četri vietnieki: Baiba Bāne (finanšu un administratīvajos jautājumos), Aivars Lapiņš (lauksaimniecības jautājumos), Arvīds Ozols (meža jautājumos) un Aivars Bērziņš (pārtikas aprites un veterinārajos jautājumos).

Ministrijas ierēdņi un darbinieki darbojas vienotā hierarhiskā sistēmā, kur viena amatpersona ir padota citai amatpersonai. Valsts sekretāra tiešā pakļautībā ir Juridiskais departaments, Iekšējā audita departaments un Preses un sabiedrisko attiecību nodaļa, kā arī gada nogalē izveidotais Politikas koordinācijas departaments.

Zemkopības ministrijas struktūrvienības ir departamenti, to nodaļas un patstāvīgās nodaļas. Departamenti un patstāvīgās nodaļas ir pakļautas valsts sekretāram vai viņa vietniekam saskaņā ar valsts sekretāra noteikto funkciju sadalījumu. Departamentu vada departamenta direktors. Departamenta direktoram ir vietnieki. Patstāvīgo nodaļu vada nodaļas vadītājs, kuram arī var būt vietnieks.



STRUKTŪRVIENĪBU FUNKCIJU SADALĪJUMS

Kopējās lauksaimniecības politikas departamenta funkcijas

- Nodrošināt līdzdalību Eiropas Savienības (ES) Kopējās lauksaimniecības politikas (KLP) izstrādē un tās īstenošanu Latvijā.
- Nodrošināt lauksaimniecības ilgtermiņa un vidēja termiņa politikas mērķu noteikšanu un īstenošanu Latvijā saskaņā ar KLP un Lauksaimniecības un lauku attīstības likumu.
- Nodrošināt lauksaimniecības ekonomiskās un statistiskās informācijas sistēmu darbības vadīšanu, koordinēšanu un uzraudzību.
- Vadīt un koordinēt valsts un ES atbalsta programmu novērtēšanas pasākumus.
- Nodrošināt Latvijas intereses ES lauksaimniecības produktu tirdzniecības nosacījumu pilnveidošanas sarunās ar trešajām valstīm noslēgto tirdzniecības un sadarbības līgumu ietvaros.
- Nodrošināt ES lauksaimniecības produktu ārējās tirdzniecības režīma piemērošanu un administrēšanas procesa uzraudzību Latvijā.
- Pārstāvēt Latvijas intereses Pasaules Tirdzniecības organizācijā un citās starptautiskajās organizācijās par lauksaimniecības un tirdzniecības politikas jautājumiem.
- Nodrošināt lauksaimniecības produktu un tirgus veicināšanas pasākumu realizēšanas koordinēšanu un līdzdalību ES produktu veicināšanas politikas izstrādē.

Starptautisko lietu departamenta funkcijas

- Koordinēt Eiropas Savienības dokumentu plūsmu ministrijā un padotības iestādēs, kā arī informācijas apriti starp Eiropas Savienības institūcijām un ministriju par tās kompetencē esošajiem jautājumiem.
- Koordinēt un uzraudzīt Latvijas interešu pārstāvību Eiropas Savienības institūcijās (Eiropas Savienības Padomes Īpašā lauksaimniecības komiteja, Eiropas Savienības Padomes Pastāvīgo pārstāvju komiteja, Eiropas Savienības Ministru padome).
- Nodrošināt Latvijas interešu pārstāvēšanu ministrijas kompetences jomās Eiropas Savienības institūcijās un Neatkarīgo Valstu Savienībā.
- Uzraudzīt ministrijas kompetencē esošo ES direktīvu ieviešanu nacionālajā likumdošanā.
- Uzraudzīt un koordinēt Eiropas Savienības tehnisko palīdzību projektu (*PHARE, Pārejas programmu* u.c.) un citu starptautisko projektu virzību un realizēšanu ministrijas kompetences jomās.
- Koordinēt ministrijas un tās padotības iestāžu dalību starptautiskajās organizācijās ministrijas kompetences jomās.
- Nodrošināt ministrijas augstāko amatpersonu starptautisko pasākumu un oficiālās ārzemju vizītes, kā arī oficiālo ārzemju delegāciju uzņemšanu.
- Nodrošināt ministrijas augstāko amatpersonu un ārvalstu oficiālo delegāciju sarunu, kā arī ministrijas korespondences tulkojumu.



Lauksaimniecības departamenta funkcijas

- Nodrošināt lauksaimniecības nozaru kopējā tirgus organizācijas instrumentu – intervences, ražošanas kvotu, importa-eksporta procedūru, atsevišķu tiešo maksājumu shēmu un iekšējā tirgus atbalsta pasākumu - izstrādi un realizēšanu.
- Nodrošināt ciltsdarba, sēklkopības, stādāmā materiāla, selekcionāru tiesību aizsardzības, mēslošanas līdzekļu, biškopības un lauksaimniecībā atjaunojamo enerģijas resursu ražošanas politikas izstrādi un īstenošanu.
- Nodrošināt dzīvnieku un augu ģenētisko resursu, ģenētiski modificētu kultūraugu audzēšanas politikas izstrādi un īstenošanu.
- Nodrošināt lauksaimniecības nozaru ražošanas attīstības politikas izstrādi un īstenošanu.
- Nodrošināt Eiropas Savienības tiesību aktu normu ieviešanu, sēklkopības, selekcionāru tiesību aizsardzības, mēslošanas līdzekļu, stādāmā materiāla, biškopības un ciltsdarba jomā, ganāmpulku un novietņu reģistrēšanas, dzīvnieku apzīmēšanas un reģistrēšanas jomā.
- Piedalīties Eiropas Savienības Kopējās lauksaimniecības politikas un Eiropas Savienības finansēto lauku attīstības pasākumu izstrādē un ar tiem saistīto normatīvo aktu projektu sagatavošanā.
- Nodrošināt ciltsdarba, dzīvnieku un augu ģenētisko resursu saglabāšanas, sēklkopības, selekcionāru tiesību aizsardzības un mēslošanas līdzekļu, lauksaimniecībā atjaunojamo enerģijas resursu attīstības pasākumu izstrādi un īstenošanu.

Lauku attīstības departamenta funkcijas

- Piedalīties lauku attīstības politikas izstrādāšanā un ieviešanā ministrijas kompetencē esošajās jomās.
- Izstrādāt lauksaimniecības zemes izmantošanas un meliorācijas politiku un uzraudzīt tās īstenošanu, veicinot zemes resursu ilgtspējīgu apsaimniekošanu.
- Izstrādāt jaunas iniciatīvas un uzraudzīt ministrijas kompetencē jau esošos pasākumus lauksaimniecības radītā piesārņojuma samazināšanai un vides aizsardzības politikas īstenošanai lauku attīstībā.
- Izstrādāt normatīvo aktu projektus lauksaimniecībā un mežsaimniecībā izmantojamās traktortehnikas atbilstības novērtēšanas, pārbūves, tehniskās uzraudzības un reģistrācijas sektorā, kā arī traktortehnikas vadītāju kvalifikācijas prasību jomā.
- Izstrādāt normatīvo aktu projektus un uzraudzīt to ieviešanu lauksaimniecības pakalpojumu kooperācijas jomā.
- Nodrošināt ministrijas sadarbību ar Lauksaimnieku organizāciju sadarbības padomi, Latvijas Pašvaldību savienību un citām sabiedriskajām organizācijām.
- Uzraudzīt izglītības un zinātnes politikas īstenošanu ministrijas padotībā esošajā augstākās izglītības iestādē un zinātniskajās institūcijās.
- Uzraudzīt par valsts budžeta līdzekļiem lauku uzņēmējiem sniegto pakalpojumu gaitu un kvalitāti.
- Nodrošināt ministrijas padotībā esošo valsts aģentūru – muzeju darbības pārraudzību un kontrolēt budžeta līdzekļu izlietojumu.



- Analizēt lauksaimniecības izglītības un tālākizglītības atbilstību darba tirgus prasībām un sabiedrības individu vajadzībām un prognozēt tās attīstības tendences un kvalitātes nodrošinājumu.

Veterinārā un pārtikas departamenta funkcijas

- Nodrošināt pārtikas aprites politikas izstrādi, organizēt un koordinēt politikas īstenošanu.
- Izstrādāt politikas īstenošanai nepieciešamos normatīvo aktu projektus pārtikas drošības un kvalitātes, dzīvnieku veselības un labturības, veterināro zāļu, dzīvnieku barības un bioloģiskās lauksaimniecības jomā.
- Analizēt Eiropas Savienības tiesību aktus, to projektus, veikt atbilstības izvērtējumu un sagatavot priekšlikumus Eiropas Savienības tiesību aktu un Latvijas normatīvo aktu grozījumiem departamenta kompetences jomās.
- Gatavot Latvijas pozīciju Eiropas Savienības Padomes un Eiropas Komisijas darba grupām departamenta kompetences jomā, sagatavot informāciju pozīcijas pamatošanai un citu darba grupām nepieciešamo informāciju.
- Piedalīties starptautisko līgumu un sadarbības projektu sagatavošanā un realizācijā departamenta kompetences jomā.

Meža politikas departamenta funkcijas

- Izstrādāt un aktualizēt Latvijas meža politiku saistīto nozaru un kopējā valsts tautsaimniecības attīstības kontekstā.
- Izstrādāt meža nozares attīstības un atbalsta programmas un projektus, koordinēt to īstenošanu.
- Analizēt un novērtēt meža nozares kopējo ekonomisko stāvokli, to ietekmējošo faktoru izmaiņu tendences.
- Izstrādāt priekšlikumus likumdošanas optimizācijai par meža nozares attīstības jautājumiem meža politikas kopējo mērķu sasniegšanai.
- Veicināt sabiedrisko attiecību veidošanu meža nozarē, pilnveidojot sabiedrības informētību un izpratni par meža nozari, veidojot pozitīvu nozares tēlu.
- Veicināt starptautisko attiecību veidošanu un starptautisko sadarbību meža nozarē.

Meža resursu departamenta funkcijas

- Nodrošināt departamentā izstrādāto ārējo normatīvo aktu projektu profesionalitāti un atbilstību meža politikas mērķiem.
- Veicināt nozares interešu grupu sadarbību koksnes resursu ilgspējīgas pieejamības stabilizācijā un ekoloģisko vērtību saglabāšanā.
- Nodrošināt valsts, privāto sektoru un starptautiskās institūcijas ar informāciju par meža resursu stāvokli, apsaimniekošanu un kokmateriālu tirgu.
- Izvērtēt darījumus ar valsts meža zemi atbilstoši meža politikas mērķiem.
- Informēt valsts sekretāra vietnieku, valsts sekretāru un ministru par meža apsaimniekošanas, medību saimniecības, valsts meža zemju izmantošanas un meža nozares informācijas aktuālajiem jautājumiem.



Eiropas Savienības un valsts atbalsta departamenta funkcijas

- Nodrošināt līdzdalību Eiropas Savienības atbalsta politikas izstrādē lauksaimniecības, lauku un zivsaimniecības attīstības jomā.
- Izstrādāt un ieviest valsts atbalsta politiku lauksaimniecības, lauku un zivsaimniecības attīstības jomā.
- Koordinēt nodokļu politikas piemērošanu lauksaimniecības, lauku un zivsaimniecības attīstības jomā.
- Nodrošināt savas kompetences ietvaros nepieciešamo mobilizācijas pasākumu ieviešanu.

Budžeta un finanšu departamenta funkcijas

- Nodrošināt priekšlikumu sagatavošanu par papildu finanšu līdzekļu nepieciešamību lauksaimniecības, zivsaimniecības un mežsaimniecības nozarēm atbilstoši valdības deklarācijas uzdevumiem un ministrijas stratēģiskā plāna prioritātēm.
- Nodrošināt ministrijas ikgadējā budžeta projekta sagatavošanu pa Zemkopības ministrijas valsts budžeta programmām, apakšprogrammām, iestādēm un pasākumiem atbilstoši valdības noteiktajiem vidēja termiņa mērķiem un prioritārajiem attīstības virzieniem.
- Nodrošināt budžeta programmu un apakšprogrammu finansiālo vadību un finansiālo kontroli atbilstoši ikgadējam likumam par valsts budžetu, kontrolēt valsts budžeta līdzekļu izlietojuma lietderību un atbilstību.
- Nodrošināt ministrijas Centrālā aparāta grāmatvedības uzskaiti.
- Nodrošināt ministrijas amatpersonu izstrādāto un Ministru kabinetā iesniedzamo tiesību aktu projektu un politikas plānošanas dokumentu projektu finansiālo pamatotību.
- Nodrošināt ministrijas valdījumā nodotā valsts nekustamā īpašuma uzskaiti un reģistrāciju, kā arī veikt darbības, kas saistītas ar valsts nekustamās mantas un neapdzīvojamo telpu iznomāšanu.
- Koordinēt tiesisku un lietderīgu kustamā un nekustamā īpašuma izmantošanu ministrijas padotībā esošajās iestādēs.

Juridiskā departamenta funkcijas

- Nodrošināt, lai ministrijas amatpersonu izstrādātie iekšējo normatīvo aktu projekti būtu profesionāli sagatavoti, saskaņoti, juridiski precīzi un pamatoti atbilstoši Satversmei, likumiem, Ministru kabineta normatīvajiem aktiem, valsts pārvaldes principiem un administratīvā procesa principiem.
- Nodrošināt, lai ministrijas amatpersonu izstrādātie un Ministru kabinetā iesniedzamie tiesību aktu projekti un politikas plānošanas dokumentu projekti atbilstu ārējo normatīvo aktu prasībām, valsts pārvaldes principiem un būtu noformēti atbilstoši valsts valodas prasībām.
- Nodrošināt personālvadības stratēģijas izstrādi, vienotas personālvadības un tās attīstības sistēmas ieviešanu un kontroli.
- Veicināt ministrijas struktūrvienību savstarpējo sadarbību, palīdzot risināt radušās problēmas, kā arī operatīvi izpildot likumos, Ministru prezidenta, Valsts kancelejas direktora un ministrijas valsts sekretāra norādījumos dotos uzdevumus.



- Informēt valsts sekretāru un ministru par jebkuru juridiska rakstura problēmu, sagatavojot nepieciešamos materiālus.
- Veicināt ministrijā noteiktās procesuālās kārtības ievērošanu, pieņemot ministra un valsts sekretāra lēmumus.

Iekšējā audita departamenta funkcijas

- Palīdzēt ministrijai, identificējot un novērtējot būtiskākās riska jomas un sniegt savu ieguldījumu risku vadības un kontroles sistēmas uzlabošanā.
- Palīdzēt ministrijai efektīvas kontroles sistēmas uzturēšanā, novērtējot tās efektivitāti un lietderību un iesakot iespējamus uzlabojumus.
- Sniegt pozitīvu ieguldījumu ministrijas pārvaldības procesa pilnveidē, izvērtējot procesus, ar kuru palīdzību tiek noteiktas ministrijas vērtības un mērķi, kā arī to izpratne ministrijā; uzraudzīt mērķu sasniegšanas procesu; saglabāt ministrijas vērtības.
- Nodrošināt departamentam noteikto atbildību par Eiropas Zivsaimniecības fonda Audita iestādes funkciju izpildi, kā arī nodrošināt uzdevumu izpildi saskaņā ar Eiropas Lauksaimniecības garantiju fonda un Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai Kompetentās iestādes norādījumiem un rīkojumiem.

Preses un sabiedrisko attiecību nodaļas funkcijas

- Nodrošināt ministrijas sabiedrisko attiecību stratēģijas izstrādi.
- Nodrošināt, lai ministrijas amatpersonu izstrādātie un Ministru kabinetā iesniedzamie tiesību aktu projekti un politikas plānošanas dokumentu projekti tiktu skaidroti sabiedrībai.
- Veidot un nodrošināt labas savstarpējās attiecības starp ministriju un mērķauditoriju.
- Informēt valsts sekretāru un ministru par jebkuru paredzamu ministrijas darbības krīzes situāciju, veicināt tās novēršanu.

Administratīvā departamenta funkcijas

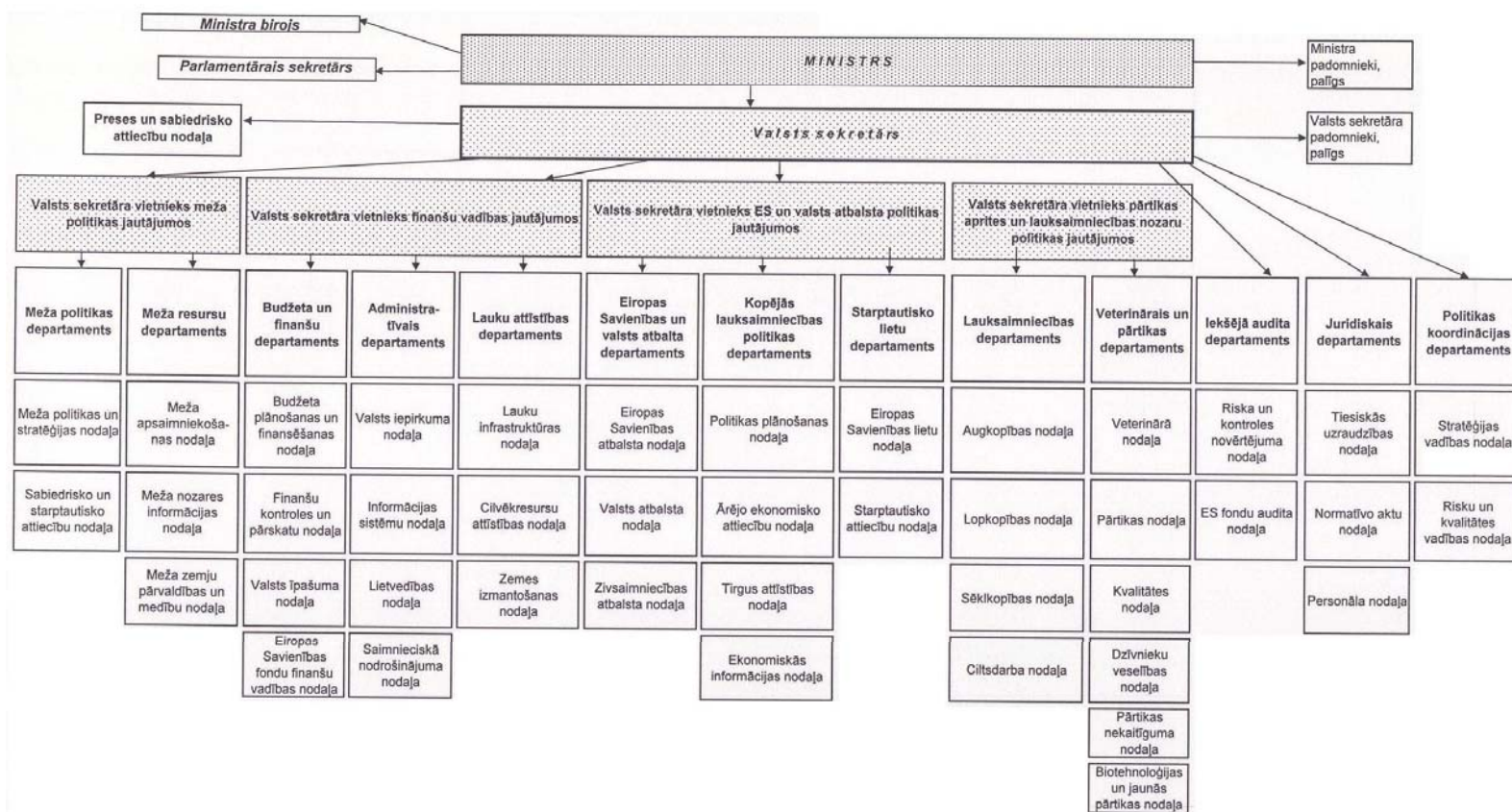
- Nodrošināt ministrijas finanšu līdzekļu ekonomisku, efektīvu un tiesisku izmantošanu, veicot ministrijas struktūrvienību administratīvās darbības nodrošināšanai nepieciešamā inventāra, preču piegādi un pakalpojumu saņemšanas organizēšanu.
- Nodrošināt spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem atbilstošu un kvalitatīvu ministrijas informācijas sistēmu darbību un attīstību.
- Attīstīt ministrijas informācijas tehnoloģiju infrastruktūru, kā arī risināt citus ar informācijas tehnoloģijām un sistēmām saistītus jautājumus.
- Nodrošināt ministrijas informācijas tehnoloģiju un informācijas sistēmu darbību regulējošo iekšējo normatīvo aktu izstrādi saskaņā ar spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem (t.sk. datu drošības jomā).
- Nodrošināt kontroli par ministrijas padotībā esošo institūciju mājas lapu atbilstību spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem.
- Nodrošināt ministrijas sagatavoto iekšējo normatīvo dokumentu noformēšanu un apriti, kā arī ārējo normatīvo aktu tehnisko pārbaudi atbilstoši normatīvo aktu prasībām.



- Nodrošināt ministrijā saņemto un nosūtāmo dokumentu, tai skaitā, elektronisko dokumentu, iesniegumu, sūdzību un priekšlikumu aprites organizēšanu.
- Kārtot sevišķo lietvedību un veidot arhīvu atbilstoši normatīvo aktu prasībām.
- Nodrošināt ar autotransporta pakalpojumiem ministrijas ierēdņus un darbiniekus dienesta pienākumu veikšanai.
- Nodrošināt darba vides iekārtošanu atbilstoši darba aizsardzības prasībām šim pasākumam paredzēto ministrijas budžeta līdzekļu ietvaros.
- Savas kompetences ietvaros kontrolēt ministrijas administratīvās ēkas apsaimniekotāja darbību attiecībā uz ēkas apsaimniekošanu un ugunsdrošības prasību izpildi ēkā.



ZEMKOPĪBAS MINISTRIJAS STRUKTŪRA 2006.GADĀ





1.2. POLITIKAS JOMAS UN DARBĪBAS VIRZIENI

Saskaņā ar „Zemkopības ministrijas darbības stratēģiju 2003. – 2005. + 1 gadam” Zemkopības ministrija savas kompetences ietvaros izstrādā un īsteno valsts politikas instrumentus ilgtspējīgai lauku attīstībai, veicina Latvijas iedzīvotāju veselību, pārtikas drošību un ministrijas kompetencē nodoto dabas resursu ilgtspējīgu apsaimniekošanu. Tas ir priekšnoteikums lauksaimniecības, zivsaimniecības un meža nozares konkurētspējas veicināšanai.

Lai īstenotu noteiktās politikas jomas nozarē, Zemkopības ministrija, darbojoties četros virzienos, realizē „Zemkopības ministrijas darbības stratēģijas 2003. – 2005. + 1 gadam” periodā noteiktos mērķus un tiem atbilstošās budžeta programmas un apakšprogrammas.

Zemkopības ministrijas darbības mērķi ir šādi:

- 1) nodrošināt Latvijas tirgū drošu, nekaitīgu un kvalitatīvu pārtiku, tās izplatīšanu atbilstoši patērētāju prasībām;

Mērķis tiek īstenots ar budžeta programmu „Drošas, nekaitīgas un kvalitatīvas pārtikas aprīte”.

- 2) sekmēt Latvijas lauku ekonomikas attīstību;

Mērķis tiek īstenots ar budžeta programmām „Atbalsts lauksaimniecības un lauku integrētai un konkurētspējīgai attīstībai” (apakšprogrammas – „Subsīdijas lauksaimniecības produkcijas ražotājiem”, „Valsts un Eiropas Savienības atbalsta administrēšana”, „Lauku konsultatīvās un informācijas apmaiņas sistēmas izveide”, „Atbalsts biodegvielas ražošanas veicināšanai”), „Izglītība un kultūra” (apakšprogrammas – „Augstākā izglītība”, „Kultūra”), „Pieaugušo tālākizglītība” un „Finansējums Eiropas Savienības fondu finansēto projektu un pasākumu īstenošanai” (apakšprogrammas – „Finansējums Eiropas Lauksaimniecības virzības un garantiju fonda (ELVGF) Garantijas daļas pasākumu finansēšanai”, „Finansējums Eiropas Savienības struktūrfondu projektu īstenošanai lauksaimniecībā, mežsaimniecībā un zivsaimniecībā”, „Atmaksa valsts pamatbudžetā par Eiropas Lauksaimniecības virzības un garantiju fonda (ELVGF) Virzības daļas finansējumu” un „Intervences un iekšējā tirgus atbalsta pasākumu nodrošināšana”).

- 3) sekmēt Latvijas dabas resursu ilgtspējīgu apsaimniekošanu;

Mērķis tiek īstenots ar budžeta programmām „Meža resursu saglabāšana un ilgtspējīga izmantošana”, „Zivju resursu sabalansēta izmantošana un bioloģiskās daudzveidības saglabāšana” (apakšprogrammas – „Zivju resursu izmantošanas regulēšana un izpēte”, „Zivju fonds”), „Lauksaimniecībā izmantojamo zemju efektīva apsaimniekošana” un „Kultūraugu un lauksaimniecības dzīvnieku resursu saglabāšana, aizsardzība un aprītes uzraudzība”.

- 4) Zemkopības ministrijā nodrošināt efektīvu politikas plānošanu un īstenošanu.

Mērķis tiek īstenots ar budžeta programmu „Politikas plānošana, īstenošanas instrumentu izstrāde, uzraudzība un atbalsta pasākumi”.

1.3. IZMAIŅAS IESTĀDES DARBĪBĀ

2006.gadā Zemkopības ministrijas struktūrā tika veikti šādi būtiski grozījumi:

- izveidots Politikas koordinācijas departaments ar divām nodaļām – Stratēģijas vadības nodaļu un Risku un kvalitātes vadības nodaļu.



Departamenta darbības mērķis ir veicināt tādas vadības procesus ministrijā, kas sekmē ministrijas misijas un mērķu sasniegšanu un vērtību saglabāšanu.

Departamenta funkcijas ir:

1. koordinēt vienotas valsts politikas plānošanu, izstrādi un īstenošanu lauksaimniecības, mežsaimniecības un zivsaimniecības jomā;
 2. organizēt politikas plānošanas dokumentu novērtējuma sagatavošanu;
 3. sekmēt ministrijas stratēģisko mērķu sasniegšanu ar līdzsvarotas stratēģijas vadības, riska un kvalitātes vadības sistēmas palīdzību.
- izveidots Ministra birojs, kura darbības mērķis ir sekmēt ministrijas uzdevumu īstenošanu, sniegt administratīvu un organizatorisku atbalstu ministram, uzturēt informatīvo saikni starp ministru un ministrijas ierēdņiem, valsts pārvaldes, kā arī citām institūcijām.

Ministra biroja funkcijas ir:

1. sniegt konsultācijas ministram politiskos, juridiskos, finanšu, ekonomikas un citos jautājumos;
2. sniegt atbalstu ministram lēmumu sagatavošanā un pieņemšanā;
3. nodrošināt ministra pienākumu izpildei nepieciešamās informācijas iegūvi un apriti, veikt informācijas analīzi;
4. analizēt, izvērtēt un risināt ministra darba organizācijas un citus jautājumus.

1.4. PADOTĪBĀ ESOŠĀS IESTĀDES

Zemkopības ministrijas padotībā atrodas valsts pārvaldes iestādes un kapitālsabiedrības, kurās ministrija ir valsts kapitāla daļu turētāja.

Ministrijas padotībā atrodas:

1. Ciltsdarba valsts inspekcija;
2. Lauku atbalsta dienests;
3. Pārtikas un veterinārais dienests;
4. Valsts augu aizsardzības dienests;
5. Valsts meža dienests;
6. Valsts zivsaimniecības pārvalde;
7. valsts aģentūra "K.Ulmaņa piemiņas muzejs "Pikšas"";
8. valsts aģentūra "Latvijas Lauksaimniecības muzejs";
9. valsts aģentūra "Latvijas Zivju resursu aģentūra";
10. valsts aģentūra "Lauksaimniecības datu centrs";
11. valsts aģentūra "Valsts tehniskās uzraudzības aģentūra";
12. Latvijas Lauksaimniecības universitāte;
13. valsts aģentūra „Latvijas Valsts agrārās ekonomikas institūts”;
14. valsts aģentūra „Latvijas Valsts augļkopības institūts”;
15. valsts aģentūra „Valsts Stendes graudaugu selekcijas institūts”;
16. valsts aģentūra „Valsts Priekuļu laukaugu selekcijas institūts”.

Ministrija ir valsts kapitāla daļu turētāja šādās kapitālsabiedrībās:

1. valsts sabiedrībā ar ierobežotu atbildību "Agroķīmisko pētījumu centrs";
2. valsts sabiedrībā ar ierobežotu atbildību "Latvijas Augu aizsardzības pētniecības centrs";
3. valsts sabiedrībā ar ierobežotu atbildību "Meliorprojekts";
4. valsts sabiedrībā ar ierobežotu atbildību "Sertifikācijas un testēšanas centrs";



5. valsts sabiedrībā ar ierobežotu atbildību "Zemkopības ministrijas nekustamie īpašumi";
6. valsts akciju sabiedrībā "Latvijas valsts meži";
7. valsts akciju sabiedrībā "Lauku attīstības fonds";
8. sabiedrībā ar ierobežotu atbildību "Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centrs";
9. sabiedrībā ar ierobežotu atbildību "Piensaimnieku laboratorija";
10. akciju sabiedrībā "Nagli".



2. ZEMKOPĪBAS MINISTRIJAS DARBĪBAS GALVENIE VIRZIENI UN REZULTĀTI

2.1. DARBĪBAS PRIORITĀTES UN REZULTĀTĪVO RĀDITĀJU IZPILDES ANALĪZE

2.1.1. DARBĪBAS VIRZIENS „DROŠAS, NEKAITĪGAS UN KVALITĀTĪVAS PĀRTIKAS APRĪTE”

Valsts budžeta apakšprogrammas ietvaros 2006.gadā Pārtikas un veterinārais dienests (PVD) (kopumā 1097 štata vienību) nodrošināja augstu pārtikas drošības, nekaitīguma, kā arī dzīvnieku veselības līmeni.

Salīdzinājumā ar plānoto par 25% ir pieaudzis higiēnas un veterinārajām prasībām atbilstošo uzņēmumu skaits (kopskaitā 15 908), jo 2006.gadā spēkā stājās regulas par pārtikas higiēnu un kontroli, kas veicināja uzņēmumu modernizāciju atbilstoši ES prasībām.

2006.gadā tika atzītas deviņas dzīvnieku barības aprītē iesaistītās personas, tādējādi gandrīz izpildot 2006.gadā plānoto. Pārtikas un veterinārais dienests, realizējot dzīvnieku lipīgo slimību profilakses un apkarošanas programmas, palielinājis trakumsērgas orālās vakcīnas izvietojuma blīvumu - kopumā 3 515 637 devas jeb par 8 % pārsniedzot plānoto.

Sakarā ar putnu gripas monitoringa pastiprināšanu dzīvnieku infekcijas slimību epizootiskā fona noteikšana (skaits) palielinājusies par 65%, salīdzinot ar plānoto, kas kopumā veicot 6603 izmeklējumus. Ņemot vērā, ka noteikta vecuma dzīvnieku kaušanas apjoms ir samazinājies, transmisīvās sūkļveida encefalopātijas (TSE) profilakses un kontroles laboratorisko izmeklējumu apjoms 2006.gadā ir 19% mazāks par plānoto, t.i., 40 300 izmeklējumi. Tāpat tika apsekotas 12 127 dzīvnieku novietnes (jeb 33 % mazāk par plānoto), jo samazinājās kopējais dzīvnieku novietņu skaits. Pērn samazinājās arī dažādu kategoriju veterināro uzraudzības objektu, piemēram, veterināro aptieku skaits. Līdz ar to par 14 % (kopā tika veiktas 2 592 inspicējošas pārbaudes) samazinājās valsts uzraudzības objektos veiktais inspekciju skaits.

No valsts izvesto un tranzītā pārvadāto veterināro kravu kontrole 2,3 reizes (kopā 6368) pārsniedza plānoto, jo kravu plūsmu ietekmēja kravu pārvadāšanas virzienu izmaiņas 2006.gadā. Sagatavoto un starplaboratoriju testiem nosūtīto paraugu skaits atbilst prognozētajam, par 11 izmeklējumiem pārsniedzot 2006.gadā plānoto izmeklējumu skaitu.

Kopumā apakšprogrammas rezultatīvo rādītāju izpilde nodrošināja programmas mērķu efektīvu realizāciju, t.i., visu pārtikas aprītē iesaistīto uzņēmumu profesionālu un konsekventu valsts uzraudzību, valsts pasargāšanu no sevišķi bīstamu infekciju slimību uzliesmojumiem, kā arī dzīvnieku veselības un labturības komponentu nodrošināšanu.



2.1.2. DARBĪBAS VIRZIENS „LAUKU EKONOMIKAS ATTĪSTĪBA”

2006.gadā lauksaimniecības un medniecības iekšzemes kopprodukta (IKP) pievienotā vērtība (2000.gada salīdzināmās cenās) samazinājusies par 2,8 %. Gada ienākumi uz vienu lauksaimniecībā nodarbināto palielinājušies par 14,2 % jeb par 211 latiem. Bruto pievienotā vērtība uz vienu strādājošo gadā sasniedz Ls 2300, ievērojami pārsniedzot plānoto rādītāju.

2006.gadā strauji pieauga Latvijas lauksaimniecības produktu un pārtikas produktu eksporta apjoms. Salīdzinājumā ar 2005.gadu lauksaimniecības produktu un pārtikas produktu eksports pieauga par Ls 100,5 milj. jeb 28,5%. 2006.gadā palielinājās gan izsniegto eksporta licenču, gan importa licenču skaits. 2006.gadā tika izsniegtas 411 importa licences, kas ir par 19% vairāk nekā 2005.gadā, un 448 eksporta licences, kas ir par 29% vairāk nekā iepriekšējā gadā.

Budžeta programma „Atbalsts lauksaimniecības un lauku integrētai un konkurētspējīgai attīstībai”

Realizējot budžeta programmu, 2006.gadā īstenoti pasākumi lauksaimniecības produktu efektīvas un ilgtspējīgas ražošanas harmoniskai attīstībai, tādējādi veicinot lauku sociālekonomisko attīstību.

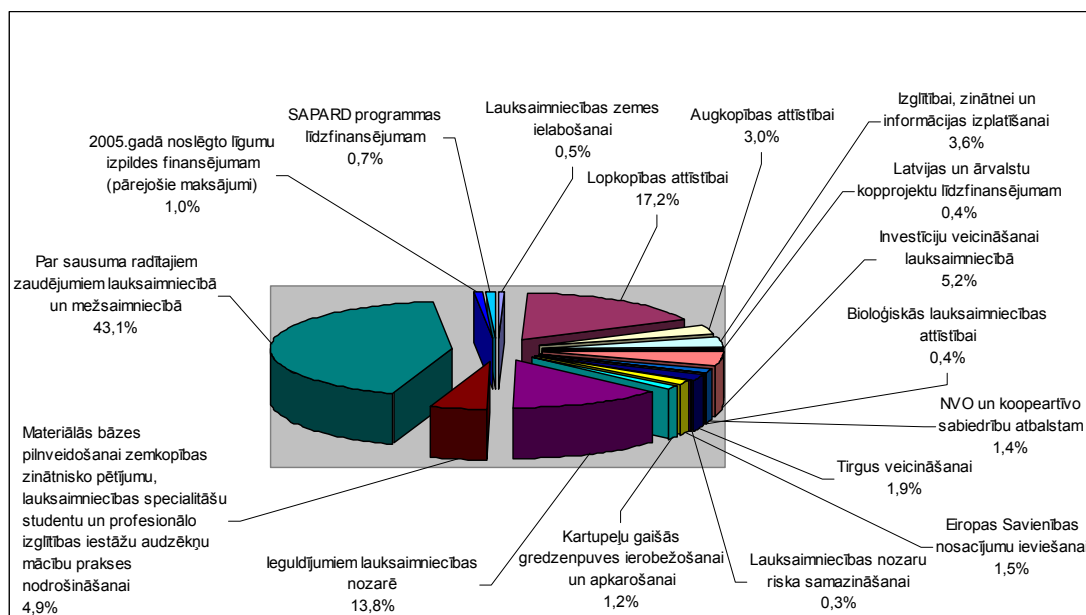
Apakšprogramma „Subsīdijas lauksaimniecības produkcijas ražotājiem”

Lai uzlabotu lauksaimnieciskās ražošanas efektivitāti, veidojot konkurētspējīgu un daudzfunkcionālu lauksaimniecības nozari visaptverošas un integrētas lauku attīstības ietvaros, kā arī veicinātu lauksaimniecības ienākumu palielināšanos un paaugstinātu dzīves līmeni lauku teritorijas iedzīvotājiem, papildus ES atbalstam valsts nodrošina valsts atbalstu jeb subsīdijas. Saskaņā ar Lauksaimniecības un lauku attīstības likumu ir noteikts minimālais valsts atbalsta apmērs lauksaimniecības attīstībai subsīdiju veidā, t.i., 2,5% no katra gada pamatbudžeta izdevumu summas.

Piešķirto subsīdiju līdzekļu apjoms programmas ietvaros 2006.gadā bija Ls 58,1 milj., kas, salīdzinot ar iepriekšējo gadu, būtiski palielinājies, jo Ls 25 milj. tika samaksāti par ārkārtas situāciju lauksaimniecībā.

Kopumā 2006.gadā sekmīgi realizēti 17 atbalsta pasākumi, no kuriem vislielākais finansējums izlietots lopkopības ciltsdarba attīstības pasākumiem, izmaksājot subsīdijas Ls 9,9 milj. apmērā jeb 17,2 % no kopējā subsīdiju programmas finansējuma, tai skaitā Ls 4,9 milj. izmaksāti ciltsdarba pasākumiem piensaimniecībā. Šī pasākuma ietvaros subsīdijas ģenētiskās kvalitātes noteikšanai tika piešķirtas govju ganāmpulka īpašniekiem kā vienreizējs maksājums 34 latu apmērā par pārraudzībā esošu govi, kurai ir aprēķināts ražības indekss.

1.attēls Valsts atbalsta pasākumi 2006.gadā



Avots: LAD

Lai palielinātu produkcijas pievienoto vērtību un paaugstinātu lauksaimniecības produkcijas kvalitāti un ņemot vērā to, ka 2006.gadā vēl nebija pieejami Eiropas Kopienas maksājumi investīciju atbalstam, otra lielākā finansējuma daļa izlietota kreditprocentu dzēšanai un ieguldījumiem lauksaimniecības nozarē. Kopumā šiem pasākumiem 2006.gadā izlietots finansējums Ls 11,1 milj. apmērā jeb 19 % apmērā no kopējā atbalsta apjoma.

Lai sekmētu vidi saudzējošu intensīvas audzēšanas tehnoloģiju ieviešanu un nodrošinātu augstas kvalitātes produkcijas ražošanu auglīkopībā un dārzkopībā, 2006.gadā Eiropas Komisijā tika apstiprinātas programmas integrētās auglīkopības un dārzenkopības sistēmas ieviešanai. Līdz ar to 2006.gada nogalē subsīdiju atbalsta pasākumu ietvaros tika izmaksāts atbalsts Ls 0,69 milj. apmērā ilggadīgo stādījumu integrētai audzēšanai un integrētai dārzenkopības sistēmai atklātā laukā un siltumnīcu platībās.

Lai veicinātu izglītošanu un informēšanu lauksaimniecības, mežsaimniecības, zivsaimniecības un lauku attīstības jomā, kā arī lai veicinātu ražošanas un zinātnes sasaisti, atbalsta pasākumu „Atbalsts izglītībai, zinātnei un informācijas izplatīšanai” un „Atbalsts materiālās bāzes pilnveidošanai zemkopības zinātnisko pētījumu, lauksaimniecības specialitāšu studentu un profesionālo izglītības iestāžu audzēkņu mācību prakses nodrošināšanai” ietvaros izmaksāts finansējums Ls 4,9 milj. jeb 8,5 % no kopējā subsīdiju apjoma.

Atbalsta pasākuma „Atbalsts lauku un lauksaimnieku biedrību un nodibinājumu un lauksaimniecības pakalpojumu kooperatīvo sabiedrību attīstībai” ietvaros tiek piešķirts atbalsts nevalstiskajām organizācijām, lai iesaistītu lauku un lauksaimnieku biedrības un nodibinājumus lēmumu pieņemšanas procesā un nodrošinātu informācijas apriti starp valsts pārvaldes iestādēm, ES institūcijām un



lauksaimniekiem. Kopumā atbalsta pasākuma ietvaros 2006.gadā piešķirts finansējums Ls 0,8 milj. apmērā jeb 1,4 % no kopējā subsīdiju apjoma.

Lauksaimniecības produktu un pārtikas preču tirgus veicināšanas programmas ietvaros 2006.gadā atbalstītas šādas aktivitātes:

- preču zīmes „Kvalitatīvs produkts” uzraudzība un atpazīstamības veicināšana;
- uzņēmumu dalība pārtikas kvalitātes konkursos;
- 2 semināri Latvijas uzņēmumiem par eksporta iespējām uz citām valstīm – Kazahstānu un Golfa liča valstīm, kā arī seminārs par preču zīmju analīzi;
- semināri un konferences par atsevišķām pārtikas nozarēm, liellopu gaļas tirgus iespējām, rudzu maizi;
- 7 Latvijas kopstendi starptautiskajās pārtikas izstādēs;
- reklāmas un mārketinga akcijas liellopu gaļas popularizēšanai;
- Latvijas pārtikas reklāmas filmas izveidošana;
- Latvijas pārtikas nozares eksporta direktorijas izveide elektroniskā veidā;
- 12 tirgus pētījumi, kas aptver atsevišķas pārtikas nozares;
- atbalsts uzņēmumu dalībai eksporta veicināšanas pasākumos.

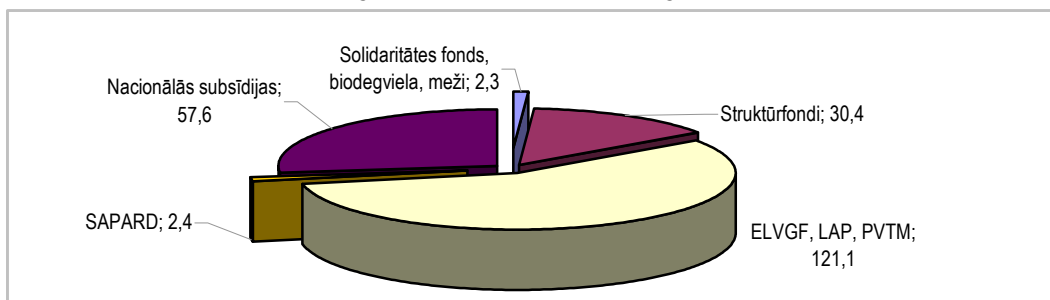
2006.gadā valsts subsīdiju programmas pasākumā „Atbalsts lauksaimniecības zemes ielabošanai” meliorācijas sistēmu rekonstrukcijai un augšņu agroķīmiskajai izpētei izlietoti Ls 0,2 milj.

Apakšprogramma „Valsts un Eiropas Savienības atbalsta administrēšana”

Apakšprogrammas “Valsts un Eiropas Savienības atbalsta administrēšana” darbības mērķis ir nodrošināt vienotu lauku atbalsta politikas realizāciju valstī, administrēt valsts un Eiropas Savienības atbalstu laukiem, lauksaimniecībai, mežsaimniecībai un zivsaimniecībai. Tās ietvaros līdzekļi izlietoti Lauku atbalsta dienesta (LAD) deviņu reģionālo lauksaimniecības pārvalžu, Aiviekstes meliorācijas sistēmu valsts pārvaldes un LAD centrālās struktūrvienības darbības nodrošināšanai.

2.attēls

Administrētā atbalsta apjoms un struktūra, milj. Ls



Avots: LAD

Pavisam šajā apakšprogrammā izlietoti Ls 11,07 milj., no kuriem Ls 8,90 milj. (80%) ir uzturēšanas izdevumi, bet Ls 2,17 milj. (20%) – izdevumi kapitālieguldījumiem. No kopējiem uzturēšanas izdevumiem Ls 3,91 milj. (44%) izlietoti LAD centrālā aparāta, bet Ls 4,99 milj. (56%) - reģionālo struktūrvienību



uzturēšanai. No visiem kapitālieguldījumiem Ls 1 milj. (46%) izlietots investīcijās. Pārējā kapitālieguldījumu summa Ls 1,17 milj. izlietota šādi:

- Ls 15,8 tūkst. (1,4%) datortehnikas iegādei ES struktūrfondu nacionālās programmas "Citi tehniskās palīdzības pasākumi" tehniskās palīdzības projekta "Atbalsts datorizētas vadības informācijas sistēmas izveidei" ietvaros;
- Ls 40,9 tūkst. (3,5%) - darba vietu iekārtošanai;
- Ls 24,9 tūkst. (2,1%) - kustamo īpašumu iegādei;
- Ls 71,8 tūkst. (6,1%) - esošo datorprogrammu papildināšanai un aktualizēšanai atbilstoši izmaiņām normatīvajos aktos, t.sk. Ls 5040 budžeta pārskatu integrētā risinājuma izstrādei un ieviešanai Lauku atbalsta dienestā;
- Ls 757,2 tūkst. (64,5%) - kapitālām iegādēm PHARE projektu ietvaros;
- Ls 262,63 tūkst. (22,4%) - kapitālajam remontam.

Apakšprogramma „Lauku konsultatīvās un informācijas apmaiņas sistēmas izveide”

2006.gadā no Zemkopības ministrijas budžeta programmas „Pieaugušo tālākizglītība” Ls 1,4 milj. apjomā tika finansēta Lauku konsultatīvās un informācijas apmaiņas sistēmas darbība, kas izveidota saskaņā ar Latvijas Republikas Zemkopības ministrijas, Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centra un Latvijas Pašvaldību savienības 2004.gada 31.augustā noslēgto trīspusējo nodomu protokolu. Tās darbības mērķis - nodrošināt informācijas un konsultāciju pieejamību lauku iedzīvotājiem pagastos. Pašvaldību speciālists lauku attīstības veicināšanai tika pieņemts darbā 510 pašvaldībās ar lauku teritoriju un novados, kas izveidoti, realizējot teritoriālo reformu.

Sistēmas darbība veicina:

- ES tiesību aktos noteikto pārvaldības prasību, labas lauksaimniecības prakses un vides prasību ievērošanu saimniecībās;
- tādu zināšanu un iemaņu apguvi lauku uzņēmējiem, kas nepieciešamas ekonomiski dzīvotspējīga uzņēmuma vadībai;
- lauku attīstību, t.i., lauku uzņēmēju izaugsmi, jaunāko zinātnes atziņu ieviešanu lauku uzņēmēju saimniecībās, lauksaimniecībā neizmantojamo zemju apsaimniekošanu, vides sakārtošanu un aizsardzību.

Apakšprogramma „Atbalsts biodegvielas ražošanas veicināšanai”

Saskaņā ar Ministru kabineta (MK) noteikumiem „Kārtība, kādā piešķir valsts atbalstu ikgadēji minimāli nepieciešamā biodegvielas daudzuma ražošanai un nosaka finansiāli atbalstāmās kvotas biodegvielai” ir noteikti nosacījumi finansiāli atbalstāmās kvotas saņemšanai un atbalsta likmes biodegvielas ražotājam, kas 2006.gada 1.pusgadā ir 160 latu par 1000 litriem saražotas biodīzeļdegvielas un 130 latu par 1000 litriem saražota bioetanola un 2.pusgadā ir 210 latu par 1000 litriem saražotas biodīzeļdegvielas un 160 latu par 1000 litriem saražota bioetanola.



Saskaņā ar nosacījumiem 2006.gadā finansiāli atbalstāmās kvotas biodegvielas ražošanai piešķirtas līdz 2011.gada 31.decembrim šādiem uzņēmumiem:

- SIA „Jaunpagasts Plus” bioetanola ražošanai – 11 392 000 litru;
- SIA „Delta Rīga” biodīzeļdegvielas ražošanai – 3 000 000 litru;
- SIA „Mamas D” biodīzeļdegvielas ražošanai – 4 000 000 litru;
- SIA „Mežrozīte” biodīzeļdegvielas ražošanai – 4 000 000 litru.

Saskaņā ar MK noteikumiem „Kārtība, kādā uzrauga un administrē tiešo valsts atbalstu ikgadējā minimāli nepieciešamā biodegvielas daudzuma ražošanai” par 2006.gadā saražoto biodegvielu piešķirts atbalsts Ls 2,8 milj. apmērā. 2006.gadā biodīzeļdegvielu saražoja 7 264 585 litru apmērā un bioetanolu 9 900 383 litru apmērā.

Budžeta programma „Izglītība un kultūra”

Apakšprogramma ”Augstākā izglītība”

Zemkopības ministrijas padotībā esošā Latvijas Lauksaimniecības universitāte (LLU) studējošo skaita ziņā ir trešā lielākā augstskola aiz Latvijas Universitātes un Rīgas Tehniskās universitātes. Tā nodrošina augstāko akadēmisko un profesionālo izglītību šādās kompetences jomās: lauksaimniecība, veterinārmedicīna, pārtikas tehnoloģijas, inženierzinātnes, meža zinātnes, lauku sociāli ekonomiskā attīstība, informācijas tehnoloģijas un vides apsaimniekošana.

LLU īsteno 73 visu veidu un studiju līmeņu augstākās izglītības studiju programmas, t.sk. 13 doktora studiju programmas. Visas LLU studiju programmas ir licencētas un akreditētas.

1.tabula

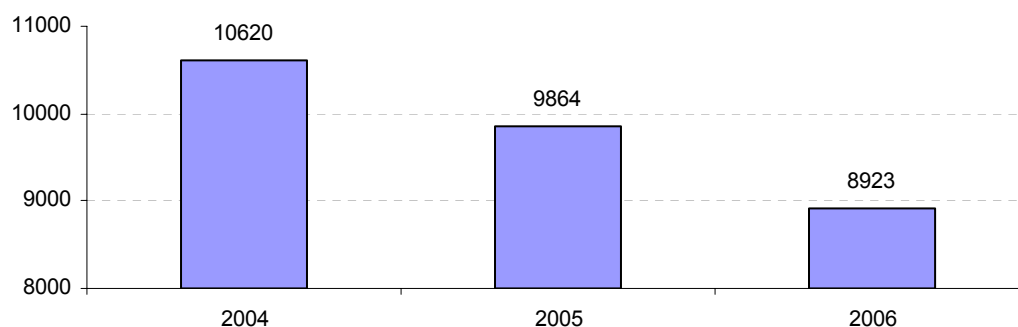
LLU piedāvātās studiju programmas

Studiju programmas	Pilna laika - skaits	Nepilna laika - skaits
Akadēmiskās izglītības bakalaura studiju programmas	10	3
2. līmeņa profesionālās augstākās izglītības un profesionālās augstākās izglītības bakalaura studiju programmas	24	15
1. līmeņa profesionālās augstākās izglītības studiju programmas	-	6
Akadēmiskās izglītības maģistra studiju programmas	17	14
Profesionālās augstākās izglītības maģistra studiju programmas	3	3
Doktora studiju programmas	13	13

Avots: LLU



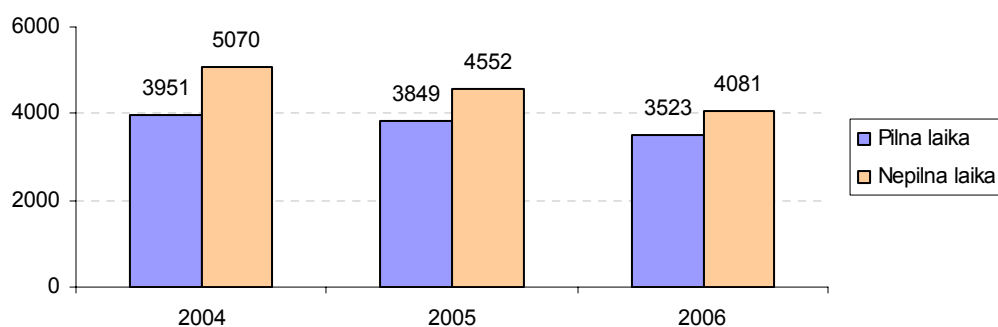
3.attēls LLU studējošo skaits 2004.-2006.gadā



Avots: LLU

Valsts finansētajās studiju vietās uzņemto studentu skaits 2006.gadā: 750 – pamatstudijās, 224 – maģistrantūrā. 2006.gadā, izmantojot valsts finansējumu, kopā pamatstudijās studēja 2082 studenti, bet maģistrantūrā - 467 studenti.

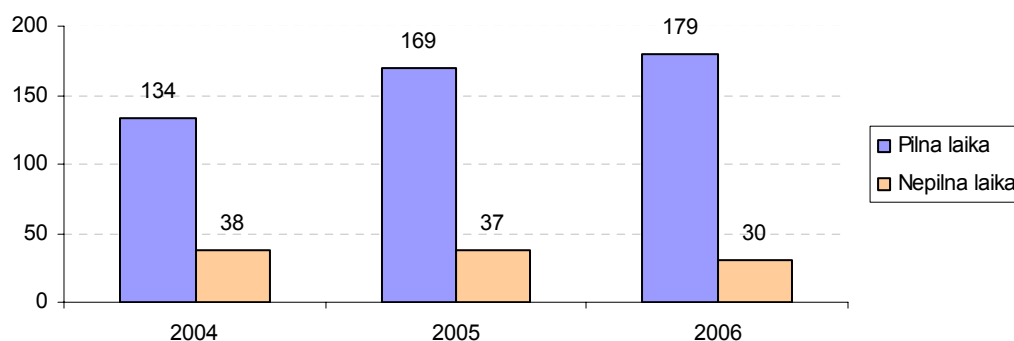
4.attēls LLU pilna un nepilna laika studējošo skaits pamatstudijās



Avots: LLU

Kā redzams 4.attēlā, jau no 2004.gada LLU vērojama tendence samazināties pilna un nepilna laika studējošo skaitam.

5.attēls LLU pilna un nepilna laika studējošo skaits doktorantūrā



Avots: LLU



Pēdējo divu gadu laikā doktorantu skaits ir stabils, t.i., ap 200 studējošo. 2006.gadā aizstāvēti 10 promocijas darbi.

Viena no lielākajām problēmām ir augstskolas mācībspēku sastāva atjaunošana un nomaiņa. Mācību un zinātnisko darbu LLU realizē 412 pedagogi, no kuriem 45% ir vecāki par 50 gadiem, bet no profesoru skaita tikai 11 % ir jaunāki par 50 gadiem.

Apakšprogramma „Kultūra”

2006.gadā Zemkopības ministrijas padotībā darbojās divi muzeji – valsts aģentūra „Latvijas Lauksaimniecības muzejs” un valsts aģentūra „K.Ulmaņa piemiņas muzejs „Pikšas”. Muzejus apmeklēja 11 675 interesenti.

Budžeta programma „Pieaugušo tālākizglītība”

Konsultācijas par lauksaimniecību un nelauksaimniecisko komercdarbību Latvijas lauku iedzīvotājiem rajonu līmenī sniedz SIA “Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centrs”.

Lai veicinātu lauku attīstību, paaugstinātu lauku uzņēmēju profesionālās un ekonomiskās zināšanas, nodrošinātu konsultāciju un mācību organizāciju visos Latvijas rajonos, LLKC 2006.gadā:

- zemniekiem un lauku uzņēmējiem organizēja 1624 mācību seminārus, kuros piedalījās 23 331 klausītājs;
- sniedza 63 034 bezmaksas konsultācijas lopkopības, augkopības, augu aizsardzības, kopdarbības, nodokļu, grāmatvedības, ES un valsts atbalsta saņemšanas un citos aktuālos jautājumos.

Pārskata periodā darbojās 75 interešu grupas visos Latvijas rajonos piensaimniecības, cūkkopības, augkopības u. c. nozarēs. Turpinājās darbs pie sabiedriskās aktivitātes veicināšanas 26 pagastu iniciatīvas grupās.

Eiropas Lauksaimniecības virzības un garantiju fonda nacionālās programmas „Atbalsts profesionālajai izglītībai, uzlabojot lauksaimnieku, mežsaimnieku un pārējo lauksaimniecības un mežsaimniecības darbībā un pārveidē iesaistīto personu profesionālās iemaņas un kompetenci” ietvaros 2006. gada 30. jūnijā noslēdzās projekts „Profesionālās apmācības 2004”. Programmas ietvaros 2006.gadā mācījās 2620 klausītāji.

Programmas ietvaros 2006.gada 24.maijā tika uzsākts projekts „Profesionālās apmācības 2005- 2006”, apgūti Ls 0,5 milj., mācījās 3107 klausītāji. Apmācības notika 3 apmācību moduļos: lauksaimniecība, uzņēmējdarbība un mežsaimniecība.

Programmas faktiskie rezultatīvie rādītāji budžeta ietvaros ir izpildīti, sasniedzot noteiktos mērķus.



Budžeta programma „Finansējums Eiropas Savienības fondu finansēto projektu un pasākumu īstenošanai”

Apakšprogramma „Finansējums Eiropas Lauksaimniecības virzības un garantiju fonda Garantiju daļas pasākumu finansēšanai”

2006.gadā tika turpināta atbalsta piešķiršana Lauku attīstības plāna (LAP) pasākumiem „Agrovide”, „Mazāk labvēlīgie apvidi un apvidi ar ierobežojumiem vides aizsardzības nolūkā”, „Atbalsts daļēji naturālo saimniecību pārstrukturizācijai”, „Atbalsts ražotāju grupām”, “Standartu sasniegšana”, “Priekšlaicīgā pensionēšanās” un „Tehniskā palīdzība”.

Kopš 2004.gada atbalsta saņēmējiem no Lauku attīstības plāna pasākumu ieviešanai paredzētajiem līdzekļiem izmaksāti EUR 143,3 milj., ES līdzfinansējuma daļa tajos veido 80%. Tai skaitā no pasākuma „Agrovide” paredzētajiem līdzekļiem līdz 12.04.2007. kopumā tika izmaksāti EUR 26,1 milj., bet no pasākuma „Mazāk labvēlīgie apvidi un apvidi ar ierobežojumiem vides aizsardzības nolūkā” līdzekļiem līdz 03.05.2007.gadam tika aprēķināti maksājumi EUR 45,7 milj. apmērā.

Pasākumā “Standartu sasniegšana” 2006.gadā tika pieņemti 4930 iesniegumi, no tiem līdz gada beigām izvērtēti un apstiprināti 1982 un noraidīti 143 iesniegumi. 2006.gadā tika apstiprināti 2005.gada 547 iesniegumi. Kopējā izmaksātā summa šajā pasākumā 2006.gadā ir EUR 22,0 milj.

Pasākumā “Priekšlaicīgā pensionēšanās” 2006.gadā tika pieņemti 695 iesniegumi. No tiem līdz 2006.gada beigām izvērtēti un apstiprināti 336 iesniegumi, noraidīts 31 iesniegums. Pavisam atbrīvots 22 261 ha zemes. Kopējā izmaksātā summa ir EUR 0,4 milj.

Pasākumā „Atbalsts daļēji naturālo saimniecību pārstrukturizācijai” 2006.gadā tika pieņemti 4166 iesniegumi, apmaksāti 3553. Otrā un trešā gada maksājumi tika izmaksāti 11 232 atbalsta saņēmējiem. Kopējā izmaksātā summa ir EUR 15,7 milj.

2006.gadā pasākuma „Tehniskā palīdzība” ietvaros tika ieviestas 55 aktivitātes.

Vienotais platības maksājums

Vienotais platības maksājums pilnībā tiek finansēts no Eiropas Savienības budžeta (par 2006.gadu vienotais platības maksājums ir izmaksāts Ls 32,89 milj. apmērā). Šī maksājuma īstenošana sekmē lauksaimniecībā izmantojamo zemju kopšanu, jo, lai saņemtu maksājumu, lauksaimniekiem ir jāievēro laba lauksaimniecības un vides stāvokļa nosacījumi. Laba lauksaimniecības un vides stāvokļa nosacījumi ietver gan lauksaimniecībā izmantojamās zemes kopšanu atbilstoši agrotehniskajām prasībām, gan pastāvīgo pļavu un ganību uzturēšanu un kopšanu (noganīšanu un applāušanu vai nopļaušanu un zāles novākšanu). Par pozitīvo tendenci lauksaimniecībā izmantojamo zemju kopšanā liecina fakts, ka vienotais platības maksājums 2006.gadā tika izmaksāts par platībām, kas ir par 2 % vairāk nekā 2005.gadā atbalstītās platības.



Papildu valsts tiešie maksājumi

Piena realizēšanā nav sasniegti plānotie rādītāji, jo 2006.gadā šim maksājumam pieteikušies par 11% mazāk pretendentu nekā bija plānots. Tomēr lauksaimnieki 2006.gadā ir realizējuši vairāk piena nekā 2005.gadā, un līdz ar to piena nozarē 2006.gadā ar tiešo maksājumu starpniecību ir nonācis lielāks finanšu apjoms nekā 2005.gadā.

Papildu valsts tiešajā maksājumā par pienu 2006.gadā kopējais pieejamais finanšu apjoms (13,96 milj. latu) bija par 75% lielāks nekā 2005.gadā pieejamais finanšu apjoms, un no kopējā pieejamā finanšu apjoma 2006.gadā tika izmaksāti 73%, kas ir par 13% vairāk nekā no kopējā pieejamā finanšu apjoma tika izmaksāts 2005.gadā.

Apkopotie dati liecina, ka papildu valsts tiešais maksājums par realizēto pienu ir ne tikai palielinājis lauksaimnieku ienākumus, bet arī pozitīvi ietekmējis piena nozares attīstību.

Eksporta kompensācijas

Salīdzinājumā ar plānoto par 147% vairāk ir administrēti eksporta kompensāciju pieteikumi, jo 2006.gadā pieteicās 7 jauni eksportētāji, kā arī intensīvāk izmantoja eksporta kompensāciju sistēmu tie uzņēmumi, kas darbojās eksporta kompensāciju jomā iepriekšējā gadā un bija apguvuši eksporta kompensāciju sistēmu. Līdz ar to 2006.gadā, salīdzinot ar 2005.gadu, strauji pieauga Latvijas uzņēmējiem izsniegto eksporta kompensāciju apjoms, t.i., par 115 %, kas, Latvijai piemērojot Kopējo lauksaimniecības politiku un ES noteikto eksporta un importa administrēšanas sistēmu (eksporta kompensācijas, licencēšana, nodrošinājums, importa kvotas u.c.), ir pieejamas Latvijas uzņēmējiem, eksportējot atsevišķus lauksaimniecības un pārstrādātos lauksaimniecības produktus uz trešajām valstīm.

Eksporta kompensāciju finansējums nāk no Eiropas Lauksaimniecības Garantiju fonda un ir uzskatāms par lietderīgu, jo paaugstina Kopienas, t.sk. Latvijas eksportētāju konkurētspēju trešo valstu tirgos. Ja 2005.gadā Latvijas uzņēmējiem par lauksaimniecības un pārstrādāto lauksaimniecības produktu eksportu kompensācijās tika izmaksāti Ls 628,9 tūkst., tad 2006.gadā jau tika izmaksāti Ls 1,35 milj., kas ir tuvu dotajai prognozei uz 2006.gadu (Ls 1 400 000). Lielākā daļa jeb 63% no kopējā eksporta kompensāciju apmēra tika izmaksātas pienam - Ls 860,2 tūkst., graudaugiem tika izmaksāti Ls 260,2 tūkst. un pārstrādātajiem lauksaimniecības produktiem - Ls 155,6 tūkst.. 2006.gadā visvairāk eksporta kompensācijas maksātas par eksportētajiem produktiem uz Krieviju.

Produktu patēriņa veicināšana

2006.gadā Eiropas Komisija ir apstiprinājusi četras Latvijas iesniegtās lauksaimniecības produktu veicināšanas programmas, no kurām divas - „Bioloģiskās lauksaimniecības produktu tirgus attīstība” ar kopējo finansējumu 150 000 EUR un „Medus un citu biškopības produktu popularizēšana” ar kopējo finansējumu EUR 305 400 tiek sekmīgi īstenotas. Programmu ietvaros Latvijas patērētāji tiek iepazīstināti ar bioloģisko produktu un medus uzturvērtības un kvalitātes aspektiem. Mērķis - veicināt šo produktu patēriņu. Eiropas Komisija finansē 50% no programmas izmaksām, 30% sedz Zemkopības ministrija un 20% - attiecīgās nozares asociācija.



Apakšprogramma „Finansējums Eiropas Savienības struktūrfondu projektu īstenošanai lauksaimniecībā, mežsaimniecībā un zivsaimniecībā”

Lauksaimniecība un mežsaimniecība

Eiropas Savienības struktūrfondu apguve laukiem un lauksaimniecībai (atbalsts no Eiropas Lauksaimniecības virzības un garantiju fonda Virzības daļas – ELVGF) 2006. gadā ir noritējusi ļoti veiksmīgi. Kopumā 2006.gadā ES struktūrfondu atbalstam tika iesniegti 1173 projekti, kuru kopējā vērtība bija 20 390 792 latu, no tiem šajā gadā apstiprināja 410 projektus par kopējo summu 4 251 905 latu. Pavisam līdz 2006.gada beigām bija apstiprināti 2465 projekti par 96,4 milj. latu, bet apmaksāti 1989 projekti par 73 milj. latu.

Uz ELVGF Virzības daļas atbalstu 2006.gadā varēja pretendēt Vienotā programmdokumenta 4. prioritātes „Lauku un zivsaimniecības attīstības veicināšana” šādu pasākumu ietvaros:

- „Investīcijas lauksaimniecības uzņēmumos”;
- „Lauku teritoriju pārveidošanās un attīstības veicināšana”;
- „Mežsaimniecības attīstība”;
- „Vietējo rīcību attīstība”;
- „Apmācības”.

2006. gadā plānotais ELVGF Virzības daļas finansējums valsts budžetā bija Ls 45,2 milj., bet faktiski izmaksāti Ls 25,3 milj. (56,13% no plānotā finansējuma).

Vislielākais iesniegto projektu skaits bija uz pasākumu „Mežsaimniecības attīstība” – pavisam kopā 843 projekti, apstiprināti 616. Otrajā vietā pēc iesniegto projektu skaita bija pasākums „Lauku teritoriju pārveidošanās un attīstības veicināšana” – tika iesniegti 166 projekti, apstiprināti 26.

Izvērtējot projektu iesniegšanas aktivitāti pa reģioniem (ņemot vērā iesniegto projektu skaitu Lauku atbalsta dienesta reģionālajās lauksaimniecības pārvaldēs), vislielākā tā bija Ziemeļvidzemes (21,8% no 2006. gadā iesniegtajiem projektiem), Ziemeļkurzemes (13,3%), Dienvidkurzemes (12,5%), un Lielrīgas (11,2%) reģionā, vidēji liela Viduslatvijas (9,6%), Ziemeļaustrumu (8,8%), Zemgales (8,1%) un Dienvidlatvijas (8,1%) reģionā, bet salīdzinoši maza - Austrumlatvijas (4,6%) reģionā.

Zivsaimniecība

2006. gadā turpinājās Eiropas Savienības struktūrfonda - Zivsaimniecības vadības finansēšanas instrumenta (ZVFI) ietvaros atbalstāmo pasākumu finansēšana zivsaimniecībā. Uz 2006. gada 31. decembri Vienotā programmdokumenta prioritātes „Lauku un zivsaimniecības attīstības veicināšana” ietvaros zivsaimniecības pasākumiem programmēšanas periodā no 2004. gada līdz 2006. gadam paredzētais sabiedriskais finansējums Ls 23,4 milj. apmērā bija apgūts 88,5 % apmērā. Līdz 2006. gada 31. decembrim ZVFI Vadības komitejā tika apstiprināti 333 pieteikumi par sabiedriskā finansējuma summu Ls 20,74 milj.

Tā kā atsevišķās no ZVFI atbalstāmajās aktivitātēs bija vērojams iedalītā finansējuma trūkums, savukārt citās bija novērojama ieplānoto finanšu līdzekļu ne

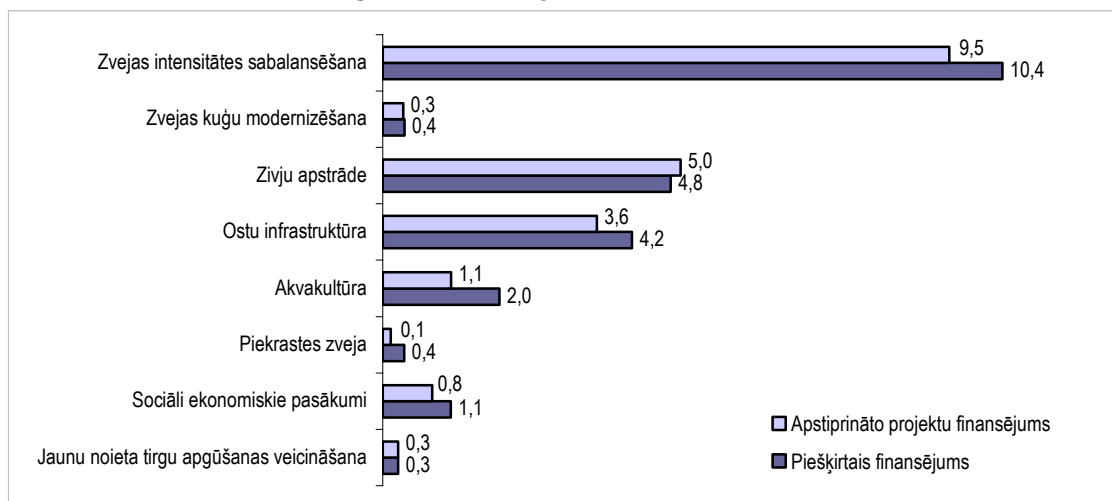


tik raita apgūšana jeb iespējams pārpalikums, tika veikta finansējuma pārdale, pāri paliekošo finansējumu piešķirot tām aktivitātēm, kurās vērojams augstāks finansējuma apgūšanas potenciāls. 2006.gadā šādas finansējuma pārdales rezultātā papildu finansējums tika piešķirts aktivitātei „Zvejas ostu aprīkojums” – Ls 0,75 milj. apmērā, samazinot pasākuma „Zvejas kuģu modernizēšana” sabiedrisko finansējumu, jo, programmēšanas periodam tuvojoties nobeigumam, šī pasākuma ietvaros bija vērojama zema projektu iesniedzēju aktivitāte. Arī aktivitātei „Zvejas un akvakultūras produktu apstrādes un mārketinga uzlabošana” tika piešķirts papildu sabiedriskais finansējums Ls 0,54 milj. apmērā, samazinot sabiedrisko finansējumu aktivitātei „Atbalsts ražotāju organizācijām” Ls 0,1 milj. apmērā un aktivitātei „Atbalsts zvejas pagaidu pārtraukšanas gadījumos” Ls 0,3 milj. apmērā.

Uz 2006.gada 31.decembri pasākumā „Zvejas intensitātes sabalansēšana” bija izmantoti 91,5 % no pasākumam pieejamā sabiedriskā finansējuma. Pasākuma „Flotes atjaunošana un zvejas kuģu modernizēšana” ietvaros pēc Zemkopības ministrijas veiktās finansējuma pārdales uz citu pasākumu, kuram finansējuma trūka, finansējuma izmantošanas līmenis veidoja 93,6 %. Samērā augsts finansējuma izmantošanas līmenis bija vērojams aktivitātē „Zvejas un akvakultūras produktu apstrādes un mārketinga uzlabošana” un aktivitātē „Zvejas ostu aprīkojums”. Savukārt zems finansējuma izmantošanas līmenis bija vērojams aktivitātē „Piekrastes zveja” – 37,3 % un aktivitātē „Akvakultūra” – 58,6 %, kas skaidrojams ar to, ka vairāki iesniegtie projekti šo aktivitāšu ietvaros vēl atrodas izskatīšanas procesā.

6.attēls

Finansējuma izmantošanas līmenis Vienotā programmdokumenta prioritātes „Lauku un zivsaimniecības attīstības veicināšana” zivsaimniecības pasākumos, t.sk. lauzto līgumu finansējums (uz 31.12.2006.), Ls



Avots: LAD

Apakšprogramma „Atmaksa valsts pamatbudžetā par Eiropas Lauksaimniecības virzības un garantiju fonda virzības daļas finansējumu”

Šajā valsts budžeta apakšprogrammā tiek uzrādīta atmaksa valsts budžetā par Zemkopības ministrijas un Lauku atbalsta dienesta kā finansējuma saņēmēja veiktajiem pasākumiem. Tā kā šī ir konsolidējamā budžeta pozīcija, tā nerada ietekmi uz kopējo budžeta izpildi.



Apakšprogramma „Intervences un iekšējā tirgus atbalsta pasākumu nodrošināšana”

Cukura nozarē

Nemot vērā to, ka cukura tirgū 2006.gadā nav bijusi nepieciešamība pēc intervences iepirkuma, pasākumi intervences nodrošināšanai nav veikti.

Graudu nozarē

Labības intervences pasākums ir kā pēdējā iespēja audzētājam realizēt labību, ja to nav iespējams realizēt tirgū, nodrošinot minimālo cenu. 2005./2006. tirdzniecības gadā graudi intervencē iepirkti netika.

Attiecībā uz realizāciju 2005/2006. tirdzniecības gadā ar 2005.gada 23.novembra Eiropas Komisijas regulu Nr.1863/2005, ar ko izsludina pastāvīgu konkursu Latvijas intervences aģentūras pārziņā esošu mīksto kviešu atkalpārdošanai Kopienas tirgū, lai Kopienas teritorijā tos pārstrādātu miltos, tika realizētas 21 040,032 tonnas kviešu.

Saskaņā ar 2006.gada 6.oktobra regulu Nr.1483 par pastāvīgu konkursu izsludināšanu dalībvalstu intervences aģentūru pārziņā esošas labības tālākai pārdošanai Kopienas tirgū, līdz 2006.gada 31.decembrim realizētas 13004,279 tonnas kviešu pārdošanai iekšējā tirgū. Pārdotā daudzuma summa - Ls 1,3 milj., vidējā pārdošanas summa 102,04 Ls/t.

Augļu un dārzeņu tirgū

Augļu un dārzeņu produkcijai intervences pasākumi 2006.gadā nav piemēroti.

Piena un piena produktu tirgū

2006.gadā Latvijā tika īstenots sviesta intervences iepirkums, laika posmā no 2006.gada 1.marta līdz 31.augustam iepērkot 66 tonnas sviesta. Kopā 2006.gada beigās sviesta intervences krājumu apjoms bija 413,675 tonnas.

Līgumi par sviesta un ilgi uzglabājamo sieru privāto uzglabāšanu 2006.gadā netika noslēgti, kā arī netika īstenoti intervences pasākumi vājpiena pulvera tirgū.

2.1.3. DARBĪBAS VIRZIENS „DABAS RESURSU ILGTSPĒJĪGA APSAIMNIEKOŠANA”

Budžeta programma ”Meža resursu saglabāšana un ilgtspējīga izmantošana”

2.tabula

Meža resursu saglabāšanas un ilgtspējīgas izmantošanas rādītāji 2006.gadā

Meža un meža zemju ilgtspējīga apsaimniekošana nozīmē meža un meža zemju pārvaldīšanu un izmantošanu tādā veidā un pakāpē, lai saglabātos to bioloģiskā daudzveidība, produktivitāte, atjaunošanās spēja, vitalitāte un spēja	2006	
	Plāns	Faktiski
Politikas rezultāti		
Meža zemju platības, saglabātas 2001.gada 1.janvāra apjomā (milj. ha)	2,93	3,6



veikt nozīmīgas ekoloģiskas, ekonomiskas un sociālas funkcijas vietējā, nacionālā un globālā līmenī tagad un nākotnē un lai neizraisītu draudus citām ekosistēmām. Meža apsaimniekošana tiek pilnveidota, ņemot vērā meža ekosistēmu lomu vietējos un globālos procesos - oglekļa dioksīda piesaistīšanā un tā aprites stabilizēšanā, ūdensteču un ūdenstilpju, augšņu un ainavu aizsardzībā un citur.

2006.gadā palielinājušās meža zemju platības, kas saistīts ar meža statistiskās inventarizācijas datu iegūšanu. Meža statistisko inventarizāciju atbilstoši MK noteikumiem "Meža valsts reģistra informācijas aprites noteikumi" kopš 2004. gada veic Latvijas Valsts mežzinātnes institūts "Silava".

Meža ugunsgrēkos vidējā izdegusi platība pārsniedza plānoto par 13% sakarā ar 2006.gada ilgstoši sausās vasaras izraisīto meža ugunsgrēku lielo skaitu (1929 meža ugunsgrēki). Reģistrēts lielākais meža ugunsgrēku skaits, kāds jebkad valstī ir uzskaitīts.

Izsniegto koku ciršanas apliecinājumu skaita (63 026) samazinājums par 17% salīdzinājumā ar plānoto saistīts ar meža īpašnieku saimnieciskās aktivitātes kritumu dažādu apsvērumu dēļ, t.sk. lielā sausuma un ārkārtas stāvokļa noteikto ciršanas ierobežojumu dēļ (egļu astonezību mizgraužu savairošanās vairākos Kurzemes pagastos).

Meža reproduktīvā materiāla ieguves avotu atestēts par 13% vairāk nekā plānots. Pieaugusi meža īpašnieku interese par atbilstošas kvalitātes meža reproduktīvā materiāla iegūvi.

Meža reproduktīvā materiāla partiju sertificēts par 23% mazāk nekā plānots sakarā ar sauso vasaru un rudens sākumu, samazinājās meža atjaunošana, līdz ar to samazinot nepieciešamību sertificēt stādāmo materiālu.

Limitēto medību atļaujas izsniegta par 20 % vairāk kā plānots.

Mežaudžu kopējais ikgadējais koksnes krājas pieaugums, m ³ /ha gadā	5,7	8,37
Likumīgi nocirstās koksnes apjoms (% no kopējā nocirstā apjoma)	99	99
Meža ugunsgrēkos vidējā izdegusi platība nepārsniedz (ha)	1,5	1,7
Medijamo pārnadžu populācijas saglabātas apjomā, kas ļauj medīt (% medību platību):		
aļņus	90	90
mežacūkas un stirnas	100	100
staltbriežus	75	75
Darbības rezultāti		
Izsniegta meža zemju transformācijas atļaujas	350	647
Izsniegti koku ciršanas apliecinājumi	76000	63026
Izsniegti meža reproduktīvā materiāla ieguves apliecinājumi	250	250
Atestēti meža reproduktīvā materiāla ieguves avoti (gab.)	40	45
Sertificētas meža reproduktīvā materiāla partijas (gab.)	350	269
Izsniegta medību sezonas kartes	25000	25000
Izsniegta limitētās medību atļaujas	75000	90000
Ieaudzēto mežaudžu inventarizācija (ha)	2000	2800
Atjaunoto un atjaunošanas termiņu sasniegušo mežaudžu inventarizācija (ha)	60000	52400
Saimnieciskās darbības vietu pārbaude (ha)	70000	70000
Medību formējumu uzraudzība (skaits)	2000	2693
Meža inventarizācijas datu kvalitātes lauka pārbaudžu veikšana (ha)	50000	89564



Medijamo dzīvnieku populāciju pieauguma prognoze bija mazāka nekā reālā situācija. Palielinājusies arī mednieku aktivitāte bebru nomedīšanā.

Ieaudzēto mežaudžu inventarizāciju skaits par 40% pārsniedz plānoto, jo ES strukturālo fondu atbalsts veicina lauksaimniecībā neizmantoto zemju apmežošanu, un ieaudzēto platību apjoms, kurās 2006.gadā bija jāveic inventarizācija, palielinājās.

Medību formējumu uzraudzība palielinājusies par 35%, salīdzinot ar plānoto. Latvijā ir ap 1170 medību iecirkņi, bet daļa ir nelieli un tajos medības praktiski nenotiek. Valsts meža dienests veica aptuveni 2000 pārbaudes gadā. Lai novērstu medības reglamentējošo normatīvo aktu pārkāpumus un stingrāk kontrolētu drošības noteikumu ievērošanu medībās, 2006.gadā palielinājusies pārbaužu aktivitāte.

Meža inventarizācijas datu kvalitātes lauka pārbaužu apjoms ir par 79% lielāks kā plānots. Veikta 1021 pārbaude, kas aptvēra 8956 ha. Palielinājusies meža īpašnieku aktivitāte īpašuma sakārtošanas jautājumos.

Digitālās kartes veidošana par 13% pārsniedz plānoto, jo darbs intensificējies sakarā ar projekta „Meža ģeogrāfiskās informācijas sistēma” izstrādēm.

Koku vainaga stāvokļa novērojumu skaits par 4% mazāks nekā plānots, jo sakarā ar koncepcijas maiņu un gaidāmo monitoringa tīkla reformu pagaidām tika atlikta jaunu plānoto parauglaukumu ierīkošana.

Metāla uguns novērošanas torņu skaits par 6% pārsniedz plānoto, pateicoties ELVGF fondiem.

Medijamo dzīvnieku uzskaitē (sugu skaits)	21	21
Prognoze par bīstamo kaitēkļu un slimību izplatību mežā (bīstamie kaitēkļi/slimību sugu skaits)	7/2	7/2
Medijamo dzīvnieku pieļaujamo nomedīšanas apjomu noteikšana (sugu skaits)	9	9
Digitālās kartes veidošana par privātajiem mežiem (ha)	100000	130000
Koku vainaga stāvokļa novērojumi (parauglaukumu skaits)	355	342
2.līmeņa meža monitorings (parauglaukumu skaits)	1	1
Konsultācijas meža īpašniekiem par meža apsaimniekošanas un normatīvo aktu prasību jautājumiem:		
konsultācijas (meža īpašumos)	40000	29000
konsultācijas mežniecībās (cilvēku skaits)	30000	36500
semināri	200	325
Uguns novērošanas torņu uzturēšana un atjaunošana (koka/metāla torņu skaits)	22/165	12/175
Administratīvā spēja:		
Iestāžu skaits	25	23
Štata vienību skaits	1645	1482
Projekti Medību saimniecības attīstības fondā	20	19
Projekti Meža attīstības fondā		67

2006. gadā **Meža attīstības fondā** (MAF) finansēti 67 projekti, no kuriem 27 ir zinātniskās izpētes pētījumu projekti, 40 atbalsta un attīstības programmas, kā arī izglītības un attīstības projekti. Kopējais 2006. gada MAF finansējums bija Ls 1 317 000.

Finansējumu projektiem 2006. gadā ieguva biedrība „Latvijas kokrūpniecības federācija”, nodibinājums „Pasaules dabas fonds”, radošā studija SIA „Savai



zemītei", a/s „Latvijas valsts meži”, reklāmas aģentūras SIA „Balti”, biedrība „Latvijas Meža darbinieku vīru koris „Silvicola”, s/o „Kurzemes Kokapstrādes kompetences centrs”, Valsts meža dienests, Latvijas Amatniecības kameras Amatu apmācības skola, Latvijas Valsts mežzinātnes institūts “Silava”, Latvijas Lauksaimniecības universitātes Meža fakultāte, SIA “Meža un koksnes produktu pētniecības un attīstības institūts”, v/a „Tulkošanas un terminoloģijas centrs”, Latvijas Valsts koksnes ķīmijas institūts, SIA „GACO”, SIA „Vides filmu studija”, Latvijas Pašvaldību savienība, SIA „Tēls PR”, SIA „S.P.”, a/s „Lauku Avīze”, SIA „Sabiedrības informēšanas centrs”, SIA „Egmont Latvija”, Latvijas Meža darbinieku biedrība, SIA „ZOOM”, SIA „Upesmuiža”, SIA „Ideju institūts”.

Informācija par projektiem atrodama Zemkopības ministrijas mājas lapas sadaļā „Meža nozare”/”Meža attīstības fonds”.

ZM 2006.gadā no **Medību saimniecības attīstības fonda** (MSAF) saskaņā ar Medību likumā noteikto tika finansēti projekti: medijamo dzīvnieku monitorings un populāciju papildu aizsardzības pasākumi – Ls 12 990; medijamo dzīvnieku un to populāciju zinātniskā izpēte – Ls 43 390,87; līdzdalība starptautiskajās medību organizācijās – Ls 18 437,2; mednieku izglītošana – Ls 95181,93. Kopējais projektu finansējuma apmērs – Ls 170 000.

Budžeta programma „Zivju resursu sabalansēta izmantošana un bioloģiskās daudzveidības saglabāšana”

Apakšprogramma „Zivju resursu izmantošanas regulēšana un izpēte”

2006. gadā ir veikti grozījumi vairākos Ministru kabineta noteikumos, kas skar zivsaimniecības jomu – „Noteikumos par ūdenstilpju un rūpnieciskās zvejas tiesību nomu un zvejas tiesību izmantošanas kārtību”, „Noteikumos par zivju izkraušanas kontroli un zivju tirdzniecības un transporta objektu, noliktavu un ražošanas telpu pārbaudi”, „Licencētās amatierzvejas – makšķerēšanas – kārtībā”, kā arī pieņemti jauni makšķerēšanas noteikumi.

Zivju zvejas regulēšana

Latvijas ekonomiskajā zonā ietilpst vairāk nekā 10% no Baltijas jūras ūdeņu kopējās platības. Savukārt upes, ezeri, ūdenskrātuves un jūras teritoriālie ūdeņi aizņem 2,4% no valsts teritorijas. Zivsaimniecības nozares darbību galvenokārt nosaka vietējie Baltijas jūras un Rīgas jūras līča zivju izejvielu resursi. Valsts zivsaimniecības pārvalde (VZP) veic Latvijai pieejamo zivju resursu izmantošanas limitēšanu un zvejas regulēšanu visos Latvijas jurisdikcijas ūdeņos, nodrošinot ilgtspējīgas zvejniecības pārvaldības principu, kā arī šajā jomā izvirzīto ES prasību ievērošanu.

2006.gadā sakarā ar Latvijas brētliņu nozvejas kvotas samazināšanos un zvejai nelabvēlīgajiem meteoroloģiskajiem apstākļiem gada pēdējos divos mēnešos limitēto zivju nozvejas kvota Baltijas jūrā un Rīgas jūras līcī kopumā tika izmantota par 92%, kas salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu bija par 15% jeb 10,2 tūkst. tonnu mazāk (2005.gadā – 68,4 tūkst. t, 2006.gadā – 58,2 tūkst. t). Tomēr tāljūras zvejā Atlantijas okeāna Centrālaustumu zvejas rajonā nozveja turpināja palielināties (2005.gadā – 53,8 tūkst. t, 2006.gadā – 62,6 tūkst. t), kā rezultātā kopējā Latvijas



nozveja 2006.gadā salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu nav būtiski samazinājusies (2005.gadā - 150,6 tūkst. t, 2006.gadā - 147 tūkst. t).

2006. gadā tika noslēgti vai arī turpināja darboties 78 rūpnieciskās zvejas tiesību nomas līgumi ar zvejniecības komercsabiedrībām un tika noslēgts tikpat ikgadējo nomas līgumu protokolu par zveju Baltijas jūrā un Rīgas jūras līcī aiz piekrastes joslas. Šajā laikā darbojās 320 vienošanās protokoli ar pašvaldībām par zivju resursu pārzināšanu to teritorijā vai jūras piekrastē esošos ūdeņos. 2006. gadā reģistrētas un izsniegtas 49 zivju pirmo pircēju reģistrācijas apliecības. Papildus tam zivju pircējiem kopā tika izsniegti 6150 paziņojumu veidlapu komplekti par zivju pirmās pirkšanas darījumiem. Tāpat tika noslēgti 2 rūpnieciskās zvejas tiesību nomas līgumi par zveju Ziemeļrietumu Atlantijas Zvejniecības organizācijas (NAFO) zvejas rajonā un viens līgums par zveju Ziemeļaustrumu Atlantijas Zvejniecības komisijas (NEAFC) zvejas rajonā, kā arī sagatavoti ikgadējie zvejas tiesību nomas līgumu protokoli.

Visa 2006. gada garumā ar Eiropas Komisijas starpniecību tika noformētas zvejas licences 10 Latvijas kuģiem Latvijai pieejamo zvejas iespēju izmantošanai starptautisko zvejniecības konvenciju (NAFO, NEAFC) regulētajos ūdeņos un Maurītānijas ekonomiskās zonas ūdeņos.

Iekšējo ūdeņu zivju resursu atražošanas un pārvaldības nodrošināšana

Zivju resursu atražošanas tika īstenota valsts aģentūras "Latvijas Zivju resursu aģentūra" zivju audzētavās "Tome", "Dole", "Brasla", "Kārļi", "Ķegums", "Pelči", "Sērene". Valsts zivju audzētavas 2006. gadā Latvijas ūdeņos ielaidušas 21,771 miljonu zivju kāpuru un mazuļu, no tiem 16,26 miljoni - nēģu kāpuri. Papildus valsts zivju resursu atražošanas programmā paredzētajiem daudzumiem valsts audzētavām dabiskajās ūdenstilpēs (upēs un ezeros) tika ielaisti vēl 663,1 tūkstotis zivju kāpuru un mazuļu. Zivju resursu atražošanas valsts programmas izpilde veicināja iekšējo ūdeņu zivsaimnieciskās izmantošanas iespējas un efektivitāti.

2006. gadā Valsts zivsaimniecības pārvalde nodrošināja licencētās makšķerēšanas uzraudzību 45 ūdenstilpēs vai to daļās, kā arī licencētās vēžošanas pārraudzību 8 ūdenstilpēs un licencēto zemūdens medību pārraudzību - 4 ūdenstilpēs. Vēl 2006. gadā saskaņoti 14 licencētās makšķerēšanas nolikumi, tai skaitā pagarināts darbības termiņš jau esošiem nolikumiem.

Darbības rādītāji zivju resursu pētīšanā, limitēšanā un regulēšanā tika izpildīti atbilstoši pārskata periodā paredzētajam un ievērojot valsts aģentūras "Latvijas Zivju resursu aģentūra" 2006. gada darbības plānā noteikto.

Saskaņā ar minēto plānu iekšējos ūdeņos 2006. gadā veikti hidrobioloģiskie un ihtioloģiskie pētījumi 20 ūdenstilpēs, kā arī izstrādāti zivsaimnieciskās ekspluatācijas noteikumi 10 publiskajām ūdenstilpēm.

Zivju resursu izpēte un datu bāzu administrēšana

2006. gada laikā tika realizēta Eiropas Komisijas un Ministru kabineta apstiprinātā Nacionālā zivsaimniecības datu vākšanas programma 2006. gadam. Ievērojot programmā paredzētās prasības, VZP 2006. gadā uzsāka atsevišķu zivsaimniecības ekonomisko datu un ar tiem saistīto parametru vākšanu (zvejniecības un zivju produktu ražošanas ekonomiskie rādītāji, zivju cenas u.c.).



No 2006. gada atbilstoši ES prasībām Latvija nodrošina arī cūkdelfīnu novērotāju uzturēšanos uz zvejas kuģiem Baltijas jūrā, lai veiktu pētījumus par šī reta dzīvnieka migrāciju un izplatību un novērtētu zvejas ietekmi uz Baltijas jūras cūkdelfīnu populāciju.

Atbilstoši ES regulu prasībām un pamatojoties uz līdzšinējiem pētījumiem zivsaimniecības jomā, 2006. gadā tika izstrādāta Latvijas Nacionālā zivsaimniecības datu vākšanas programma 2007. gadam.

Gada laikā tika turpināta Zivsaimniecības integrētās informācijas un kontroles sistēmas (ZIKIS) pilnveidošana, kas sniedz iespēju regulāri nosūtīt ziņojumus un pārskatus Eiropas Komisijai par situāciju zivsaimniecībā (informācija par zvejas kuģu sarakstiem, zivju nozvejām, zivju pirmās pārdošanas cenām u.c.), kā arī paaugstina administratīvo kapacitāti un zvejas kontroles efektivitāti.

Zivju produkcijas tirgus rādītāji

Zivju produkcijas ārējās tirdzniecības rezultatīvais rādītājs - pozitīva ārējā tirdzniecības bilance - sasniedza 161% salīdzinājumā ar pārskata periodam plānoto apjomu (2006. gada plānotais rādītājs - Ls 34,5 milj., 2006. gada faktiskā izpilde - Ls 55,6 milj.), jo 2006. gadā salīdzinājumā ar 2005.gadu ievērojami palielinājās gan zivju produkcijas, gan zivju konservu cenas attiecīgi par 36% un 12,1%.

Zvejas produktu apjoma īpatsvara rādītājs Latvijas kopējā eksporta apjomā netika izpildīts atbilstoši prognozētajam (2006.gada plānotais rādītājs - 0,65%, 2006. gada faktiskā izpilde - 0,45%), jo eksporta izaugsmes tempi zvejniecībā 2006.gadā bija zemāki salīdzinājumā ar 2005. gadu. Bija vērojams arī citu tautsaimniecības nozaru eksporta rādītāju straujš pieaugums. Savukārt zivju apstrādes produkcijas eksporta apjoma īpatsvars Latvijas kopējā eksportā sasniedzis 2,45%, kas precīzi atbilda 2006. gadam plānotajam rādītājam - 2,45%.

Apakšprogramma „Zivju fonds”

Zivju fonda vienpadsmitajā darbības gadā notikušas desmit Zivju fonda padomes sēdes, kurās izskatīti 83 projektu finansējuma pieteikumi par kopējo summu Ls 545,6 tūkst. un apspriesti vairāk par 27 jautājumiem, kas saistīti ar Zivju fonda darbību un zivsaimniecības nozares attīstību Latvijā. Zivju fonds, sākot ar 2004.gada 1.janvāri, savai darbībai izmanto valsts budžetā kārtējam gadam apakšprogrammai „Zivju fonds” piešķirto finanšu līdzekļu dotāciju no vispārējiem ieņēmumiem. Zivju fonda padome no 2006. gada sēdēs izskatītajiem projektiem atbalstīja un piešķīra finanšu līdzekļus 70 projektu realizācijai par kopējo summu Ls 0,3 milj., tai skaitā Vides ministrijai ar valsts budžeta grozījumiem tika pārdalīti finanšu līdzekļi Ls 13 348 apmērā to inspektoru materiālajai stimulēšanai, kas atklājuši pārkāpumus.

Zivju fonda dotācijas veidošanai 2006.gadā paredzēto maksājumu ieskaitījumi valsts budžetā no dažādiem maksājumu avotiem veidoja Ls 0,8 milj.

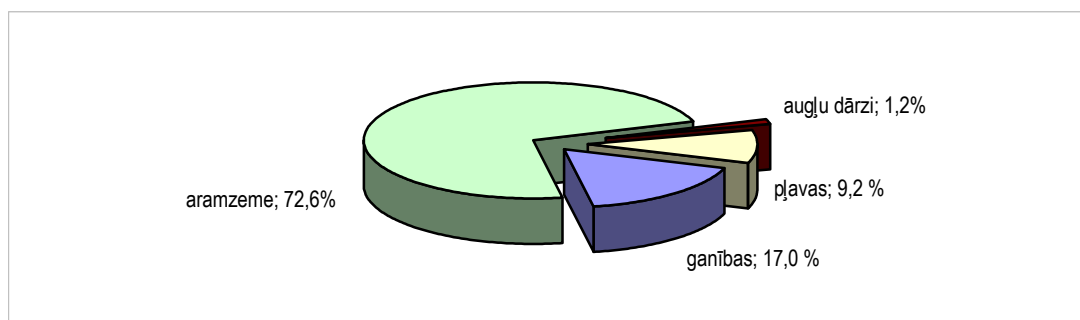
Budžeta programma „Lauksaimniecībā izmantojamās zemes efektīva apsaimniekošana”



Atbilstoši Latvijas Republikas Valsts zemes dienesta zemes pārskatam uz 2007. gada 1. janvāri lauksaimniecībā izmantojamā zeme (LIZ) ir 2 448 433,0 ha no valsts kopplatības jeb 38,0% (t.sk. meliorētā LIZ 1544237,3 ha kopplatībā).

7.attēls

Lauksaimniecībā izmantojamās zemes sadalījums procentos pa zemes lietošanas veidiem kopā valstī (uz 01.01. 2007.)



Avots: VZD

2006. gadā samazinājies lauksaimniecībā izmantojamās zemes un pārējās zemes platības īpatsvars, katrs par 0,1% no Nekustamo īpašumu valsts kadastra informāciju sistēmā (NĪVK IS) reģistrētās platības. Uz tā rēķina par 0,2% palielinājies mežu platības īpatsvars.

3.tabula

Zemes sadalījums pēc zemes lietošanas veida (uz 01.01.2007.)

Zemes lietošanas veidi	platība, ha	% no NĪVK IS reģistrētās platības
Lauksaimniecībā izmantojamā zeme (LIZ)	2 448 433,0	38,0
Meži	2 929 017,4	45,4
Krūmāji	115 201,7	1,8
Purvi	252 182,2	3,9
Zem ūdeņiem	233 884,0	3,6
Pagalmi	92 786,1	1,4
Ceļi	134 760,9	2,1
Pārējās zemes	245 191,2	3,8
Valstī kopā:	6 451 456,5	100,0

Avots: VZD

Nekustamā īpašuma lietošanas mērķu grupas „Lauksaimniecība” kopplatība uz 01.01.2007. gadu ir 3 963 505,7 ha jeb 62,1% no Nekustamo īpašumu valsts kadastra informāciju sistēmā reģistrētās rajonu kopplatības, t.sk. lauksaimniecībā izmantojamā zeme 2371376,0 ha platībā, no tās aramzeme - 1745601,7 ha, augļu dārzi - 24964,3 ha, pļavas - 208072,4 ha, ganības - 392 737,6 ha.

Lauksaimniecības zemju transformācija

Lauku atbalsta dienests 2006. gadā izsniedzis atļaujas lauksaimniecības zemes transformācijai 7064,18 ha kopplatībā, t.sk. meliorētās zemes - 2686,96 ha platībā.



4.tabula

Lauksaimniecībā izmantojamās zemes transformācija citos zemes lietošanas veidos 2006. gadā

Transformācijai paredzētā LIZ		no kopējās platības paredzēts transformēt, ha				
kopā, ha	t.sk. meliorēta, ha	zem ēkām un pagalmiem	ūdens objektu zemē	meža zemē	zem ceļiem	pārējās zemēs
7064,18	2686,96	1127,52	261,79	5493,77	6,2	150,84

Avots: LAD

No kopējās transformējamās lauksaimniecības zemes visvairāk transformēt meža zemēs ir paredzēts Ludzas (1240,20 ha), Gulbenes (957,26 ha) un Balvu (748,12 ha) rajonā. Savukārt vismazāk apmežošanai pieteiktas platības attiecīgi ir Preiļu (11,06 ha), Rīgas (11,60 ha) un Krāslavas (12,50 ha) rajonā. Transformācijai apbūves vajadzībām pieteiktās LIZ platības visvairāk ir Rīgas (528,47 ha), Ogres (115,00 ha) un Jelgavas rajonā (97,55 ha).

Pēdējo trīs gadu dati liecina, ka vidēji 76,6% no transformējamās LIZ paredzēts transformēt meža zemēs un 16,3% - apbūves vajadzībām. Pieteiktās platības lauksaimniecības zemes transformācijai apbūves vajadzībām, salīdzinot ar 2004. gadu, palielinājušās vidēji par 33,2%.

Augsnes auglības uzlabošana

Lai nodrošinātu liekā ūdens novadīšanu no meliorētajām platībām, sakoptas un izremontētas valsts nozīmes ūdensnotekas 3407 km kopgarumā, nodrošināta 45 polderu sūkņu staciju darbība, kā arī veikts melioratīvās hidrometrijas darbs 88 hidrometriskajos postežos, nodotas ekspluatācijā meliorācijas sistēmas un izgatavotas meliorācijas pases 1284 zemes īpašniekiem.

Īstenojot Būvniecības nacionālās programmas pasākumu plānu, 2006.gadā apstiprināti Ministru kabineta noteikumi "Meliorācijas sistēmu un hidrotehnisko būvju būvniecības kārtība", kā arī izstrādāti divi Latvijas nozares standarti par meliorācijas sistēmām.

Piešķirtie valsts budžeta līdzekļi ir izlietoti efektīvi, pamatā sasniedzot 2006.gadā plānotos rezultātīvos rādītājus.

Budžeta programma „Kultūraugu un lauksaimniecības dzīvnieku resursu saglabāšana, aizsardzība un aprites uzraudzība”

2006.gadā Latvijā kultūraugu genofondā tika saglabātas šķirnes un līnijas 10 laukaugu sugām, 19 augļu koku un ogulāju sugām, 13 daudzgadīgo zālaugu sugām, 5 dārzeņu sugām un 6 aromātisko un ārstniecības augu sugām. Izlases sēklas kvalitāte 2006.gadā tika uzlabota 23 laukaugu un dārzeņu sugām 94,0 tonnu apjomā.



2006.gadā Latvijas Valsts mežzinātnes institūtā „Silava” izveidots ģenētisko resursu centrs, kurā atrodas gēnu banka, centrālā datu bāze un molekulārā pasportizācijas laboratorija. Izveidota un darbojas ZM Ģenētisko resursu padome. Uzsākta likumprojekta “Par Lauksaimniecības ģenētisko resursu aizsardzību un ilgtspējīgu izmantošanu” izstrāde.

2006.gadā izstrādāti Ministru kabineta noteikumi par institūciju un komercsabiedrību specializāciju lauksaimniecības augu sugu ģenētisko resursu kolekcionēšanā, saglabāšanā, raksturošanā, izvērtēšanā un izmantošanā.

Lauksaimniecības dzīvnieku ģenētisko resursu saglabāšana sekmē augstražīgu ganāmpulku izaudzēšanu un efektīvu lopkopības produkcijas ražošanu. Lauksaimniecības dzīvnieku ģenētisko resursu saglabāšanā ir iesaistīti dzīvnieku turētāji, šķirnes dzīvnieku audzētāju organizācijas, mākslīgās apsēklošanas stacijas un valsts aģentūra „Lauksaimniecības datu centrs”, kur ir izveidota ģenētisko resursu dzīvnieku datu bāze, līdz ar to ir palielinājies nepieciešamo kontroļu skaits ciltsdarba jomā.

Piena kvotas sistēmas ietvaros tika realizēta piena kvotas kontrole. Kontrolēti tika gan ražotāji ar piegādes kvotu, gan tiešo tirdzniecību, gan piena pārstrādes uzņēmumi, piena laboratorijas un piena pircēji. Rezultātā ir veikts vairāk kontroļu nekā tika plānots. Tas liecina par to, ka tika konstatēti dažādi pārkāpumi un līdz ar to veiktas atkārtotas pārbaudes.

2.1.4. DARBĪBAS VIRZIENS „POLITIKAS PLĀNOŠANA”

Atbilstoši ZM nolikumam un Valdības deklarācijai Zemkopības ministrijas kompetences nozares ir lauksaimniecība, pārtikas aprīte, lauku attīstība, kā arī meža un zivsaimniecības nozares. ZM izstrādā šo nozaru politiku, organizē un uzrauga to īstenošanu, kā arī pārstāv šo nozaru intereses valsts attīstības un citu nozaru politikas dokumentos.

2006.gadā Ministru kabinetā tika apstiprināta Zemkopības ministrijas darbības stratēģija 2007.-2009.gadam. Tas ir ZM vidēja termiņa darbības plānošanas dokuments, kurā atspoguļoti ZM mērķi, darbības virzieni, to īstenošanas programmas un nepieciešamais finansējums.

Atbilstoši stratēģijā noteiktajam ZM misija (virsmērķis) ir rūpēties par drošu pārtiku iedzīvotājiem, sekmēt laukos dzīvojošo cilvēku labklājību un nodrošināt priekšnoteikumus ilgtspējīgai Latvijas dabas resursu apsaimniekošanai. ZM pamatvērtība ir cilvēki – nozarē strādājošie un sabiedrība kopumā. ZM sev deleģēto funkciju izpildi un izvirzītā mērķa (misijas) sasniegšanu nodrošinās, realizējot piecus darbības virzienus. Viens no virzieniem - nozaru pārvaldība.

2006.gadā veikti šādi nozīmīgākie pasākumi politikas plānošanas efektivitātes paaugstināšanai:

- izstrādāta Latvijas Lauku attīstības stratēģija periodam no 2007. līdz 2013.gadam;
- izstrādāts Latvijas lauku attīstības programmas projekts periodam no 2007.līdz 2013.gadam;



- izstrādāta Lauksaimniecības zemes izmantošanas stratēģija (pamatnostādnes).

Budžeta programma „Politikas plānošana, tās īstenošanas instrumentu izstrādāšana, uzraudzība un atbalsta pasākumi”

Budžeta programmai noteikto rezultatīvo rādītāju izpildi realizēja ZM darbinieki, nodrošinot tiesību aktu izstrādi, saskaņošanu ar nevalstiskajām organizācijām un aktīvi pārstāvēt Latvijas intereses starptautiskajās organizācijās un ES lēmumu pieņemšanas institūcijās.

2006.gadā ministrijas amatpersonas piedalījās 235 ES Ministru Padomes komitejās un darba grupās, 27 Īpašās lauksaimniecības komitejas sēdēs, kā arī 653 Eiropas Komisijas komitejās un darba grupās par lauksaimniecības kopējo tirgus organizāciju, veterinārijas, pārtikas drošības, augu veselības un zivsaimniecības jautājumiem. Bez tam Latvijas interešu pārstāvēšana tika nodrošināta 14 Eiropas Savienības Lauksaimniecības un zivsaimniecības ministru padomes sēdēs un 8 Pasaules Tirdzniecības organizācijas lauksaimniecības politikas reformu sarunu raunda sesijās.

2006.gadā sagatavots un iesniegts izskatīšanai Ministru kabinetā 281 tiesību aktu projekts, tādējādi plānoto rādītāju pārsniedzot par 70%. Pārskata gada laikā sagatavotas 417 ministrijas kompetencē esošas pozīcijas un instrukcijas.

Ministrija ir izvērtējusi un sniegusi atzinumus par 225 citu institūciju izstrādātajiem tiesību aktu projektiem un 302 atbildes uz juridisko un fizisko personu rakstiskiem iesniegumiem.

2006.gadā noorganizēti 228 sabiedrības informēšanas pasākumi par ministrijas kompetencē esošo nozaru aktualitātēm. Pārskata gadā notikušas 220 sanāksmes starp lauksaimniecības, zivsaimniecības un meža nozares interešu grupām (asociācijas, sadarbības padomes, konsultatīvās padomes sanāksmes).

Programmas faktiskie rezultatīvie rādītāji, salīdzinot ar plānotajiem, faktiski izpildīti, nodrošinot budžeta līdzekļu pārskatāmu un efektīvu izlietojumu.

2.2. MINISTRIJAS SNIEGTIE PAKALPOJUMI

Ministrijas mājas lapas sadaļā „Valsts iepirkumi” tika ievietota informācija par ZM organizētajiem un realizētajiem iepirkumiem, kas nodrošina atklātības principu ievērošanu un uzņēmējiem savlaicīgu informāciju par plānotajiem un organizētajiem iepirkumiem.

Nemot vērā to, ka Latvijā ir izveidota E-ierpikumu sistēma, kuru administrē Elektronisko iepirkumu valsts aģentūra (EIVA), Zemkopības ministrija ir pieteikusi dalību EIVA organizētajās centralizētajās iepirkumu procedūrās par standarta preču piegādi, izmantojot elektronisko iepirkumu sistēmu.



Ministrijas mājas lapā tiek piedāvātas vairākas jaunas interaktīvas iespējas sadarbībai ar ZM:

- iespēja saņemt pa e-pastu regulārus paziņojumus par nozīmīgiem notikumiem lauksaimniecības, mežsaimniecības un zivsaimniecības nozarēs kalendāra formā;
- iespēja paust viedokli par nozarei aktuāliem jautājumiem;
- iespēja sniegt komentārus.

Līdz 2006. gada beigām Zemkopības ministrijas mājas lapā:

- uzdoti 11 aktuālie jautājumi, uz kuriem saņemtas 6342 atbildes;
- sabiedrības viedoklim piedāvāti 9 ministrijas izstrādātie tiesību aktu projekti, uz kuriem saņemti 45 komentāri.

ZM mājas lapu nedēļas laikā vidēji ir apmeklējuši 6773 interesenti, no tiem aptuveni 2910 mājas lapu ir apmeklējuši vairāk nekā vienu reizi. Vidēji mājas lapu dienā apmeklē 720 interesenti. Mājas lapā tiek piedāvāta arī iespēja iesūtīt savus jautājumus, uz kuriem atbild ministrijas speciālisti.

ZM mājas lapā tiek nodrošināta iespēja fiziskām un juridiskām personām iesūtīt vēstules un pēc pieprasījuma arī saņemt atbildi elektroniski ar ministrijas oficiālās e-pasta adreses (zm@zm.gov.lv) starpniecību.

2.3. ĪSTENOTĀS JAUNĀS POLITIKAS INICIATĪVAS

Zemkopības ministrija atbilstoši 2006. gada likumam par valsts budžetu 2006. gadā realizēja 5. tabulā ietvertās jaunās politikas iniciatīvas (prioritātes).

5.tabula

2006.gada prioritārie pasākumi un to finansējuma apjoms latos no valsts pamatbudžeta

Programmas/ apakšprogrammas nosaukums	Prioritārie pasākumi	Finansējums, Ls
Drošas, nekaitīgas un kvalitatīvas pārtikas aprīte	Valsts investīciju programma AG12 „Dzīvnieku izcelsmes pārtikas valsts uzraudzības un kontroles sistēmas izveidošana un ieviešana atbilstoši Eiropas Savienības prasībām, t.sk. Pārtikas un veterinārā dienesta centrālās struktūrvienības un Sanitārās robežinspekcijas ēkas 11.novembra krastmalā 31a rekonstrukcija 2005.-2006.gads	350 000
Drošas, nekaitīgas un kvalitatīvas pārtikas aprīte	Pārtikas un veterinārā dienesta valsts pārvaldes institucionālās kapacitātes nodrošināšana	323 258
Valsts un Eiropas Savienības atbalsta administrēšana	Valsts aģentūras „Valsts tehniskās uzraudzības aģentūra” valsts pārvaldes institucionālās kapacitātes nodrošināšana	33 300



Valsts un Eiropas Savienības atbalsta administrēšana	Lauku atbalsta dienesta valsts pārvaldes institucionālās kapacitātes nodrošināšana	869 689
Lauku konsultatīvās un informācijas apmaiņas sistēmas izveide	Lauku konsultatīvās un informācijas apmaiņas sistēmas izveide	1 400 320
Atbalsts biodegvielas ražošanas veicināšanai	Biodegvielas aprites veicināšanas pasākumu atbalsts	3 719 880
Augstākā izglītība	Valsts investīciju projekts AG05-01 Latvijas Lauksaimniecības universitāte: Jelgavas pils rekonstrukcija, katlumāju un siltumtrašu rekonstrukcija, Veterinārmedicīnas fakultātes klīnikas telpu rekonstrukcija un modernizācija	350 000
Meža resursu saglabāšana un ilgtspējīga izmantošana	Valsts meža dienesta funkciju veikšanai nepieciešamais finansējums	1 040 588
Meža resursu saglabāšana un ilgtspējīga izmantošana	Valsts investīciju projekts "Meža ģeogrāfiskās informācijas sistēmas"	280 000
Meža resursu saglabāšana un ilgtspējīga izmantošana	Meža attīstības fonds	300 000
Meža resursu saglabāšana un ilgtspējīga izmantošana	Valsts meža dienestam valsts pārvaldes institucionālās kapacitātes nodrošināšanai	322 122
Zivju resursu izmantošanas regulēšana un izpēte	Valsts investīciju projekts "Valsts aģentūras „Latvijas Zivju resursu aģentūra” zivju audzētavu rekonstrukcija"	378 344
Zivju resursu izmantošanas regulēšana un izpēte	Valsts aģentūras „Latvijas Zivju resursu aģentūra” valsts pārvaldes institucionālās kapacitātes nodrošināšanai	41 534
Zivju resursu izmantošanas regulēšana un izpēte	Valsts Zivsaimniecības pārvaldei valsts pārvaldes institucionālās kapacitātes nodrošināšanai	25 850
Kultūraugu un lauksaimniecības dzīvnieku resursu saglabāšana, aizsardzības un aprites uzraudzība	Valsts investīciju projekts – Valsts augu aizsardzības dienesta ēku remonta un rekonstrukcijas projekts	252 000
Kultūraugu un lauksaimniecības dzīvnieku resursu saglabāšana, aizsardzības un aprites uzraudzība	Valsts augu aizsardzības dienestam valsts pārvaldes institucionālās kapacitātes nodrošināšanai	270 810
Kultūraugu un lauksaimniecības dzīvnieku resursu saglabāšana,	Ciltsdarba valsts inspekcijai valsts pārvaldes institucionālās kapacitātes nodrošināšanai	34 228



aizsardzības un aprites uzraudzība		
Politikas plānošana, tās īstenošanas instrumentu izstrādāšana, uzraudzība un atbalsta pasākumi	ZM vadījumā esošās administratīvās ēkas „Augstceltne” Rīgā, Republikas laukumā 2 renovācijas darbiem	300 000
Politikas plānošana, tās īstenošanas instrumentu izstrādāšana, uzraudzība un atbalsta pasākumi	ANO FAO Eiropas reģionālajai konferencei	200 000
Kopā		10 491 923

2.4. IESTĀDES VADĪBAS UN DARBĪBAS UZLABOŠANAS SISTĒMAS

Iekšējā kontrole

Iekšējā kontrole ir izveidota visās ministrijas sistēmās un galvenajos procesos. Regulāri tiek auditēti un optimizēti iekšējās kontroles sistēmas mehānismi, kas nodrošina sistēmas nepārtrauktu attīstību un pilnveidošanos. Iekšējā audita ziņojumi par kontroles sistēmas efektivitāti, ieteikumi tās uzlabošanai un nepieciešamās konsultācijas tiek sniegtas vadībai un sistēmas īpašniekiem katra audita ietvaros. Iekšējie auditori ar padomdevēja tiesībām tiek iesaistīti būtiskāko ministrijas lēmumu pieņemšanas procesā, kas rada iespēju jau lēmumu apspriešanas stadijā iestrādāt tajā galvenos kontroles mehānismus.

Kopumā, pamatojoties uz iekšējo auditu rezultātiem, var secināt, ka, salīdzinot ar iepriekšējiem gadiem, iekšējās kontroles sistēma kļuvusi efektīvāka un joprojām atrodas nepārtrauktā pilnveidošanas procesā.

Iekšējais audits

Ar zemkopības ministra rīkojumu 2006.gadā ir aktualizēts iekšējā audita apjoms, auditējamo ministrijas padotības iestāžu saraksts ir papildināts ar 2006.gadā reorganizāciju rezultātā izveidotām piecām valsts aģentūrām.

Iekšējā audita departamenta auditori 2006.gadā ir veikuši 22 sistēmu auditus, no kuriem 2 ir kopējās pārvaldes un vadības auditi, 3 - finanšu, 1- personāla vadības, 1- dokumentu plūsmas, 1- fizisko personu datu aizsardzības, 5 - ES finansēto projektu un programmu, 4 - ministrijas specifisko sistēmu auditi, 5 - neplānotas pārbaudes pēc atsevišķiem vadības rīkojumiem.

Būtiskākie 2006.gada auditos konstatētie fakti un ieteikumi

1) Ministrijā nav iedibināta formāla kārtība par valsts atbalsta izstrādi, kas rada risku un nesniedz pārliecību par procesa efektivitāti un negarantē rezultātu perspektīvā. Nav skaidra arī iesaistīto struktūrvienību loma atbalsta pasākumu budžeta plānošanas procesā. Iekšējais audits ierosināja ministrijā izstrādāt kārtību, kādā notiek valsts atbalsta lauksaimniecībai noteikumu izstrāde, iekļaujot tajā arī procesu par finanšu resursu plānošanu un sadali pa pasākumiem.

2) ZM atbildīgās amatpersonas nodrošina pārtikas drošības un kvalitātes politikas plānošanas dokumenta izstrādi, grozījumu veikšanu tajos un sniedz



informāciju par departamenta darbinieku paveikto darbu, taču ministrijā nav izstrādāts atsevišķs pārtikas drošības un kvalitātes politikas plānošanas dokuments. Tā rezultātā iekšējais audits ierosināja veikt pārtikas drošības un kvalitātes politikas dokumenta izstrādi.

3) Lai nodrošinātu to, ka pārskati par īstenoto pasākumu un finanšu līdzekļu izlietojumu tiek iesniegti savlaicīgi, kā arī efektīvu finanšu līdzekļu apguvi, aktivitāšu ieviešanas uzraudzību un kontroli periodā no 2007.-2013.gadam, iekšējais audits ierosināja ministrijā pilnveidot sākotnēji plānojamo aktivitāšu (pasākumu) pieteikumu formas anketu, kā arī nākamajam plānošanas periodam kārtību, kādā tiek sadalīti, izmaksāti un uzraudzīti finanšu līdzekļi no Lauku attīstības plāna 2007.-2013.gadam 9.7. atbalsta pasākuma „Tehniskā palīdzība”.

4) Finanšu vadības sistēmas auditos tika konstatēts, ka reprezentācijas, pārstāvības un administratīvā darba nodrošināšanas funkciju reglamentējošo ārējo normu nav, tāpēc iekšējais audits ieteica nekavējoties izstrādāt ZM iekšējo kārtību, kurā jāparedz reprezentācijas pasākumu rīkošanas iespējas un jānosaka attaisnojošo dokumentu pakete.

5) Šobrīd Latvijas medību saimniecība attīstās samērā haotiski. Viens no galvenajiem iemesliem - nav nozari aptveroša politiski stratēģiska dokumenta, kas raksturotu Latvijas medību saimniecības situāciju, analizētu identificētās problēmas, definētu mērķus, kuri būtu jāsasniedz, un piedāvātu iespējamus risinājumus šo mērķu sasniegšanai. Šādam dokumentam (stratēģijai) vajadzētu kļūt par galveno instrumentu arī Medību saimniecības attīstības fonda padomes darbā, vērtējot iesniegto projektu atbilstību definēto Latvijas medību saimniecības problēmu risināšanai un pieņemot lēmumu par finansējamajiem projektiem.

Iespējamās korupcijas novēršana

Saskaņā ar Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja norādījumiem 2006. gadā tika sagatavots pārskats par “Korupcijas novēršanas un apkarošanas valsts programmas 2004.-2008.gadam” izpildi attiecībā uz ministrijas un padotības iestāžu kompetencē esošajiem uzdevumiem, kuru izpildes termiņš bija 2006.gada 1.novembris, kā arī par pastāvīgi pildāmajiem uzdevumiem. Pārskatā tika ietverta informācija par rezultātiem - izstrādātajiem iekšējiem normatīvajiem aktiem, informatīvajiem materiāliem un veiktajiem pasākumiem saskaņā ar ZM apstiprināto Pretkorupcijas pasākumu organizatorisko plānu, kurš saskaņā ar grozījumiem valsts programmā 2006.gada 28.augustā tika aktualizēts. Kopumā plānā noteiktie pasākumi un uzdevumi ir pilnībā vai daļēji izpildīti vai arī noris pastāvīgs darbs pie uzdevumu izpildes nodrošināšanas. ZM mājas lapā ir pieejama aktuālākā informācija par pretkorupcijas pasākumu plānu, kā arī par tā īstenošanas gaitu.

Kvalitātes un riska vadības sistēma

2006.gadā Zemkopības ministrija izstrādāja nacionālo programmu „Atbalsts ELVGF programmas vadībai Zemkopības ministrijā un Lauku atbalsta dienestā”. Nacionālās programmas ietvaros tika iekļauts tehniskās palīdzības projekts „Iestādes darbības stratēģijas līdzsvarotas vadības izveidošana un ieviešana Zemkopības ministrijā un Lauku atbalsta dienestā ar kvalitātes un riska vadības sistēmas palīdzību”. Tādējādi, izmantojot kvalitātes un riska vadības sistēmu, ZM un Lauku atbalsta dienestā 2007./2008.gada laikā tiks izveidota un ieviesta tāda iestādes



darbības stratēģijas līdzsvarotas vadības sistēma, kādu kvalitātes un izcilības novērtēšanai izmanto valsts pārvaldes iestādēs ES valstīs.

Projekta realizācija ZM un LAD nodrošinās efektīvu ES fondu vadību, turpinot ieviest esošā programmēšanas perioda pasākumus, un sagatavos institūcijas arī 2007.-2013.gada Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai (ELFLA), Eiropas Lauksaimniecības garantiju fonda (ELGF) un Eiropas Zivsaimniecības fonda (EZF) apguvei. Līdz ar to galvenais uzdevums, īstenojot projektu, būs integrētas stratēģiskās plānošanas, kvalitātes un risku vadības sistēmas izveidošana elektroniskā formātā abās institūcijās.

Projekta ieviešana atbilst Lisabonas stratēģijas un Eiropas Komisijas paziņojuma „Labāks regulējums ekonomiskās izaugsmes un darba vietu attīstībai Eiropas Savienībā” pamatnostādnēm par publiskās pārvaldes administratīvās kapacitātes uzlabošanu.

Informācijas pārvaldība

2006. gadā, pamatojoties uz auditoru ieteikumiem, ir izstrādāta Zemkopības ministrijas informācijas drošības politika un sagatavots Zemkopības ministrijas informācijas sistēmu darbības nepārtrauktības un atjaunošanas plāns.



3. ZEMKOPĪBAS MINISTRIJAS BUDŽETS UN TĀ IZLIETOJUMS

3.1. VALSTS BUDŽETA LĪDZEKĻU IZLIETOJUMS

6.tabula

Valsts budžeta finansējums un tā izlietojums 2006.gadā, Ls

Nr.p.k.	Finanšu līdzekļi	2005.gadā (faktiskā izpilde)	2006.gadā	
			apstiprināts likumā	faktiskā izpilde
1	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	283057861	295810101	295929807
1.1.	dotācijas	256777341	274795696	274795696
1.2.	maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi	9618143	13410418	14086591
1.3.	ārvalstu finanšu palīdzība	16662377	7603987	7047520
2	Izdevumi (kopā)	282298347	296243742	290896024
2.1.	uzturēšanas izdevumi (kopā)	275376822	282420498	277687957
2.1.1.	subsīdijas un dotācijas	222165774	216457881	215333594
	tai skaitā iemaksas starptautiskajās organizācijās	184510	549510	549510
2.1.2.	pārējie uzturēšanas izdevumi	53211048	65962617	62354363
2.2.	izdevumi kapitālieguldījumiem	6921525	13823244	13208067

3.2. VALSTS BUDŽETA LĪDZEKĻU IZLIETOJUMS VALSTS INVESTĪCIJU PROJEKTU ĪSTENOŠANAI, PHARE PROGRAMMAS PROJEKTIEM UN VALSTS ATBALSTS PĒTĪJUMIEM

3.2.1. FINANSĒJUMS VALSTS INVESTĪCIJU PROGRAMMAS PROJEKTIEM

2006. gadā valsts investīciju ietvaros Zemkopības ministrijai paredzētais kopējais finansējuma apjoms bija Ls 3,275 milj., tai skaitā Ls 3,170 milj. pamatbudžeta dotācija no vispārējiem ieņēmumiem, Ls 0,03 milj. ārvalstu finanšu palīdzība un no maksas pakalpojumiem un citiem pašu ieņēmumiem Ls 0,075 milj.

Zemkopības ministrijai piešķirtie valsts budžeta līdzekļi valsts investīciju projektu realizācijai 2006.gadā tika apgūti 97 % apmērā.

2006. gadā valsts investīcijas tika piešķirtas vairākiem Zemkopības ministrijas projektiem (7.tabula).



7.tabula
Zemkopības ministrijas valsts investīcijas 2006.gadā, milj.Ls

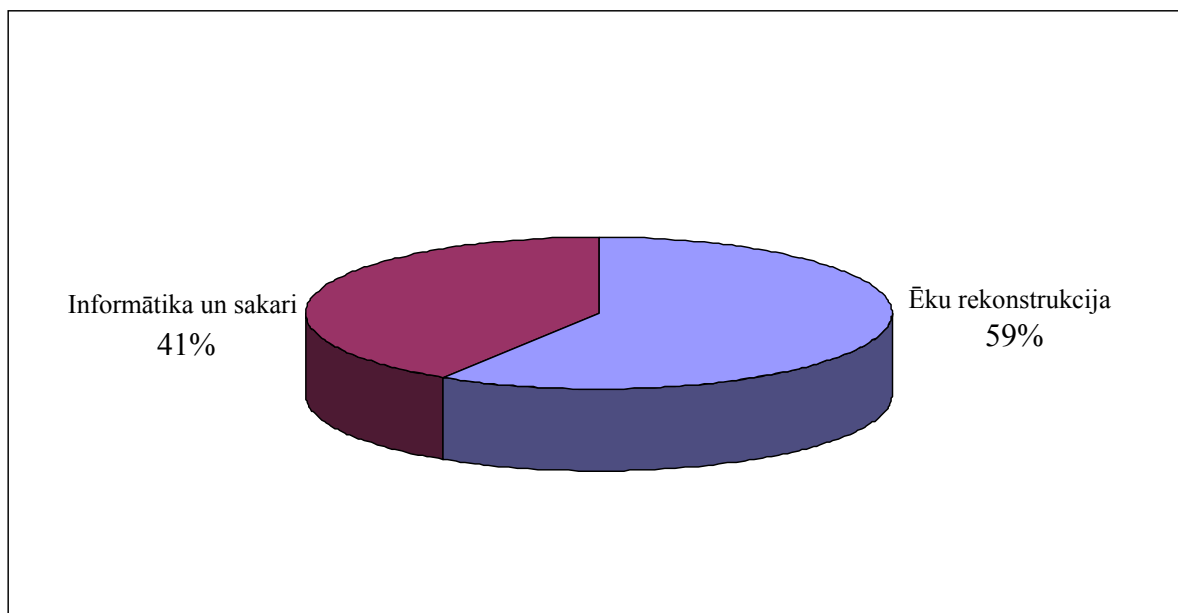
Kods	Projekta nosaukums	Investīcijas (izņemot ārvalstu finanšu palīdzību)	PHARE	Kopā
KOPĀ		3 244 504	30 402	3 274 906
Ēku rekonstrukcijas projekti				
AG 12	Dzīvnieku izcelsmes pārtikas valsts uzraudzības un kontroles sistēmas izveidošana un ieviešana atbilstoši ES prasībām	878 852		878 852
	Latvijas Lauksaimniecības universitāte: Jelgavas pils rekonstrukcija, katlumāju un siltumtrašu rekonstrukcija, Veterinārmedicīnas fakultātes klīnikas telpu rekonstrukcija un modernizācija	350 000		350 000
	VA LZRA zivju audzētavu rekonstrukcija	378 344		378 344
	Valsts augu aizsardzības dienesta ēku kompleksa remonta un rekonstrukcijas projekts	327 000		327 000
Informātika un sakari				
AG 13	Lauksaimniecības administrēšanas un kontroles sistēmas izveide un attīstība atbilstoši ES prasībām	982 308	30 402	1 012 710
	Meža ģeogrāfiskās informācijas sistēma	280 000		280 000
AGz 12	Zivsaimniecības administrēšanas un kontroles sistēmas izveide un attīstība atbilstoši ES prasībām	48 000		48 000

Investīciju projektu veidi:

- ēku rekonstrukcijas projekti;
- informātika un sakari.

8.attēls

Investīciju sadalījums 2006.gadam pēc projektu veidiem



Ēku rekonstrukcijām paredzēto investīciju finansējumu apguva:

- **Pārtikas un veterinārais dienests** projektā “Dzīvnieku izcelsmes pārtikas valsts uzraudzības un kontroles sistēmas izveidošana un ieviešana atbilstoši ES prasībām”;

Lai pilnveidotu pārtikas valsts uzraudzības un kontroles sistēmu, 2006.gadā tika rekonstruēta PVD administratīvā ēka Rīgā, 11.novembra krastmalā 31a par Ls 0,879 milj.

Finansējuma apjoms projektam “Dzīvnieku izcelsmes pārtikas valsts uzraudzības un kontroles sistēmas izveidošana un ieviešana atbilstoši ES prasībām” 2006.gadā salīdzinājumā ar 2005. gadu ir palielinājies par Ls 0,349 milj.

- **Latvijas Lauksaimniecības universitāte** projektā „Latvijas Lauksaimniecības universitāte: Jelgavas pils rekonstrukcija, katlumāju un siltumtrašu rekonstrukcija, Veterinārmedicīnas fakultātes klīnikas telpu rekonstrukcija un modernizācija”;

Šis projekts ir galvenokārt vērsts uz to, lai LLU varētu pilnvērtīgi veikt pētījumu iestādes funkcijas un nodrošinātu atbilstošu mācību un pētījumu bāzi, kurā studentu, maģistru un doktorantu apmācība un zinātniskā darbība risinātos atbilstošos, uz attīstību vērstos mācību un zinātniskās pētniecības apstākļos.

- **Latvijas zivju resursu aģentūra** projektā „Valsts aģentūras „Latvijas Zivju resursu aģentūra” zivju audzētavu rekonstrukcija”;

Šis projekts ir galvenokārt vērsts uz zivju resursu atražošanas nepārtrauktību un zivju resursu mākslīgās atražošanas potenciāla saglabāšanu un modernizēšanu.

- **Valsts augu aizsardzības dienests** projektā „Valsts augu aizsardzības dienesta ēku kompleksa remonta un rekonstrukcijas projekts”.

Šis projekts ir galvenokārt vērsts uz mūsdienīgu un efektīvu augkopības nozares attīstību fitosanitārajā, augu šķirņu attīstības, sēklas kvalitātes, augu aizsardzības un mēslošanas līdzekļu uzraudzības un kontroles jomā. Realizējot projektu, tiktu izveidots moderns, piemērots un vienots ēku komplekss ar biroja



telpām, divām laboratorijām, siltumnīcu un visām prasībām atbilstošu dokumentu glabātuvī.

Finansējuma apjoms 2006.gadā projektam "Valsts augu aizsardzības dienesta ēku kompleksa remonta un rekonstrukcijas projekts" salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu ir palielinājies par Ls 0,301 milj.

Informātikai un sakariem paredzēto investīciju finansējumu apgūst:

- **Lauku atbalsta dienests** projektā "Lauksaimniecības administrēšanas un kontroles sistēmas izveide un attīstība atbilstoši ES prasībām";

Projekta galvenais mērķis ir nodrošināt Latvijas spēju pieņemt un ieviest ES Kopējās lauksaimniecības politikas principus un prasības lauksaimniecības atbalsta piešķiršanā, administrēšanā, kontrolē, lēmumu pieņemšanā un ES prasībām atbilstošas maksājumu aģentūras un tās informācijas sistēmas izveidi Lauku atbalsta dienestā.

Īstenojot 2006. gada projektā paredzētos pasākumus, ir uzlabojies Lauku atbalsta dienesta centrālā aparāta un LAD reģionālo lauksaimniecības pārvalžu nodrošinājums ar datortehniku un programmatūru.

2006.gadā projekta ietvaros galvenokārt tika veikta programmatūras izstrāde, un kopējais finansējuma apjoms 2006.gadā salīdzinājumā ar 2005. gadu ir palielinājies par Ls 0,346 milj.

- **Valsts meža dienests** projektā "Meža ģeogrāfiskās informācijas sistēma";

Projekta galvenais mērķis ir nodrošināt informācijas avotu, kas ļauj plānot meža ilgtspējīgu apsaimniekošanu, izvērtēt meža statistiskās inventarizācijas un Meža valsts reģistrā pielietojamās koku aktualizācijas metodikas efektivitāti, reģistrēt plānotos un faktiski izcirstos koksnes apjomus, kā arī meža atjaunošanas un ieaudzēšanas apjomus.

2006.gadā projekta ietvaros galvenokārt tika veikta programmatūras izstrāde un iegāde, satelītattēlu un topogrāfiskās kartes iegāde.

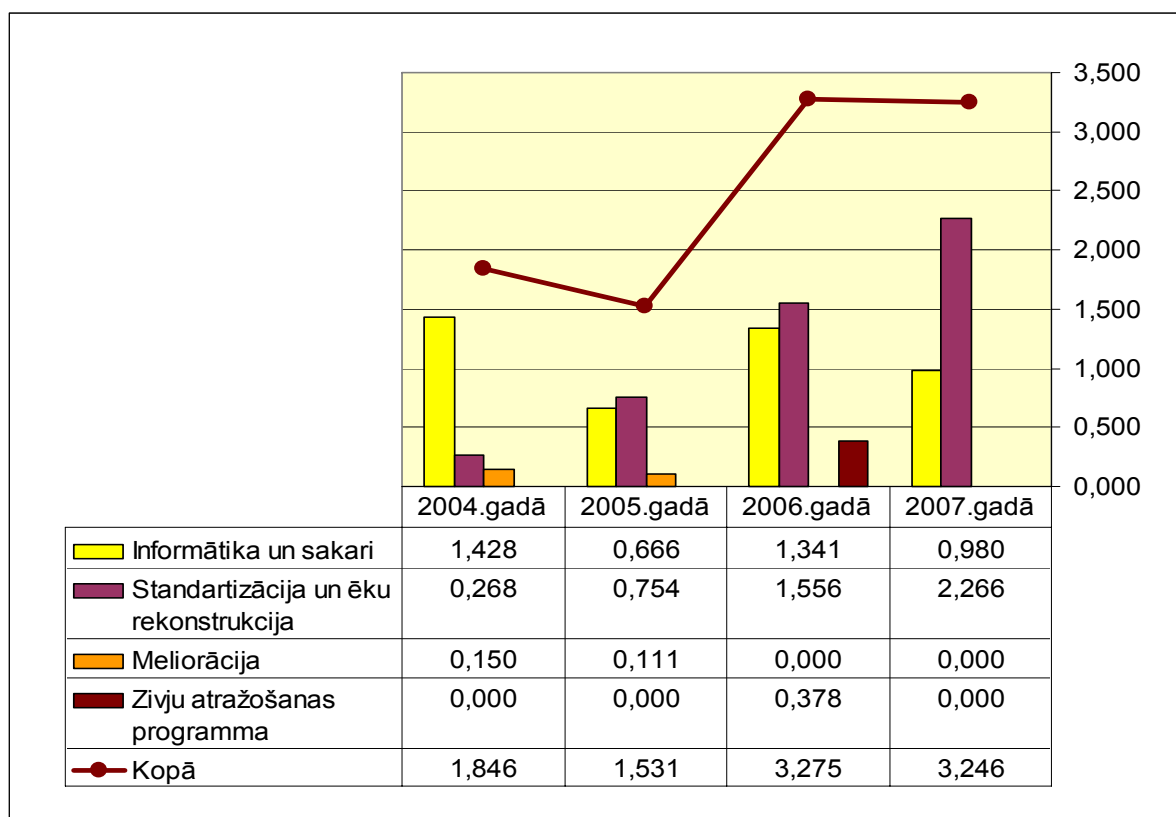
- **Valsts zivsaimniecības pārvalde** projektā "Zivsaimniecības administrēšanas un kontroles sistēmas izveide un attīstība atbilstoši ES prasībām".

Projekta galvenais mērķis ir nodrošināt ES Kopējās zivsaimniecības politikas principu un prasību ieviešanu, esošās zivsaimniecības integrētās kontroles un informācijas sistēmas pilnveidošanu, zivsaimniecības nozares iekšējās un ārējās politikas efektīvu realizēšanu, administratīvās kapacitātes un zvejas kontroles efektivitātes paaugstināšanu un pilnīgu kontroli visā zvejas produktu aprites ciklā no zvejas līdz patērētājam.

Zemkopības ministrijai valsts investīciju līdzekļi 2006.gadā tika piešķirti par 114% vairāk nekā 2005.gadā (9.attēls).

9.attēls

ZM valsts investīciju finansējums no 2004.-2007.gadam, milj. Ls



Avots: Likums par valsts budžetu

2005. gadā valsts pamatbudžeta finansējums zemkopības nozares investīciju projektiem ir samazinājies (9.attēls), savukārt 2006. gadā un 2007. gada plāns pret 2004. gadu ir palielinājies par aptuveni Ls 1,4 milj. 2006. gadā vairs netika novirzīts finansējums meliorācijas projektam, kura apjoms no kopējā valsts pamatbudžeta finansējuma zemkopības nozares investīciju projektiem 2005. gadā bija 7%, bet ir palielināts finansējuma apjoms informātikas un sakaru, standartizācijas un ēku rekonstrukcijas projektiem. Realizēti arī zivju audzētavu rekonstrukcijas projekti.

Nemot vērā to, ka finansējuma apjoms ZM līdz 2005.gadam kopumā netika palielināts, finansējuma palielinājums 2006. gadā realizētajiem projektiem veicina tautsaimniecības pozitīvu izaugsmi. Turpmākais finansējuma pieaugums ir atkarīgs no valsts pamatbudžetā šiem mērķiem paredzētā finansējuma.

Zemkopības ministrijai valsts investīciju ietvaros līdz šim piešķirtais finansējums nenodrošina reālo vajadzību pēc investīcijām, tāpēc ir iespējams realizēt tikai ierobežotu skaitu projektu. Tas diemžēl nevar garantēt ilgtspējīgu attīstību nozarē, jo finansiālais atbalsts šobrīd ir vairāk vērsts uz prioritārajiem projektiem, nevis uz investīcijām kā ilgtermiņu saistībām.

Valsti kopumā valsts investīciju ieviešanas un realizācijas procesā var konstatēt vairākas nepilnības:



- 1) vienotas valsts investīciju politikas trūkums. Tā rezultātā valsts investīciju ietvaros notiek bieža investīciju prioritāšu maiņa, tiek pieņemti politiski lēmumi un valsts investīcijas valstī netiek mērķtiecīgi koordinētas;
- 2) valsts investīcijas, kaut arī tiek plānotas kā ilgtermiņa saistības, valsts budžeta likumā parasti tiek apstiprinātas tikai vienam gadam.

Eiropas Savienības fondu līdzfinansējuma nodrošināšana valstī ir noteikta par galveno prioritāti, līdz ar to ir ierobežota iespēja nodrošināt valsts investīcijas aktivitātēm, kurām nevar piesaistīt ārvalstu finanšu palīdzības finansējumu. Tas savukārt var novest pie nesabalansēta nozaru investīciju apmēra sadalījuma.

3.2.2. PHARE UN PĀREJAS PROGRAMMU IETVAROS ĪSTENOTIE PROJEKTI

PHARE programmas ietvaros 2006.gadā Zemkopības ministrija īstenojusi šādus projektus:

1. Nr.2003/004-979-04-04 "Trakumsērgas izskaušana Latvijas savvaļas dzīvniekiem".

Saņēmējs - Pārtikas un veterinārais dienests. Finansējums: 803 098 EUR no PHARE programmas un 261 807 EUR no Latvijas valsts.

Projekta mērķis - trakumsērgas gadījumu samazināšana līdz minimumam savvaļas dzīvnieku vidū, realizējot efektīvu vakcinācijas programmu atbilstoši ES ieteikumiem un pilnveidojot kontrolē iesaistītā personāla kompetences.

Projekta ietvaros tika pabeigtas vakcīnu un reaģentu piegādes 3 iepirkumu līgumos.

2. Nr.2003/004-979-03-01 „Lauksaimniecības produktu tirgus administrēšanas sistēmas izveide”.

Saņēmējs - Lauku atbalsta dienests un Valsts ieņēmumu dienests. Finansējums: 1 723 031 EUR no PHARE programmas un 435 098 EUR no Latvijas valsts.

Projekta mērķis - izveidot atbilstošu lauksaimniecības produktu tirdzniecības mehānismu un tirgus intervences pasākumu administratīvo sistēmu.

Ir izveidots tirdzniecības mehānismu un intervences pasākumu administrēšanas modelis atbilstoši ES prasībām, kā arī izstrādāti un ieviesti priekšlikumi lauksaimniecības produktu tirgus administrēšanas sistēmas darbības nodrošināšanai. Tāpat notika darbs pie priekšlikumu izstrādes projekta laikā identificēto problēmu novēršanas saistībā ar fizisko kontroļu un pārbaužu veikšanu, kā arī izstrādāta nepieciešamā dokumentācija elektroniskās administrēšanas sistēmas ieviešanai.

Projekta 2 piegāžu līgumu ietvaros veikta programmnodrošinājuma un datortehnikas iegāde, savukārt 2 pakalpojumu līgumu ietvaros veikta lauksaimniecības produktu tirgus administrēšanas informācijas sistēmas izstrāde un datu apmaiņas sistēmas izstrāde starp VID un LAD.

3. Nr.2003/004-979-03-01 „Zemes bloku sistēmas darbības nodrošināšana”.

Saņēmējs - LAD un Latvijas Ģeotelpiskās informācijas aģentūra. Finansējums: 560 385 EUR no PHARE programmas un 185 195 EUR no Latvijas valsts.

Projekta mērķis - izgatavot Latvijas teritorijas aerofotogrāfijas un aktualizēt zemesgrāmatas grafisko daļu, lai izvairītos no nepareiziem un divkāršiem



platībmaksājumiem, uzlabotu Zemes ierīcības sistēmas kvalitāti un integrēti administratīvās kontroles sistēmas (IAKS) darbību.

Projekta ietvaros tika realizēti 3 līgumi: 2 piegādes līgumi par lāzerskenēšanas sistēmas LIDAR datu un satelītfotogrāfiju piegādi un 1 pakalpojuma līgums par digitālo aerofotogrāfēšanu un aerotriangulācijas programmatūras atjaunošanu.

4. Nr. LV/2003/IB/01-TL „Augu aizsardzības līdzekļu risku izvērtēšanas prakses pilnveidošana”.

Saņēmējs – Valsts augu aizsardzības dienests. Finansējums: 109 996 EUR no PHARE programmas un 11 000 EUR no Latvijas valsts.

Projekta mērķis – VAAD administratīvās kapacitātes stiprināšana par augu aizsardzības līdzekļiem, lai uzņemtos ES dalībvalstu saistības.

Projekta ietvaros izanalizēta tiesību aktu bāze un izstrādāti priekšlikumi grozījumiem Ministru kabineta noteikumos „Augu aizsardzības līdzekļu reģistrācijas kārtība”, kā arī apmācīti speciālisti darbam ar ES praksē lietotām augu aizsardzības līdzekļu novērtēšanas metodēm un principiem un ieviestas ES prasībām atbilstošas augu aizsardzības līdzekļu novērtēšanas metodes vides riska un ietekmes uz strādājošajiem novērtēšanai.

5. Nr. LV/2003/IB/AG-03TL „Lauku atbalsta dienesta Audita departamenta funkciju stiprināšana”.

Saņēmējs – LAD. Finansējums: 37 200 EUR no PHARE programmas un 5 400 EUR no Latvijas valsts.

Projekta mērķis – nodrošināt LAD Audita departamenta iekšējās darbības efektivitāti.

Projekta ietvaros ne tikai uzlabots LAD Audita departamenta darbs ar darbinieku apmācību, tiesību aktu un procedūru analīzes palīdzību, bet arī apgūta pieredze IT audita metožu un procedūru pielietošanā un izveidotas pārbaužu lapas padziļināto pārbaužu veikšanai par eksporta kompensācijām, Lauku attīstības plāna pasākumiem, kas attiecas uz EK regulu Nr. 4045/89.

6. Nr.2004/AG-02TL „Rīcības programmas ieviešana īpaši jutīgās teritorijās, uz kurām attiecas paaugstinātās prasības ūdens un augsnes aizsardzībai no lauksaimnieciskās darbības izraisītā piesārņojuma ar nitrātiem saskaņā ar ES Direktīvas 91/676EE prasībām”.

Saņēmējs – Zemkopības ministrija. Finansējums: 119 990,50 EUR no Pārejas programmas un 12 000 EUR no Latvijas valsts.

Projekta mērķis – izstrādāt pasākumus, kas veicinātu Nitrātu direktīvas prasību praktisku ieviešanu efektīvai ūdens un augsnes aizsardzībai no lauksaimnieciskās darbības izraisītā piesārņojuma ar nitrātiem īpaši jutīgajās teritorijās.

Projekta ietvaros izstrādātas vadlīnijas un instrukcijas saistībā ar rīcības programmu zemniekiem un konsultantiem, apgūta pieredze Nitrātu direktīvas ieviešanā un kontrolē un izstrādātas vadlīnijas un rekomendācijas mēslošanas plānu un konsultāciju kvalitātes novērtējumam.

7. Nr.2004/AG-03TL „Kopējās lauksaimniecības politikas (KLP) reformas izvērtēšanas un ieviešanas stratēģijas sagatavošana”.

Saņēmējs – Zemkopības ministrija. Finansējums: 105 500 EUR no Pārejas programmas un 10 500 EUR no Latvijas valsts.



Projekta mērķis – KLP reformas nosacījumu ieviešana Latvijā, nodrošinot optimālu pāreju no vienotās platības maksājumu shēmas uz vienoto maksājumu shēmu, īpaši attiecībā uz maksājumu tiesību sistēmu un savstarpējo atbilstību.

Projekta ietvaros sagatavotas rekomendācijas par atmatas politikas ieviešanu un administrēšanu, valsts rezerves normu ieviešanu un maksājumu tiesību normu ieviešanu, kā arī sagatavots aktivitāšu plāns par savstarpējās atbilstības sistēmu.

Iegūtās zināšanas noder 2007.gada papildu valsts tiešo maksājumu nosacījumu ieviešanā, jo ar 2007.gadu Latvijai ir jāpielāgo PVTM atbilstoši KLP reformas vienotā maksājuma shēmai, kāda tā ir ieviesta ES dalībvalstīs (ES-15).

8. Nr. 2004/006-254-01 „Pārtikas kontrole: dzērieni un specifiskā pārtika”.

Saņēmējs – PVD. Finansējums: 259 501 EUR no Pārejas programmas, 33 944 EUR no Latvijas valsts.

Projekta mērķis – uzlabot pārtikas drošību cilvēku un dzīvnieku patēriņam.

Projekta ietvaros izstrādātas vadlīnijas attiecībā uz pārtikas kontroles sistēmu, laboratorija aprīkota ar dzeramā ūdens un dzērienu testēšanas aprīkojumu un laboratorijas personāls apguvis jaunās testēšanas metodes. Tāpat tika noslēgts līgums par aprīkojuma piegādi ūdens radioaktivitāšu analīžu veikšanai un 2 pakalpojuma līgumi par PVD inspektoru profesionālās kapacitātes stiprināšanu un pārtikas kontroles un uzraudzības sistēmas stiprināšanu ar mācību palīdzību.

9. Nr. 2005/017-495-01-01 „Pielāgošanās Kopējās lauksaimniecības politikas (KLP) reformas prasībām un attiecīgās statistikas kvalitātes uzlabošana”.

Saņēmēji – ZM, LAD un Centrālā statistikas pārvalde (CSP). Finansējums: 607 500 EUR no Pārejas programmas, 60 750 EUR no Latvijas valsts.

Projekta mērķis – pielāgot lauksaimniecības administrēšanu, ievērojot KLP reformas prasības, un uzlabot lauksaimniecības statistikas kvalitāti.

Projekta ietvaros izstrādāts detalizēts plāns KLP reformas elementu ieviešanai atbilstoši EK prasībām, kā arī izstrādāts esošās sistēmas pārskats par lauksaimniecības statistikas pieejamību, administratīvo datu avotiem un to informācijas sistēmu.

Projekta ietvaros vēl ir paredzēti 2 piegāžu līgumi: servera iegāde šķērskontroļu veikšanai LAD un programmatūras iegāde CSP.

10. Nr. 2005/017-495-01-02 „Lietošanai pārtikā paredzēto dzīvnieku izcelsmes produktu kontroles pielāgošana”.

Saņēmējs – PVD. Finansējums: 851 250 EUR no Pārejas programmas, 99 000 EUR no Latvijas valsts.

Projekta mērķis – kvalitātes uzlabošana dzīvnieku izcelsmes produktiem, kuri paredzēti cilvēku patēriņam.

Projekta ietvaros veikta dzīvnieku izcelsmes pārtikas produktu esošās kontroles sistēmas, procedūru un tiesību aktu analīze, kā arī izstrādātas rekomendācijas tiesību aktu pilnveidošanai un gaļas (cūkas un liellopu liemeņu) klasifikācijas sistēmai. Notikušas praktiskās mācības PVD inspektoriem par liemeņu un gaļas produktu bakterioloģisko kontroli. Izvērtēta putnu gaļas uzraudzības sistēma pirms un pēc kaušanas.

Projekta ietvaros vēl ir paredzēts viens piegādes līgums par aprīkojuma iepirkšanu pārtikas inspektoriem.



3.2.3. VALSTS ATBALSTS PĒTĪJUMU PROJEKTIEM

Lai sekmētu Latvijas lauksaimnieku nodrošināšanu ar konkurētspējīgām zinātnes izstrādņēm un to ieviešanu praksē, ZM 2006.gadā no valsts subsīdijām Ls 711 559 apmērā finansēja 31 pētījumu projektu izstrādi lauksaimniecības vadlīniju jomā.

Pētījumu virzieni bija šādi:

1. pārtikā izmantojamo augu, dzīvnieku un mikroorganismu ģenētisko resursu un šķirņu kvalitātes un efektivitātes nodrošināšana;
2. dabas un sociālajai videi draudzīgu, ražošanā efektīvu audzēšanas tehnoloģiju izstrāde piedāvājuma daudzveidības attīstībai;
3. nozares primārās produkcijas ar augstu pievienoto vērtību kompleksu attīstība, jauni, nekaitīgi, veselību veicinoši produkti un ražošanas tehnoloģiju izveide, procesu drošums;
4. Latvijas lauksaimniecības produkcijas konkurētspējas veicināšana;
5. Latvijas lauku attīstību veicinošie faktori.

Kopējais finansējuma apjoms - Ls 711 559.

Par pētījumos iegūtajiem rezultātiem 2007.gada februārī tika rīkotas publiskas prezentācijas.

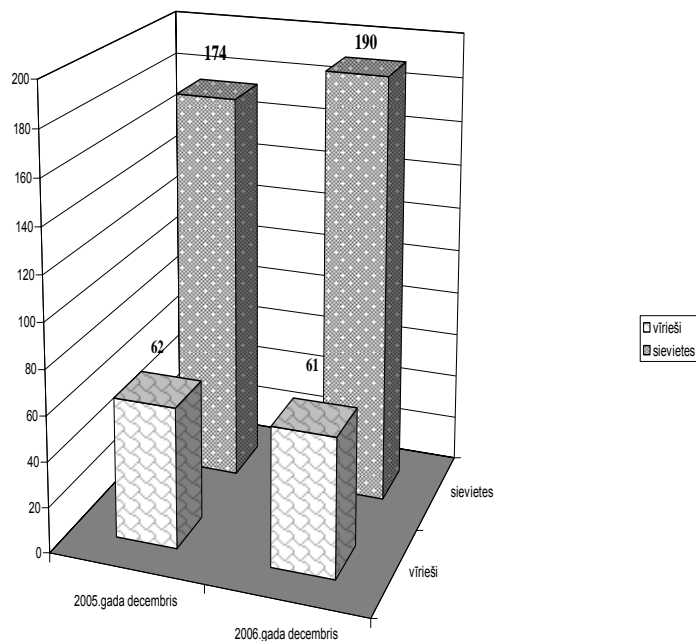


4. ZEMKOPĪBAS MINISTRIJAS PERSONĀLS

2006.gada beigās ministrijā bija nodarbināta 251 persona - 205 ierēdņi un 46 darbinieki, no tiem 76% sievietes un 24% vīrieši. 2005.gadā strādāja 74% sieviešu un 26% vīriešu (10.attēls).

10.attēls

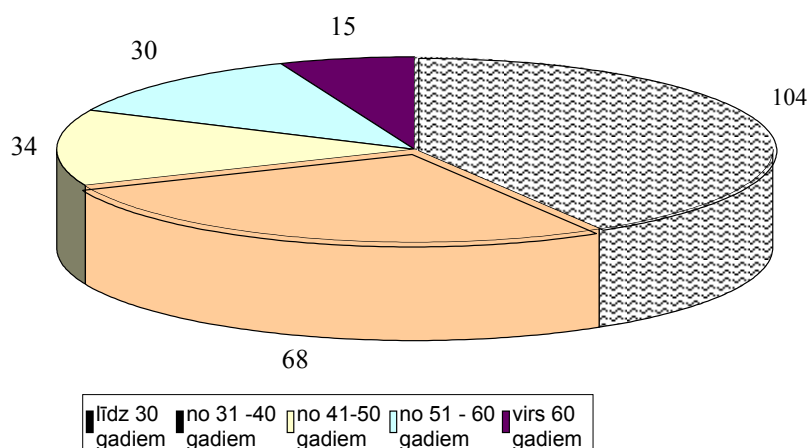
Darbinieku skaits pēc dzimuma



Personāla vidējais vecums ministrijā ir 36,91 gads. Ministrijas personāla sadalījums pa vecuma grupām (11.attēls). Ministrijas personāls ir jauns, jo 41% ministrijas personāla ir vecumā līdz 30 gadiem, 27% personāla ir vecumā no 31 līdz 40 gadiem.

11. attēls

Darbinieku skaits pa vecuma grupām 2006.gada decembrī

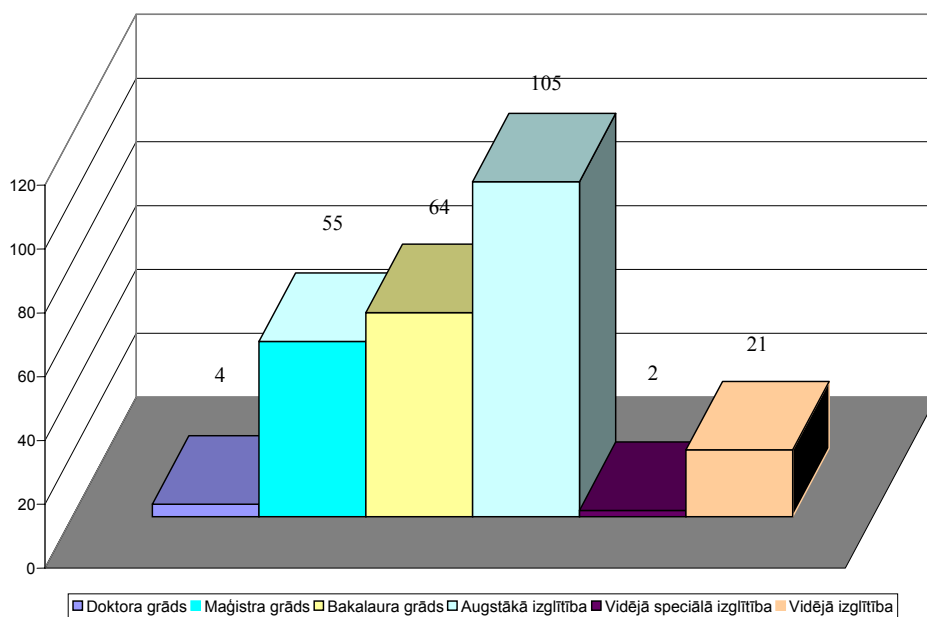




Ministrijā strādā 4 ierēdņi ar doktora grādu un 55 ierēdņiem ir maģistra grāds, 64 ierēdņiem ir bakalaura grāds un 105 ierēdņiem ir profesionālā augstākā izglītība (12.attēls).

12.attēls

Ministrijas personāla izglītības līmenis

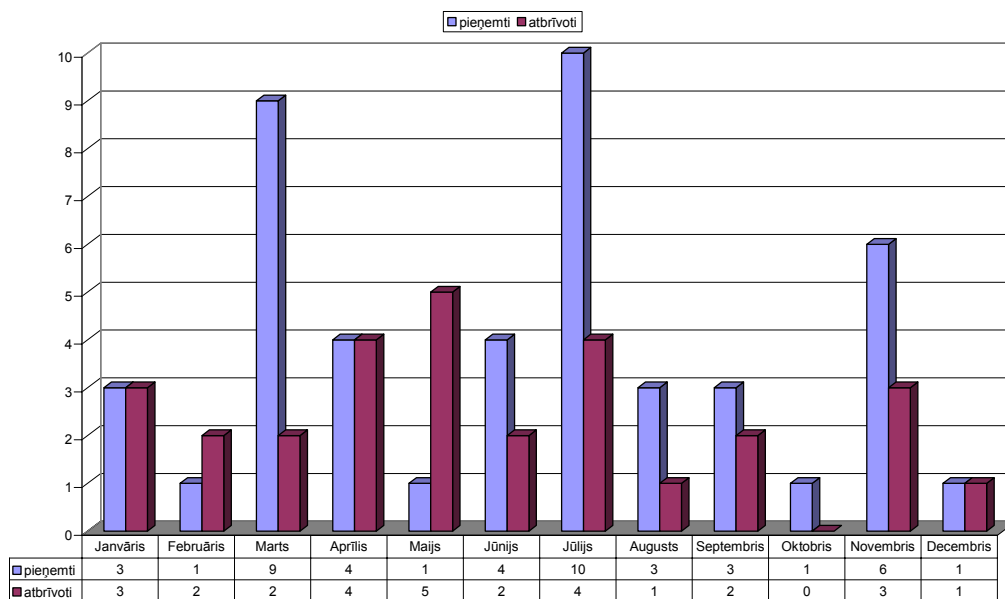


2006.gadā ministrijas ierēdņi mācījās Valsts administrācijas skolasursos. Visvairāk ministrijas ierēdņi apmeklēja mācības par Eiropas Savienības jautājumiem – 19 un mācības par valsts pārvaldes jautājumiem – 24 ierēdņi. Mācības „Interesu konflikts” apmeklēja 4 ierēdņi, mācības „Normatīvo aktu izstrāde” – 8 ierēdņi un mācības „Administratīvais process iestādē” – 3 ierēdņi. Kopā ministrijas ierēdņi Valsts administrācijas skolu apmeklēja 141 reizi. Ministrijas ierēdņi un darbinieki apmeklēja arī mācības Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centrā – mācības dažādos datoruursos – 41 darbinieks, „Klientorientēta saskarsme” – 8 darbinieki. Ministrijas ierēdņi un darbinieki 212 reizes apmeklēja mācības arī citos mācību centros par dažādiem ar amata pienākumiem saistītiem jautājumiem. Ministrijas vadībai tika organizēts seminārs „Psiholoģiskās kļūdas vadības lēmumu procesā”, un tajā piedalījās ministrijas augstākā līmeņa vadītāji.

2006.gadā ministrijai bija pozitīva bilance strādājošo skaita pieaugumā (13.attēls). Gada laikā atbrīvoti 29 ierēdņi un darbinieki, bet pieņemti 46 ierēdņi un darbinieki.



13.attēls Darbinieku bilance 2006.gadā





5. KOMUNIKĀCIJA AR SABIEDRĪBU

5.1. SABIEDRĪBAS INFORMĒŠANAS UN IZGLĪTOŠANAS PASĀKUMI

2006.gadā lauksaimnieki regulāri saņēma informāciju par aktualitātēm lauksaimniecībā, mežsaimniecībā un zivsaimniecībā gan ar laikrakstu, gan televīzijas, gan radio starpniecību. Laikrakstos „Latvijas Avīze”, „Neatkarīgā Rīta Avīze”, „Dienas Bizness” publicētas plašas intervijas ar zemkopības ministru Mārtiņu Rozi. Intervijās pārrunāto tēmu loks skāra izmaiņas ES Kopējā lauksaimniecības politikā, dažādu atbalsta veidu pieejamību nozarē un citas lauksaimniekiem būtiskas tēmas. Tāpat plašsaziņas līdzekļos regulāri izskanēja ministrijas speciālistu komentāri un atbildes uz žurnālistu jautājumiem. Plašsaziņas līdzekļi regulāri saņēma ZM informāciju ar preses reližu starpniecību, tika organizētas preses konferences par aktuāliem jautājumiem nozarē, kā arī semināru cikli un reģionālās konferences.

ZM pērn sekmīgi uzsāka līdz šim nebijušu sabiedrības informēšanas projektu – lauksaimnieku informēšanu par aktualitātēm nozarē ar mobilā tālruņa īsziņu starpniecību. Gandrīz katru nedēļu abonenti saņēma īsziņas ar informāciju par tuvākajiem iesniegumu pieņemšanas termiņiem dažādiem atbalsta veidiem nozarē. Šim pakalpojumam pieteicās ap 10 tūkstoši abonentu, un to skaits joprojām turpina augt.

Sagatavots četru TV raidījumu cikls par lauksaimniecības un ar to saistīto nozaru popularizēšanu, kā arī ES atbalsta ieguves iespējām. Sadarbībā ar Finanšu ministriju novembrī sagatavoti TV sižeti raidījumu ciklam „Eirobusiņš”. Sižetu tematika bija saistīta ar ES fondu nacionālo programmu apguves gaitu, projektu realizēšanu, lauksaimnieku zināšanu papildināšanu nacionālās programmas „Apmācība” ietvaros, LEADER programmas darbību, vietējo rīcības grupu aktivitātēm.

Tāpat lauksaimnieki regulāri trīs līdz četras reizes nedēļā saņēma aktuālu informāciju Latvijas Radio rīta raidījumu ciklā lauksaimniekiem „Eirorīts”. Sadarbībā ar Finanšu ministriju sagatavoti vairāki tematiski sižeti radiatoraidījumā „Eiropas fondu atslēgas”.

Daudzveidīga un lauksaimniekiem nepieciešama informācija, piemēram, par ES un valsts atbalsta apguves iespējām, pieteikšanās termiņiem u.c. atspoguļota laikraksta „Latvijas Avīze” deviņos tematiskos pielikumos.

Zemkopības ministrs Latvijas rajonos regulāri tikās ar lauksaimniekiem, lauku uzņēmējiem, konsultantiem un speciālistiem, lai pārrunātu nozares aktualitātes. Tāpat zemkopības ministrs vismaz reizi mēnesī piedalījās telefonakcijās, ko organizēja reģionālie laikraksti.

Zemnieku auditorija aktuālu informāciju saņēmusi ZM organizētajās četrās vasaras konferencēs „Lauku attīstības iespējas”, kas notika visos Latvijas novados. Par ES un valsts atbalsta apguves iespējām, kā arī citām lauksaimniekiem būtiskām tēmām šajās konferencēs vēstīja speciāli sagatavoti informācijas stendi. Savukārt par Lauku attīstības stratēģijas plānu 2007.-2013.gadam notika 6 informatīvi semināri visos reģionos, semināros nodrošināti informatīvi un prezentāciju materiāli, kā arī sagatavots buklets „Latvijas lauku attīstības valsts stratēģijas plāns 2007.-2013.gadam” un „Lauku attīstības programmas projekts 2007.-2013.gadam”.



Zivsaimniecības nozares pārstāvjiem 2006.gada vasarā Bīriņos tika organizēts plašs informatīvais pasākums par Eiropas Zivsaimniecības fonda atbalstu Latvijas zivsaimniecības nozarei laika posmā no 2007. līdz 2013.gadam. Tāpat notika divas informatīvas diskusijas par Eiropas Zivsaimniecības fonda atbalsta ieviešanu 2007.-2013.gadam un Zivsaimniecības nozares Nacionālā stratēģiskā plāna projektu, kurās nozares pārstāvji, eksperti un speciālisti varēja paust savu viedokli par attiecīgo nozaru dokumentu projektiem. Zivsaimnieki saņēmuši bukletā apkopotu informāciju par atbalsta iespējām zivsaimniecības nozarei 2007.-2013.gadam.

Sabiedrības izpratnes sekmēšanai par ilgspejīgu meža apsaimniekošanu, kā arī meža un koksnes produkcijas izmantošanu laikā no marta līdz maijam visā Latvijā notika vairāk nekā 600 dažādu „Meža dienu 2006” pasākumu, bet gada nogalē - gatavošanās vērienīgam meža nozares 2006.gada balvas pasniegšanas pasākumam. Lai ieinteresētu skolu jauniešus par meža nozari, „Meža dienu 2006” pasākumu ietvaros notika konkursi „Mēs mīlam mežu” un „Mans mazais pārgājiens”. Tāpat ZM meža nozares speciālisti piedalījušies bukleta „Meža nozare Latvijā 2006” sagatavošanā. To saņēmušas ārvalstu diplomātiskās pārstāvniecības Latvijā, Latvijas diplomātiskās pārstāvniecības ārvalstīs un Latvijas Republikas Saeima. Izstrādāta arī konkursa „Sakoptākais Latvijas pagasts” nolikuma sadaļa „Mežs un sabiedrība” un koordinēta vērtēšanas komisijas darbība.

Savukārt meža īpašnieku informēšanai par ES struktūrfondu līdzekļiem sagatavots buklets „Par ES atbalstu meža īpašniekiem 2004.-2006.gadā, 2007.-2013.gadā”, kā arī buklets par atbalstu meža īpašnieku apvienību izveidošanai.

Lai aktivizētu un informētu vietējās rīcības grupas pagastos, sagatavoti divi bukleti par LEADER+ veida pasākumu ieviešanu Latvijā. Notika arī vairāki semināri par šīs programmas ieviešanu. Savukārt lauksaimniecisko profesiju un dzīvesveida popularizēšanai sagatavots informatīvs un izglītojošs mācību līdzeklis jauniešiem „Ir dzīve laukos”.

Zemkopības ministrijā ir nodrošināta regulāra „karstā telefona” darbība. Tālruņa līnija darbojas ik dienas, tādējādi radot iespēju interesentiem darba dienas laikā saņemt speciālistu atbildes uz jautājumiem. Reizi nedēļā lauksaimnieku pārdomas un jautājumus uzklasa zemkopības ministrs.

Regulāri tiek aktualizēta informācija ministrijas interneta mājas lapā www.zm.gov.lv. Aktuāli temati tiek ievietoti mājas lapas sadaļā „Sabiedrības viedoklis”, kur jebkurai interesentam interaktīvi ir iespēja izteikt savu viedokli par sagatavotajiem normatīvo aktu projektiem, politikas plānošanas dokumentu projektiem vai arī uzdot jautājumu ministrijas speciālistiem.

Ministrijas mājas lapas sadaļā „Dalība ES” regulāri tiek ievietota informācija par aktualitātēm ES lēmumu pieņemšanas institūcijās – kādi jautājumi tiek skatīti ES Lauksaimniecības un zivsaimniecības ministru padomē, Īpašajā lauksaimniecības komitejā un Pastāvīgo pārstāvju komitejā, kā arī aktuālās Eiropas Komisijas un ES Padomes darba grupas un nacionālās pozīcijas.

Lauksaimniecības un mežsaimniecības nozaru labākās pieredzes izplatīšanai noorganizēts ikgadējais konkurss „Sējējs”.

Tāpat sabiedrība un plašsaziņas līdzekļu pārstāvji saņēma plašu informāciju par Zemkopības ministrijas Rīgā organizētās ANO Pārtikas un lauksaimniecības organizācijas (FAO) 25.Eiropas reģionālās konferences darba gaitu un tajā pieņemtajiem lēmumiem.



5.2. SADARBĪBA AR NEVALSTISKO SEKTORU

Lai nodrošinātu nevalstisko organizāciju (NVO) iesaisti un interešu ievērošanu ES tiesību aktu izstrādes un pieņemšanas procesā, kā arī nacionālo pozīciju izstrādes gaitā, Zemkopības ministrijā darbojas starpinstitūciju darba grupas. Tajās piedalās ne tikai līdzatbildīgo ministriju, bet arī NVO pārstāvji. Tas nodrošina pilnīgu ES jautājumu analīzi no dažādiem skatu punktiem, kas palīdz definēt nacionālo pozīciju un līdz ar to efektīvi pārstāvēt nacionālās intereses ES lēmumu pieņemšanas institūcijās.

Lai veicinātu lauksaimnieku organizāciju diskusijas ar Zemkopības ministriju un citām valsts institūcijām aktuālajos lauksaimniecības jautājumos, ik gadu starp Zemkopības ministriju un **Lauksaimnieku organizāciju sadarbības padomi (LOSP)** tiek slēgts sadarbības līgums par lauksaimnieku iesaistīšanu lēmumu pieņemšanas procesos, kā arī atgriezeniskās saites nodrošināšanu par ministrijas pieņemtajiem lēmumiem.

LOSP kā galvenā Zemkopības ministrijas konsultāciju partnera statuss lauksaimniecības un lauku attīstības jautājumos ir noteikts Lauksaimniecības likumā 2001.gadā un Lauksaimniecības un lauku attīstības likumā.

Regulāri LOSP sēdēs piedalās zemkopības ministrs, lai sniegtu informāciju par aktualitātēm lauksaimniecības sfērā un lai atbildētu uz LOSP pārstāvju jautājumiem.

2006.gada sākumā zemkopības ministrs un LOSP priekšsēdētājs parakstīja līgumu, kas paredz ZM un LOSP sadarbību lauksaimniecības nozaru būtiskāko problēmu risināšanā. Sadarbības līgumā tika noteikts, ka ZM un LOSP sadarbojas, lai veidotu un īstenotu kopēju lauksaimniecības politiku un uzņemtos kopēju atbildību par tālāku lauku un lauksaimniecības - galvenās lauku attīstības sastāvdaļas - sakārtošanu.

Šobrīd LOSP apvieno 47 ražotāju organizācijas, tai skaitā 5 daudznozaru organizācijas, 34 nozaru asociācijas un biedrības un 8 asociētos biedrus.

Kopš 2002. gada ar Zemkopības ministrijas atbalstu ir izveidots LOSP Briseles birojs, kas nodrošina regulāru kontaktu uzturēšanu un informācijas apmaiņu ar Eiropas Savienības līmeņa nevalstisko organizāciju kopējā Eiropas Savienības Profesionālo lauksaimniecības organizāciju komitejā un ES Lauksaimniecības kooperatīvu ģenerālajā konfederācijā COPA/COGECA (Committee of Agricultural Organisations in the European Union - General Confederation of Agricultural Cooperatives in the European Union) un iespēju robežās ar Eiropas Komisijas amatpersonām, ES dalībvalstu lauksaimnieku nevalstisko organizāciju pārstāvniecībām un to vadītājiem

Lai nodrošinātu lauksaimnieku iesaistīšanos lēmumu pieņemšanas procesos ne tikai pēc to profesionālās piederības, bet arī teritoriālā principa, ir izvēsta rajonu **lauksaimnieku apvienību darbība** ar mērķi nodrošināt tiešu informācijas apmaiņu starp lauku iedzīvotājiem, ministriju un LOSP, kā arī rajona, valsts un pašvaldību institūcijām. 2006.gadā Latvijā darbojās 23 rajonu lauksaimnieku apvienības.

Gan kooperatīvu, gan nevalstisko organizāciju atbalsts kopumā ir veicinājis arvien lielākas lauku iedzīvotāju daļas iesaistīšanos dažādu jautājumu risināšanā un paaugstinājis to informētības līmeni par ES lauksaimniecības politiku un Latvijas integrāciju tajā

Zemkopības ministrijai jau vairākus gadus ir sekmīga sadarbība ar **Latvijas Pašvaldību savienību (LPS)**. Ik gadu abas institūcijas vienojas par sadarbības virzieniem un prioritātēm, parakstot nodomu protokolu, kas paredz savstarpēju



sadarbību informācijas apmaiņā par lauksaimniecības un lauku attīstības aktualitātēm. Dokumentā ir noteikta mērķtiecīga un konkrēta turpmākā ZM un LPS sadarbība, lai nodrošinātu lauku iedzīvotājus ar informāciju par valsts subsīdijām, veterinārajām un dzīvnieku labturības prasībām, aktualitātēm mežu politikā, zivsaimniecībā, ūdeņu apsaimniekošanā, kā arī par lauksaimniecības speciālistu darbu pagastos.

Lai sekmētu diskusijas ar pārtikas ražotājiem un atsevišķām to organizācijām, Zemkopības ministrijai kopš 2003.gada ir noslēgts sadarbības līgums ar **Latvijas Pārtikas uzņēmumu federāciju**. Līgums paredz kopīgi veikt un organizēt pārtikas aprites politikas izstrādāšanu un nozares perspektīvo attīstību. Tāpat līgums paredz, ka Zemkopības ministrija pirms normatīvo aktu projektu izsludināšanas valsts sekretāru sanāsmē iepazīstina ar tiem federāciju atzinuma sniegšanai, kā arī informē par Ministrijas izveidotajām darba grupām, kas attiecas uz dzīvnieku produktu, pārstrādātu augļu un dārzeņu, vīna, spirta un alkoholisko dzērienu, ES ārējās tirdzniecības, Eiropas lauksaimniecības vadības un garantiju fonda u.c. sfērām.

Latvijas Pārtikas uzņēmumu federācija, pamatojoties uz līguma nosacījumiem, reizi ceturksnī aktuālu pārtikas nozares problēmu risināšanai tiekas ar zemkopības ministru, valsts sekretāri, vadošajiem ministrijas pārtikas nozares speciālistiem.

Meža attīstības fonds (MAF) izveidots 2001. gada 23. oktobrī. Meža attīstības fonda mērķis ir meža nozares atbalsta un attīstības programmu finansēšana, meža zinātniskā izpēte un meža īpašnieku izglītošana un apmācība. Fonda finanšu līdzekļus veido valsts budžeta dotācija no vispārējiem ieņēmumiem, juridisku un fizisku personu ziedojumi, iemaksas un ārvalstu palīdzība. Fondu pārvalda Zemkopības ministrija. MAF konsultatīvajā padomē ir pārstāvji no meža nozares pārvaldes institūcijām, asociācijām un savienībām, izglītības un zinātnes iestādēm, nevalstiskajām organizācijām. MAF konsultatīvās padomes kompetencē ir izvērtēt fonda līdzekļu izlietojuma gada pārskatu un pieteiktos projektus nākamajam gadam, izskatīt fondā iesniegtos projektu pieteikumus un izvērtēt to atbilstību fonda mērķim, pieņemt lēmumu par fonda līdzekļu izlietojumu.

Lai attīstītu medību saimniecību, ZM sadarbojas ar **Medību saimniecības attīstības fondu (MSAF)**. To pārvalda Zemkopības ministrija. Fonda padome, kurā pārstāvētas 11 dažādas ar medību jautājumiem saistītas valsts institūcijas un nevalstiskas organizācijas, katru gadu izskata projektu pieteikumus, izvērtē to pamatotību un atbilstību fonda mērķiem, pamatojoties uz vairākiem kritērijiem, kas noteikti šim nolūkam izstrādātā un fonda padomes apstiprinātā metodikā. Fonda padome pieņem lēmumu par iesniegtā projekta iekļaušanu finansējamo projektu sarakstā vai noraida to.

MSAF līdzekļi veidojas no valsts nodevas par medību atļaujām, mednieku apliecībām, atļaujām ārvalstu medniekiem medīt Latvijas teritorijā un mednieku sezonas karšu izsniegšanas, kā arī zaudējumu atlīdzības par nelikumīgi iegūto medību produkciju.

5.3. KONSULTATĪVO PADOMJU DARBĪBA

2000.gadā izveidotās **Lauksaimniecības un vides aizsardzības konsultatīvās padomes** darbības mērķis ir veicināt zemes resursu racionālu izmantošanu, dabas resursu un lauku vides saglabāšanu, videi draudzīgas lauksaimniecības attīstību un vides prasību ieviešanu lauksaimniecības uzņēmumos.



Ar ZM rīkojumu „Par lauksaimniecības un vides aizsardzības konsultatīvās padomes sastāvu” 2005.gadā tika apstiprināts jauns padomes sastāvs. Padomes sastāvā ir divi ZM, divi Vides ministrijas, divi LOSP pārstāvji un pa vienam pārstāvim no LLU, LLKC, Agroķīmisko pētījumu centra, LAD, VAAD, LPS, Latvijas Pasaules dabas fonda biroja Latvijā, Latvijas dabas fonda un Latvijas Vides aģentūras.

2006. gadā ir notikušas trīs Lauksaimniecības un vides aizsardzības konsultatīvās padomes sēdes. Svarīgākie jautājumi, kas tika risināti šajās sēdēs: *Phare Twinning Light* projekta „Rīcības programmas ieviešana īpaši jutīgajās teritorijās saskaņā ar ES 1991.gada 12.decembra direktīvas par ūdeņu aizsardzību pret piesārņojuma ar nitrātiem, kas cēlušies no lauksaimnieciskās darbības (91/676/EEC) prasībām” realizāciju un gaidāmajiem rezultātiem, Valsts vides dienesta pārskats par vides prasību izpildi un kontroles rezultātiem īpaši jutīgo teritoriju saimniecībās, pārskats par projekta „Latvijas kapacitātes nodrošināšana ANO konvencijas „Par cīņu pret pārtuksnešošanu/zemes degradāciju”” ieviešanas rezultātiem.

Zemes meliorācijas jautājumu konsultatīvā padome, kas izveidota 2005.gada 13.oktobrī, ir konsultatīva un koordinējoša institūcija, kuras darbības mērķis ir iesaistīt valsts institūcijas, pašvaldības, kā arī meliorācijas nozares nevalstiskās un profesionālās organizācijas meliorācijas politikas, stratēģijas un ilgspējīgas attīstības veidošanā un īstenošanā. Padomes darbā piedalās valsts un sabiedrisko organizāciju, pētniecības institūtu, projektēšanas un būvniecības organizāciju pārstāvji.

2006.gadā padomes pārstāvji aktīvi piedalījās projekta "Ilgspējīgas attīstības stratēģija zemes meliorācijā" izstrādē un gatavoja priekšlikumus Ministru kabineta noteikumu projektam "Meliorācijas sistēmu un hidrotehnisko būvju būvniecības kārtība".

1997.gadā izveidota **Meža konsultatīvā padome** (MKP), kas ir konsultatīva un koordinējoša institūcija, kuras darbības mērķis ir veicināt līdzsvarotas meža nozares politikas veidošanu un īstenošanu Latvijā. 2006.gada 9.maijā tika pieņemti Ministru kabineta noteikumi Nr.384 "Meža konsultatīvās padomes nolikums".

Padomes sastāvā ir divi pārstāvji no publisko mežu (valsts un pašvaldību) īpašnieku vai pārvaldītāju interešu grupas, divi pārstāvji no privāto mežu īpašnieku vai pārvaldītāju interešu grupas, četri pārstāvji no kokrūpniecības interešu grupas, viens pārstāvis no meža nekoksnes vērtību apsaimniekotāju interešu grupas, trīs pārstāvji no meža apsaimniekošanas pakalpojumu sniedzēju interešu grupas, trīs pārstāvji no vides un dabas aizsardzības interešu grupas, kā arī viens pārstāvis no darba ņēmēju interešu grupas. Padomes darbā ar padomdevēja tiesībām piedalās viens pārstāvis no meža un meža produktu zinātnisko izpēti pārstāvošajām organizācijām, viens pārstāvis no profesionālo un augstāko izglītību pārstāvošajām organizācijām, pilnvarots pārstāvis no LPS.

Zemkopības ministrija, izstrādājot zivsaimniecības attīstības politiku, konsultējas ar **Zivsaimniecības konsultatīvo padomi** (ZKP), kas izveidota 2005.gadā. ZKP ir konsultatīva un nozares stratēģiskos jautājumus koordinējoša institūcija, kuras darbības mērķis ir iesaistīt valsts institūciju, kā arī zvejniecības, zivju apstrādes un akvakultūras nozares nevalstisko un profesionālo organizāciju, pašvaldību un arodbiedrību pārstāvjus zivsaimniecības politikas veidošanā un īstenošanā. Padomes darbu vada zemkopības ministrs.

Zivsaimniecības konsultatīvā padome 2006. gadā apsprieda šādus aktuālus nozares jautājumus: Zivsaimniecības vadības finansēšanas instrumenta finanšu līdzekļu apguve; Nacionālā zivsaimniecības nozares stratēģiskā plāna 2007.-2013.gadam projekta izvērtēšana; Eiropas Zivsaimniecības fonda atbalstīto



pasākumu 2007.-2013.gadam ieviešana Latvijā; izmaiņas zvejas tiesību normas maksājumu apmērā un maksājumu kārtībā; zvejas iespējas 2007. gadā un Latvijas nozvejas kvotu sadales principi zvejai Baltijas jūrā; benzopirēna normu ievērošana Latvijā ražotajos šprotu konservos.

Savukārt **Zvejniecības komercdarbības licencēšanas komisijas** sastāvā ir iekļauti pārstāvji no valsts aģentūras „Latvijas Zivju resursu aģentūra”, Vides ministrijas Valsts vides dienesta Jūras un iekšējo ūdeņu pārvaldes, Vides ministrijas Dabas aizsardzības departamenta, LPS, Latvijas Zvejnieku federācijas, Latvijas Zivsaimnieku asociācijas un VZP.

Zvejniecības komercdarbības licencēšanas komisija 2006. gadā organizēja 12 sēdes, kurās izskatīja zvejniecības komercsabiedrību pieteikumus komercdarbības licencēšanai. Komisijas darba rezultātā ir izsniegtas vai pagarinātas licences 4 komercsabiedrībām - rūpnieciskai zvejai starptautiskos un citu valstu ūdeņos, 80 komercsabiedrībām - rūpnieciskai zvejai Baltijas jūrā un Rīgas jūras līcī aiz piekrastes joslas, un 160 komercsabiedrībām - rūpnieciskai zvejai Baltijas jūras un Rīgas jūras līča piekrastes ūdeņos.

Lai efektīvi izmantotu ar zvejniecību saistīto institūciju un sabiedrisko organizāciju pieredzi zvejas organizēšanas jautājumos un nodrošinātu operatīvu lēmumu pieņemšanu Latvijas nozvejas kvotu racionālā izmantošanā un zivju resursu pārzināšanā, kā arī novērstu iespējamo subjektīvo faktoru ietekmi uz minēto jautājumu risināšanu, VZP darbojas vēl viena konsultatīva struktūra - **Zvejniecības komisija**, kas 2006. gada laikā veica padomdevēja funkcijas, gatavojot Valsts zivsaimniecības pārvaldei priekšlikumus par nozvejas limitu un kuģu zvejas dienu sadali zvejai Baltijas jūrā un Rīgas jūras līcī, operatīvām izmaiņām VZP zvejas kuģu sarakstā zvejai Baltijas jūrā un Rīgas jūras līcī pa zvejas rajoniem un zivju sugām, starpvalstu nozvejas kvotu apmaiņas iespējām saskaņā ar Latvijas zvejnieku interesēm un par zvejas organizēšanas pasākumiem citu valstu zvejas zonās Baltijas jūrā, kā arī nozvejas limitu piešķiršanu konkursa kārtībā zvejniecības komercsabiedrībām par zinātnisko pētījumu veikšanu.

Zemkopības ministrija lēmumu pieņemšanas procesā sadarbojas arī ar **Pārtikas padomi**. Tā ir koordinējoša un konsultatīva institūcija, kas koordinē pārtikas aprites valsts uzraudzības un kontroles politikas izstrādi. Padomes sēdes vada zemkopības ministrs. Sēdes notiek ne retāk kā vienu reizi ceturksnī.

Pārtikas padomes galvenie uzdevumi ir sagatavot priekšlikumus par valsts politikas prioritātēm pārtikas aprītē, veicināt pārtikas nekaitīguma nodrošināšanas valsts politikas un pārtikas ražošanas attīstības politikas saskaņošanu, koordinēt pārtikas aprites valsts uzraudzības un kontroles politikas izstrādi, pārraudzīt tās īstenošanu u.c.

Padomes sastāvu apstiprina Ministru kabinets. Padomes sastāvā ir ZM, Veselības ministrijas, Ekonomikas ministrijas, Valsts ieņēmumu dienesta, Iekšlietu ministrijas, Valsts sanitārās inspekcijas, PVD, Vides ministrijas, VZP un LLU pārstāvji. Ar padomdevēja tiesībām padomē ir Latvijas Tirgotāju asociācijas, LOSP, Patērētāju interešu aizstāvības kluba, Latvijas Patērētāju interešu aizstāvības asociācijas padomes, Sabiedrības veselības aģentūras un Pārtikas nozares sadarbības padomes pārstāvji.

2006.gadā Pārtikas padome izskatīja un akceptēja PVD pārtikas aprites valsts uzraudzības un kontroles programmu 2006.gadam, kā arī izskatīja šādus informatīvos ziņojumus: ZM informatīvais ziņojums par labas higiēnas prakses vadlīniju izstrādes rezultātiem; Sabiedrības veselības aģentūras informatīvais ziņojums par 2005.gada darbības rezultātiem; Valsts sanitārās inspekcijas informatīvais ziņojums par 2005.gada darbības rezultātiem; PVD informatīvie



ziņojumi par 2005. gada darbības rezultātiem, paaugstinātu dioksīna līmeni Baltijas jūras zivīs, ar to saistītajām problēmām un iespējamiem risinājumiem, kā arī ziņojums par paaugstinātu benzopirēna saturu Latvijas izcelsmes zivju produktos.



6. ZEMKOPĪBAS MINISTRIJAS PLĀNS 2007.GADAM

6.1. BUDŽETA PRIORITĀTES

Zemkopības ministrijas prioritātes 2007.gadam ir atspoguļotas Deklarācijas par Aigara Kalviša valdības Ministru kabineta iecerēto darbību īstenošanai ZM rīcības plānā.

Galvenās Zemkopības ministrijas prioritātes:

- maksājumu izlīdzināšana nākamajā (2007.-2013.gadam) plānošanas periodā;
- lauksaimniecības risku vadības sistēmas izstrāde, saskaņošana ar sabiedriskajām organizācijām un ieviešana;
- Lauku attīstības programmas 2007.-2013.gadam apstiprināšana un ar tā ieviešanu saistīto Ministru kabineta noteikumu izstrāde.

Detalizēts ZM darbības plāns 2007.gadam interesentiem pieejams ministrijas interneta mājas lapās sadaļas „Ministrija” > „Darba plāns” saitē http://www.zm.gov.lv/doc_upl/ZM_darba_plans_01022007.doc.

Veidojot 2007. gada valsts budžeta projektu, Zemkopības ministrija 2007. gada jaunajām politikas iniciatīvām (prioritātēm) pieprasīja finansējumu Ls 77 631 300 apmērā.

2006. gada 14. novembra Ministru kabineta sēdē tika atbalstītas prioritātes Ls 10 137 897 apmērā (8.tabula).

8.tabula

Prioritāro pasākumu saraksts 2007.gadam

Programmas/ apakšprogrammas nosaukums	Prioritārie pasākumi	Finansējums, Ls
Pārtikas drošība un kvalitāte, dzīvnieku veselība	Valsts uzraudzības programmu kontroles un izpildes nodrošināšana	2 692 146
Sabiedriskā finansējuma administrēšana un valsts uzraudzība lauksaimniecībā	ES finanšu plānošanas perioda „Finanšu perspektīvas 2007-2013” jauno fondu ieviešanas un administrēšanas nodrošināšana kopējā lauksaimniecības un zivsaimniecības politikas jomā, paaugstinot administratīvo kapacitāti, uzlabojot informācijas sistēmu darbību, kā arī nodrošinot ES prasību ieviešanu un izpildi.	2 810 673
Sabiedriskā finansējuma administrēšana un valsts uzraudzība lauksaimniecībā	Kopējās lauksaimniecības politikas pasākumu pieejamības nodrošināšana iedzīvotājiem un kopējās lauksaimniecības un zivsaimniecības politikas ieviešanas instrumentu vadības funkciju nodrošināšana 2007. – 2013.gada ES finanšu plānošanas periodā.	142 444
Augstākā izglītība	Latvijas Lauksaimniecības universitātes mācību procesa tehniskās bāzes un	351 150



	muzeju administratīvās kapacitātes nodrošināšana	
Kultūra	Latvijas Lauksaimniecības universitātes mācību procesa tehniskās bāzes un muzeju administratīvās kapacitātes nodrošināšana	66 850
Dotācija SIA "Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centrs" lauku konsultatīvai un informācijas apmaiņas sistēmai un tālākizglītībai	ES finanšu plānošanas perioda „Finanšu perspektīvas 2007-2013” jauno fondu ieviešanas un administrēšanas nodrošināšana kopējā lauksaimniecības un zivsaimniecības politikas jomā, paaugstinot administratīvo kapacitāti, uzlabojot informācijas sistēmu darbību, kā arī nodrošinot ES prasību ieviešanu un izpildi.	244 800
Meža resursu valsts uzraudzība	Valsts meža uzraudzības sistēmas ieviešana un īpašuma apsaimniekošanas pilnveidošana	680 000
Valsts atbalsta pasākumi meža nozarē	Valsts uzraudzības programmu kontroles un izpildes nodrošināšana	235 595
Zivju izmantošanas regulēšana, atražošana un izpēte	ES finanšu plānošanas perioda „Finanšu perspektīvas 2007-2013” jauno fondu ieviešanas un administrēšanas nodrošināšana kopējā lauksaimniecības un zivsaimniecības politikas jomā, paaugstinot administratīvo kapacitāti, uzlabojot informācijas sistēmu darbību, kā arī nodrošinot ES prasību ieviešanu un izpildi.	195 618
Zemes resursu ilgtspējības saglabāšana	Meliorācijas kadastra uzturēšana, modernizācija un sistēmu inventarizācija	360 000
Kultūraugu un lauksaimniecības dzīvnieku resursu aizsardzība, saglabāšana un aprites uzraudzība	Valsts uzraudzības programmu kontroles un izpildes nodrošināšana	706 251
Politikas plānošana, īstenošana un uzraudzība	Kopējās lauksaimniecības politikas pasākumu pieejamības nodrošināšana iedzīvotājiem un kopējās lauksaimniecības un zivsaimniecības politikas ieviešanas instrumentu vadības funkciju nodrošināšana 2007. – 2013.gada ES finanšu plānošanas periodā.	452 370
Politikas plānošana, īstenošana un uzraudzība	ZM valdījumā esošās administratīvās ēkas „Augstceltne” Rīgā, Republikas laukumā 2 renovācijas darbi	1 200 000
Kopā		10 137 897



6.2. ILGTERMIŅA FINANŠU SAISTĪBAS

Likuma „Par valsts budžetu 2007.gadam” pielikumā „Pilnvaras plānotajām saistībām nākotnē, valsts ilgtermiņa saistību limiti investīcijām (to skaitā ES fondu un citu ārvalstu finanšu instrumentu līdzfinansētās programmas) un pārējām ilgtermiņa saistībām” tiek atspoguļotas valsts uzņemtās ilgtermiņa saistības.

Zemkopības ministrijai 2007.gadā un turpmākajos gados tās ir plānotas kopsummā Ls 373 533 371 apmērā, t.sk. finansējums:

- ES fondu īstenošanai – Ls 367 538 523;
- Pārejas perioda palīdzību projektu īstenošanai – Ls 1 040 340 ;
- Valsts investīciju programmas projektiem – Ls 3 246 166;
- iemaksām starptautiskajās organizācijās – Ls 727 530;
- pārējām saistībām – Ls 30 764.

Ilgtermiņa saistības ES fondu realizācijai turpmākajiem gadiem valsts budžeta plānošanas procesā tiek paredzētas atbilstoši uz konkrēto brīdi vadības komitejās apstiprinātajiem projektiem un plānotajām finansējuma prognozēm. Tādēļ, lai nodrošinātu efektīvu un operatīvu finansējuma pieejamību ES fondu un pasākumu realizācijai, Finanšu ministrijas budžetā ir paredzēta speciāla budžeta programma, kurā tiek rezervēti finanšu līdzekļi ES fondu un pasākumu īstenošanai. Atbilstoši Vadības komitejā apstiprinātajiem projektu pieteikumiem ar MK rīkojumu tiek veikta līdzekļu pārdale nozaru ministrijām.

Pārejas perioda palīdzība

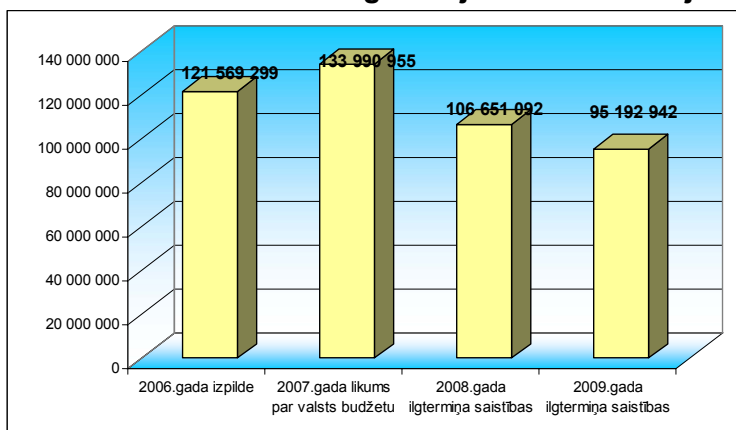
Zemkopības ministrijai 2007.gadā ir plānoti desmit Pārejas perioda palīdzības projekti, kuriem paredzēta ārvalstu finanšu palīdzība Ls 915 453 un Latvijas līdzfinansējums Ls 114 345 apmērā.

Eiropas Lauksaimniecības virzības un garantiju fonda Garantiju daļa

Eiropas Lauksaimniecības virzības un garantiju fonda Garantiju daļas ilgtermiņa saistības tiek plānotas atbilstoši iesniegtajiem pieteikumiem un atsevišķu pasākumu finansēšanas termiņiem un nosacījumiem, līdz ar to ilgtermiņa saistību apjoms ir indikatīvs, un pašreiz tajā ir ietverti tikai provizoriski zināmie finansējuma apjomi. Pasākumi, kuri tiek apstiprināti gada laikā, tiek iekļauti ilgtermiņa saistībās, tiklīdz ir zināmi apstiprinātie pasākumi un to finansējuma apjoms.

14.attēls

Eiropas Lauksaimniecības virzības un garantiju fonda Garantiju daļa, Ls





Par 14.attēlā redzamo izdevumu samazinājumu jāpiebilst, ka tas šobrīd skaidrojams ar to, ka ES finanšu plānošanas periods 2004. – 2006.gadam beidzas un sākas 2007. – 2013.gada finanšu plānošanas periods. Līdz ar to no 2007.gada ES fondu finansēšanā gaidāmas pārmaiņas. Attiecībā uz ELVGF Garantiju daļu pārmaiņas ir tādas, ka līdzšinējā tiešo maksājumu daļa turpmāk tiks finansēta (no 2006.gada 16.oktobra) no Eiropas Lauksaimniecības garantiju fonda. Attēlā redzams, ka 2008.gadā un 2009.gadā finansējums samazinās, jo šajā shēmā vairs nav iekļauta tā ELVGF Garantiju daļa, kas tika finansēta, pamatojoties uz Lauku attīstības plānu, respektīvi, finansējumam ir tendence samazināties, jo daļa no pasākumiem turpmāk tiks finansēta no cita fonda.

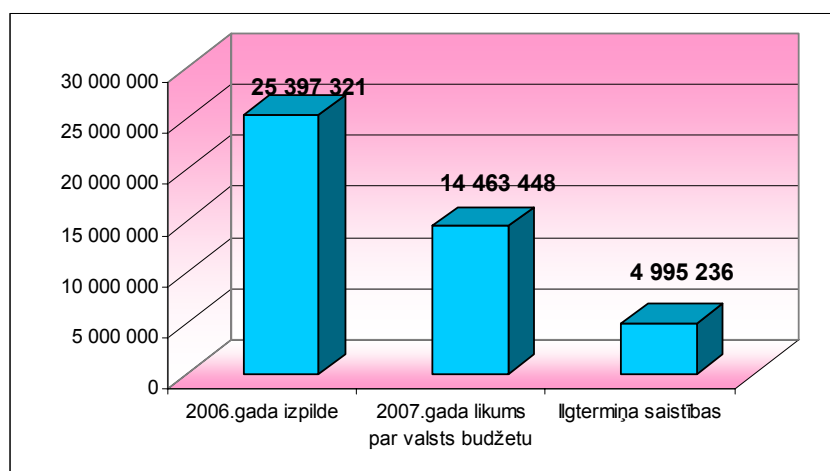
Tomēr attiecībā uz tiešo maksājumu apjomu jāpiebilst, ka tiem ir tendence pieaugt. Tas notiek ne tikai pieteikumu iesniedzēju pieaugošās aktivitātes dēļ, bet arī tādēļ, ka atbilstoši Pievienošanās līguma nosacījumiem vienotā platības maksājuma apjoms katru gadu pieaug vidēji par 10 % un tas attiecīgi nozīmē garantētu ilgtermiņa saistību pieaugumu nākotnē no ELGF aptuveni līdz 2010.gadam.

Eiropas Lauksaimniecības virzības un garantiju fonda Virzības daļa

Eiropas Lauksaimniecības virzības un garantiju fonda Virzības daļas finansējuma ilgtermiņa saistības tiek plānotas atbilstoši apstiprinātajiem projektiem un to realizācijas tempiem, taču kopumā nepārsniedzot kopējo ELVGF Virzības daļas apstiprināto finansējumu finanšu plānošanas periodam no 2004.– 2006.gadam.

15.attēls

Eiropas Lauksaimniecības virzības un garantiju fonda Virzības daļa, Ls



Eiropas Lauksaimniecības virzības un garantiju fonda Virzības daļas finansējuma apjomam ir tendence samazināties, jo visvairāk fonda līdzekļu tika apgūti 2005. un 2006.gadā. Tā kā finansējuma saņēmēju aktivitāte ir bijusi liela, šajā programmēšanas periodā pieejamie finanšu līdzekļi tiks izmantoti pilnībā līdz 2008.gada beigām, kas ir pēdējais termiņš 2004. – 2006.gada finanšu plānošanas perioda līdzekļu apguvei.

Tiklīdz tiks apstiprināti plānošanas dokumenti nākamam finanšu plānošanas periodam 2007. – 2013.gadam un tiks uzsākta finanšu līdzekļu apguve, atbalsta apjomi, bet jau no cita fonda – Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai – pārsniegs iepriekšējo līmeni, jo jaunajā fondā turpmāk tiks apvienoti līdzšinējie



ELVGF Garantiju daļas Lauku attīstības plāna pasākumi un ELVGF Virzības daļas pasākumi.

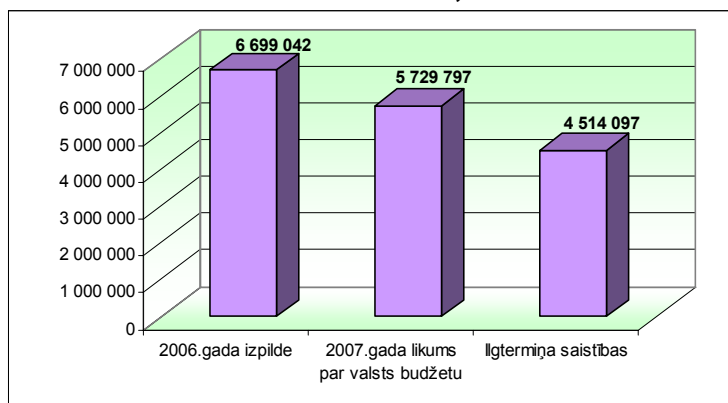
Zivsaimniecības vadības finanšu instruments

Zivsaimniecības vadības finanšu instrumenta ilgtermiņa saistības tiek plānotas atbilstoši apstiprinātajiem projektiem un to realizācijas tempiem, taču kopumā nepārsniedzot kopējos iepriekšminētajiem fondiem apstiprinātos finansējuma apjomus finanšu plānošanas periodam 2004.-2006.gadam, kā arī uzņemtās virssaistības. Šajā programmēšanas periodā pieejamie Zivsaimniecības vadības finanšu instrumenta finanšu resursi tiek apgūti pakāpeniski. Taču interese no potenciālo finansējuma saņēmēju puses ir liela, un šobrīd nav iemesla bažām, ka finanšu līdzekļus varētu neapgūt.

Attēlā redzamajam finansējuma apjomam šobrīd ir tendence samazināties, jo tiek apgūti atlikušie 2004. - 2006.gada finanšu plānošanas periodā pieejamie līdzekļi. Līdz ar jaunā finanšu plānošanas perioda plānošanas dokumentu apstiprināšanu un Eiropas Zivsaimniecības fonda līdzekļu apguves uzsākšanu pieejamais finansējums atgriezīsies līdzšinējā līmenī, pat pārsniedzot to.

16.attēls

Zivsaimniecības vadības finanšu instruments, Ls

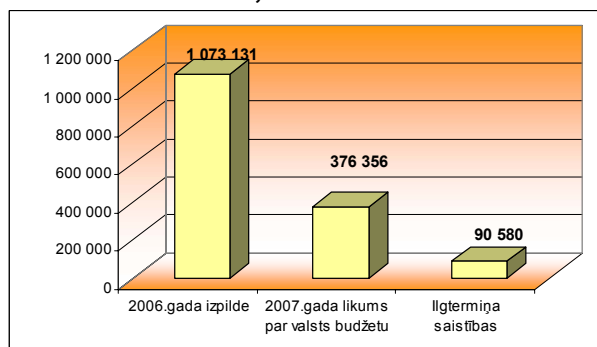


Eiropas Reģionālās attīstības fonds (ERAF)

Attiecībā uz ERAF Zemkopības ministrijas budžetā tiek plānotas ilgtermiņa saistības par ZM padotības iestāžu iesniegtajiem un apstiprinātajiem projektiem, kam atbilstoši struktūrfondu projektu finansēšanas kārtībai ir jāparedz budžetā priekšfinansējums projektu īstenošanai.

17.attēls

Eiropas Reģionālās attīstības fonds, Ls





No ERAF 2006.gadā finansējumu saņem LLU un tās struktūrvienības sešu projektu īstenošanai, bet LAD un ZM saņem finansējumu Tehniskās palīdzības projektu ieviešanai.

ERAF projektu finansējums - ilgtermiņa saistības tiek plānotas tikai apstiprinātajiem projektiem attiecīgi par to īstenošanu noslēgtajos līgumos ietvertajam finansējuma sadalījumam pa gadiem.

Līdzekļu samazinājums izskaidrojams ar to, ka 2004. - 2006.gada finanšu plānošanas perioda pieejamie līdzekļi ir jau gandrīz pilnībā apgūti, taču 2007. - 2013.gada finanšu plānošanas perioda līdzekļi vēl nav pieejami.

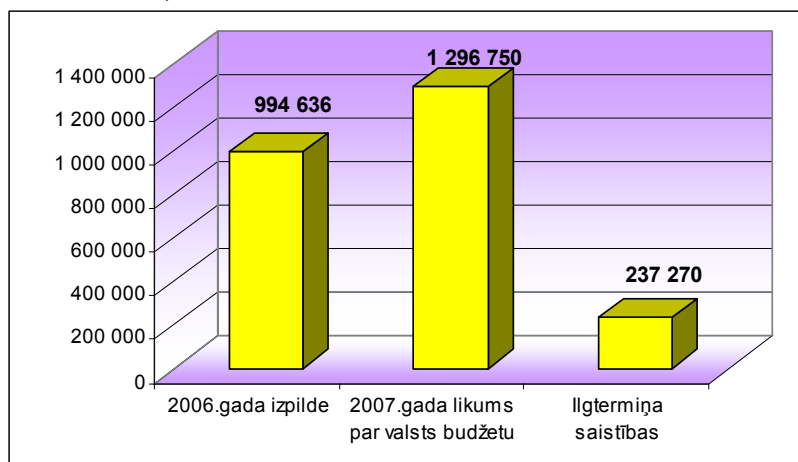
Eiropas Sociālais fonds (ESF)

Zemkopības ministrijas budžetā plānotas ilgtermiņa saistības ESF finansētajiem projektiem par ZM padotības iestāžu iesniegtajiem un apstiprinātajiem projektiem, kam atbilstoši struktūrfondu projektu finansēšanas kārtībai ir jāparedz budžetā priekšfinansējums projektu īstenošanai.

Eiropas Sociālā fonda projektu finansējums - ilgtermiņa saistības tiek plānotas tikai apstiprinātajiem projektiem, attiecīgi par to īstenošanu noslēgtajos līgumos ietvertajam finansējuma sadalījumam pa gadiem. Ņemot vērā, ka atklāto projektu konkursi notiek biežāk nekā grozījumi likumā par valsts budžetu un aizvien tiek apstiprināti jauni projekti, tad ilgtermiņa saistības uzrādītais finansējuma apjoms ir tikai indikatīvs.

18.attēls

Eiropas Sociālais fonds, Ls



Eiropas Sociālā fonda finansējumu 2006.gadā ir saņēmusi un turpina saņemt LLU, kas atklāto projektu konkursu rezultātā īsteno jau 40 projektus.

Līdzekļu samazinājums izskaidrojams ar to, ka 2004. - 2006.gada finanšu plānošanas perioda pieejamie līdzekļi ir jau gandrīz pilnībā apgūti, taču 2007. - 2013.gada finanšu plānošanas perioda līdzekļi vēl nav pieejami.

Pārējās saistības

Zemkopības ministrijai kā ilgtermiņa saistības likumā par budžetu tiek plānotas arī dažādas iemaksas starptautiskajās organizācijās (8.tabula).



9.tabula

Plānotās iemaksas starptautiskajās organizācijās, Ls

Organizācijas nosaukums	Iemaksa
Pārtikas un lauksaimniecības organizācija (FAO)	148 859
Starptautiskais Epizootijas birojs (OIE)	11 316
Eiropas un Vidusjūras augu aizsardzības organizācija (EPPO)	13 325
Starptautiskā sēkļu kontroles asociācija (ISTA)	3 136
Baltijas jūras reģionālā konsultatīvā padome (BSRAC)	1 952
Starptautiskā dārzkopības organizācija (ISHS)	430
Graudu zinātnes un tehnikas organizācija (ICC)	2 073
Starptautiskā organizācija zvejniecības attīstībai Austrumu un centrālajā Eiropā (EUROFIH)	14 900
Starptautiskā Jūras pētniecības padome (ICES)	36 267
Organizācija ekonomiskai darbībai (OECD)	1 743
Dzīvnieku audzēšanas Eiropas asociācija (EAAP)	2 126
Starptautiskais augu ģenētisko resursu institūts (IPGRI)	1 652
Starptautiskā apvienība jaunu augu veidu aizsardzībai (UPOV)	4 731
Kopā:	242 510

6.3. PLĀNOTIE PĒTĪJUMI

Saskaņā ar MK noteikumiem „Noteikumi par valsts atbalstu lauksaimniecībai 2007.gadā un tā piešķiršanas kārtību” pielikuma „Atbalsts izglītībai, zinātnei un informācijas izplatīšanai” sadaļu „Atbalsts lauksaimniecībā izmantojamiem zinātnes projektiem” tiek finansēti šādi pētījumi:

1. Diferencētas pievienotās vērtības nodokļa likmes atsevišķām pārtikas grupām ietekme uz šo produktu patēriņu un šo produktu ražotāju konkurētspēju;
2. Piensaimniecības nozares attīstības analīze un konkurētspējas novērtējums Latvijā un Eiropas Savienības tirgū;
3. Vidi saudzējošu audzēšanas tehnoloģiju precizēšana augļu un ogu dārzos dažādos augsnes un klimatiskajos apstākļos;
4. Tehnoloģiskie risinājumi graudkopības nozares attīstībai Latvijā;
5. Ģenētiski modificēto kultūraugu audzēšanas ekonomiskais novērtējums Latvijā;
6. Lauksaimniecībā un pārtikā izmantojamo kultūraugu ģenētisko resursu dokumentācija, vākšana, izvērtēšana un saglabāšanas iespēju ekonomiskā izpēte;
7. Kūtsmēslu normatīvu pilnveidošana un dzīvnieku vienības aprēķināšana;
8. Lauksaimniecībā izmantojamo dzīvnieku ģenētisko resursu izvērtēšana un to raksturojošo gēnu izpēte ar molekulārām metodēm;
9. Latvijas iedzīvotāju pārtikas patēriņa grozs un pārtikas un lauksaimniecības produktu bilance Latvijā no 2006. līdz 2008.gadam;
10. Administratīvā sloga un izmaksu izvērtējums lauksaimniekiem;
11. Rinotraheīta sastopamības izpēte un slimības izplatības uzraudzības pasākumu izstrāde;
12. Vīrus slimību diagnostika kartupeļu selekcijas un sēklaudzēšanas darba kvalitātes uzlabošanai;



13. Kampilobakteriozes un jersiniozes ierosinātāju izplatība un to mikrobiālā rezistence pārtikas aprites ķēdē;

14. Aitu katarālā drudža vektoru-*culicoides* sugu - izplatība Latvijā, to kvantitatīvie rādītāji un bioloģiskās īpatnības;

15. Liellopu, kazu, aitu, cūku, putnu, briežu un trušu turēšana un ēdināšana kvalitatīvas produkcijas ieguvei bioloģiskās lauksaimniecības saimniecībās;

16. Salmonelozes ierosinātāju izplatība un to mikrobiālā rezistence dējējvistu ganāmpulkos;

17. Pamatojuma izstrāde Nacionālā bioloģiskā drošuma sistēmas attīstības stratēģijai 2008.-2013.gadam;

18. Jaunas, videi draudzīgas metodes izstrāde rudzu graudu kvalitātes saglabāšanai lietainos laika apstākļos;

19. Ģenētisko un labturības faktoru kompleksas ietekmes izpēte uz ķīmisko, histoloģisko un mikrobioloģisko rādītāju izmaiņām liellopu un cūku gaļā;

20. Dažādu graudaugu sugu piemērotība siltumenerģijas ražošanai un radušos atkritumu produktu- pelnu agronomiskās vērtības noteikšana;

21. Molekulāro marķieru izmantošana lopbarības un pārtikas miežu perspektīvo līniju identificēšanā;

22. Pārtikas ķēdes zoonozes - *Campilobacter* un *E. Col* molekulārā epidemioģija (*CampEc- NET*);

23. Latvijā ražoto pārtikas produktu kvalitātes rādītāju salīdzinājums ar ārzemju produkciju;

24. Stādaudzēšanas kā Latvijas dārzkopības sektora jaunas un dinamiskas nozares attīstības potenciāls un tā izmantošanas risinājumi.

Savukārt no Medību saimniecības attīstības fonda saskaņā ar Medību likumā noteikto ZM 2007.gadā plānojusi piešķirt finansējumu projektiem šādās jomās un apjomā:

- medijamo dzīvnieku monitoringam un populāciju papildu aizsardzības pasākumiem - Ls 20 755,76;
- medijamo dzīvnieku un to populāciju zinātniskai izpētei - Ls 23 176;
- līdzdalībai starptautiskajās medību organizācijās - Ls 20 873,4;
- mednieku izglītošanai - Ls 105 194,8.

Kopējais plānotais finansējuma apjoms projektiem - Ls 170 000.

Noteikts finansējums arī Pārejas programmas īstermiņa mērķsadarbības projektiem 2007.gadā.

1. Nr.LV/2005/AG-02TL „Veterinārās uzraudzības un dzīvnieku izsekojamības sistēmas stiprināšana”.

Projekta sākums - 2007.gada februāris. Saņēmējs - PVD un Lauksaimniecības datu centrs. Finansējums: 189 990 EUR no Pārejas programmas, 17 000 EUR no Latvijas valsts.

Projekta mērķis - nodrošināt pārtikas drošumu ar veterinārās uzraudzības un dzīvnieku izsekojamības sistēmas palīdzību.

2. Nr.LV/2005/AG-01TL „ZM administratīvās kapacitātes stiprināšana nacionālās pārtikas politikas attīstībai”.

Projekta sākums - 2007.gada jūnijs. Saņēmējs - Zemkopības ministrija. Finansējums: 76 400 EUR no Pārejas programmas, 6 400 EUR no Latvijas valsts.

Projekta mērķis - paaugstināt Zemkopības ministrijas un iesaistīto organizāciju kompetenci nacionālās pārtikas politikas izveidošanas nodrošināšana.



SAĪSINĀJUMI

EK	Eiropas Komisija
ELVGF	Eiropas Lauksaimniecības virzības un garantiju fonds
ES	Eiropas Savienība
FAO	ANO Pārtikas un lauksaimniecības organizācija
IAKS	integrētā administrēšanas kontroles sistēma
KLP	Kopējā lauksaimniecības politika
LAD	Lauku atbalsta dienests
LAP	Lauku attīstības plāns
LIZ	lauksaimniecībā izmantojamā zeme
LLKC	Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centrs
LLU	Latvijas Lauksaimniecības universitāte
LOSP	Lauksaimnieku organizāciju sadarbības padome
LPS	Latvijas Pašvaldību savienība
LZRA	Latvijas Zivju resursu aģentūra
MAF	Meža attīstības fonds
MK	Ministru kabinets
MKP	Meža konsultatīvā padome
MSAF	Medību saimniecības attīstības fonds
PHARE	Eiropas Savienības ekonomiskās palīdzības programma Centrāleiropas un Austrumeiropas valstīm
PVD	Pārtikas un veterinārais dienests
PVTM	papildu valsts tiešie maksājumi
SAPARD	Speciālā pirmsiestāšanās programma lauksaimniecībai un lauku attīstībai
VAAD	Valsts augu aizsardzības dienests
VIP	Valsts investīciju programma
VMD	Valsts meža dienests
VPM	Vienotais platībmaksājums
VZP	Valsts zivsaimniecības pārvalde
ZM	Zemkopības ministrija
ZVFI	Zivsaimniecības vadības finansēšanas instruments



KONTAKTINFORMĀCIJA*

ZEMKOPĪBAS MINISTRIJA
Republikas laukums 2, Rīga, LV-1981

Tālrunis 67027010
Fakss 67027512
E-pasts: zm@zm.gov.lv
Mājaslapa: <http://www.zm.gov.lv>

„Karstais telefons” 67027010

Trešdienās no pulksten 9.00 līdz 10.00 uz jautājumiem atbild zemkopības ministrs

Kopējās lauksaimniecības politikas departaments	67027378
Starptautisko lietu departaments	67027567
Lauksaimniecības departaments	67027592
Veterinārais un pārtikas departaments	67027522
Lauku attīstības departaments	67027004
Meža politikas departaments	67027459
Meža resursu departaments	67027101
Eiropas Savienības un valsts atbalsta departaments	67027056
Juridiskais departaments	67027087
Budžeta un finanšu departaments	67027351
Iekšējā audita departaments	67027086
Politikas koordinācijas departaments	67027267
Administratīvais departaments	67095190
Preses un sabiedrisko attiecību nodaļa	67027070

* - kontaktinformācija dota saskaņā ar 2007.gada struktūru